

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ЧЕТВРТА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Пети дан рада
22. новембар 2016. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Четврте седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2016. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 115 народних посланика.

Ради утврђивања броја посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 114 народних посланика и да имамо услове за наставак данашњег рада.

Да ли неко од председника или овлашћених представника посланичких група жели да затражи обавештење или објашњење у складу са чланом 287. Пословника?

Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштована председавајућа, поштоване колеге народни посланици, помаже бог свима, ја бих желео пре свега да поставим питање председнику Владе Србије Александру Вучићу у вези са текућом посетом председника Владе Мађарске и читаве мађарске владе – да ли је председник Владе Србије искористио прилику да Виктора Орбана пита како је у Мађарској урађено нешто за шта се Двери годинама уназад залажу, а за шта Влада Републике Србије нема храбрости да уради у Србији?

Под број један, да ли га је питао како се захвалио на сарадњи ММФ-у и протерао ММФ из Мађарске? Под два, да ли га је питао како је укинуо све кредите индексиране у страним валутама и пребацио кредите у домаћу валуту? Како је, дакле, заштитио грађане Мађарске од пљачке на валутним клаузулама од стране банкарских дерикожа? Затим, да ли га је питао како је формирао министарство за бригу о породици и како је издвојио највећи могући буџет у Европи за подршку рађању и борби против беле куге? И, коначно да ли га је питао како је заштитио безбедност својих грађана од мигрантске најезде?

Дакле, да ли је Влада Републике Србије искористила прилику да на заједничкој седници са Владом Мађарске нешто научи од Виктора Орбана, или је наставила са потпуно супротном политиком од оне за коју се залаже Виктор Орбан?

Друго питање постављам свим надлежним државним институцијама, почевши од МУП-а, преко Министарства правде до разних пореских инспектора, а тиче се пословања компанија „Ристичевић компани“, „Селјак Зека компани“, које су у стечају више година уназад, дугују милионе и милионе за порез држави Србији, имају низ кривичних пријава за утају пореза, што заправо говори о томе да неко штити народног посланика Маријана Ристичевића од државних органа.

Интересује ме докле су стигли поступци и какав је статус фирми „Ристичевић компани“ и „Селјак Зека“, које очито имају проблем са законом и са овом државом, али, ваљда захваљујући томе што Маријан Ристичевић, изабран на листи „Александар Вучић – Србија побеђује“, тако добро и вредно напада и вређа опозиционе посланике, добија ослобођење или индулгенцију (с обзиром на то да је председник посланичке групе за сарадњу, односно пријатељство са Ватиканом), добија индулгенцију од Александра Вучића и Владе Републике Србије да његове фирме могу да дугују за порез и раде шта хоће у овој држави.

Такође ме интересује, на основу којих квалификација народни посланик Маријан Ристичевић, који је био учесник једног од најсмешнијих, најмонструознијих и најпростачкијих ријалити-шоуа, под називом „Фарма“, уопште може да буде председник скупштинског Одбора за пољопривреду? По којим квалификацијама може уопште да буде у Одбору РФЗО и тамо прима додатну плату? И по ком основу уопште има икакве везе са Групом пријатељства са Ватиканом?

Дакле, ко штити Маријана Ристичевића? Да ли Маријан Ристичевић говори оно што Александар Вучић мисли и жели да каже, али не сме с обзиром на то да глуми ту протестантску преподобност?

ПРЕДСЕДНИК: Само ми дефинишите кога питате то.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Питам, дакле, надлежне државне органе, министра полиције, министра правде и министра финансија, односно све оне који су надлежни, посебно пореске инспекције.

С обзиром на то да фирме „Ристичевић компани“ и „Селјак Зека“...

ПРЕДСЕДНИК: Не, не, мислила сам на Групу пријатељства с Ватиканом, па вас не разумем.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: То сам за крај сачувао за вас.

Дакле, председника Народне скупштине госпођу Мају Гојковић трећу недељу заредом питам: када ће бити заказане посебне седнице на актуелне теме: безбедносна и економско-социјална ситуација у Србији у вези са мигрантском кризом – да ли поред ових међусобних убијања мигранти треба да почну да убијају и грађане Србије да бисте ви заказали ту седницу на безбедносну тему – и међународни притисци на државне органе Републике Србије у вези са преговорима и ситуацијом на Косову и Метохији?

Дакле, по члану 209. Пословника Народне скупштине, председник Народне скупштине, на предлог посланичке групе, најмање једанпут у току месеца одређује дан када ће поједини министри у Влади одговорати на посланичка питања у вези са актуелном темом. Прошао је читав октобар, прошао је и читав новембар, а ви, госпођо председнице, избегавате да овде закажете седнице на актуелне теме, и тиме кршите Пословник, члан 209.

С тим у вези, интересује ме да ли ћемо у четвртак, пошто је ово последњи четвртак у месецу, имати седницу на којој ћемо моћи да поставимо Влади посланичка питања или ћете избећи да овај последњи четвртак у месецу можемо да поставимо питања, као што сте избегли прошли пут?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Нисам избегла прошли пут. Овде је био премијер у сали и одговарао на питања.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Да, и четири највеће опозиционе групе нису имале прилике да му поставе питање. Како се то зове? Избегавање.

ПРЕДСЕДНИК: Надам се да ћемо данас моћи да разговарамо.

Молим посланике да не добацују.

Значи, било је питања по Пословнику. Кад год имамо услове за постављање питање, биће. Ја то не знам, кад имамо услове и кад немамо, не знам унапред.

(Војислав Шешељ: Да се настави где смо стали прошли пут.)

Наставићемо код Горице Гајић, па онда посланица Вјерица Радета итд. Мозак ми још увек ради, знам отприлике где смо стали.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Није тачно, не знате.

ПРЕДСЕДНИК: То око мозга можда није тачно.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ја сам следећи.

ПРЕДСЕДНИК: Нисте, нисте.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Јесам, погледајте списак.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, посланиче.

Данас пристајем да сви будете у праву осим мене, али да радимо. Тако се праве компромиси.

(Радослав Милојичић: Вратите Балшу Божовића на седницу.)

Да ли могу да наставим да дајем реч колегама које желе да раде реч и могућност да постављају питања?

Око заказивања седнице, чим почне Парламент да функционише и да се бавимо нашим послом, да расправљамо о законима и о важнијим темама, учинићу све да имамо и ту седницу. Не знам ни ову како ћемо да завршимо.

Немојте, молим вас, да ми постављате питање. Нисам сама, нас има 250 овде. Једна ластва не чини пролеће. Једна ластва не чини рад Парламента, него 250 ластва.

Реч има народни посланик Војислав Шешељ.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, постављам питање министру финансија – зашто још увек није поднет закон о завршном рачуну буџета Републике Србије за 2015. годину?

Ми те законе нисмо усвајали од 2002. године, а постоји законска обавеза по Закону о буџетском систему. Ми не бисмо смели да усвајамо буџет за наредну годину, а расправа о њему је ту пред нама за који дан, или за коју недељу, док претходно не донесемо завршни рачун за 2015. годину. Тек када добијемо завршни рачун, можемо да процењујемо колико је Влада била успешна, да ли је имала дефицит или суфицит у буџету, да ли је тај буџет користила у складу са Законом о буџету, да ли су буџетске ставке поштоване, да ли су извршаване обавезе према буџетским корисницима, према динамици која је одређена Законом о буџету итд.

Закон о буџету сам по себи није комплетан буџетски општи правни акт; он се комплетира законом о завршном рачуну буџета. Јер, овај наш буџет, ове године, ако се следеће године не донесе закон о завршном рачуну, нестаде, испари негде. Слушали смо онда само празне приче да је било суфицита, да је било дефицита, да је било овога, да је било онога... Дајте да једном будемо уверени да се буџетским средствима заиста располагало по закону.

Како сада стоје ствари, ниједан режим од 2002. године до данас није сматрао за потребно да се тим питањем бави. Сматрао је то, ваљда, губљењем времена, јер буџетом су располагали како су хтели, како су волели, какав им је био интерес. Истина, протеклих неколико година било је подношења предлога закона о завршном рачуну буџета. То је дошло као акт Скупштине, али никад није уврштено у дневни ред. То је онда још гора ситуација, потпуно поигравање са уставном улогом Народне скупштине.

Ево, дванаест година тог закона нисмо имали и није Народна скупштина дошла у прилику да одобрава потрошњу јавних средстава, а основна уставна надлежност Народне скупштине је то. То је основни облик

контроле извршне власти и свих других грана власти од стране Народне скупштине. Пошто тај закон нисмо доносили никада за ових дванаест година, мислим да је крајње време да се упозори извршна власт и да ту треба посланици свих посланичких група да буду јединствени.

Овде се поставља питање – хоћемо ли бити цивилизована држава или не? Ако нећемо бити цивилизована држава, онда нам не треба закон о завршном рачуну буџета, онда ћемо препустити извршној власти да парама грађана Србије располаже по својим прохтевима, по својој вољи. Онда је и свака ставка буџета мртво слово на папиру, јер пише у буџету, не мора да се оствари, и нико никада не контролише да ли је остварено.

Таква је ситуација до сада. Хоћете ли да мењате ту ситуацију или ћемо вам расправу о закону о буџету претворити у расправу о завршном рачуну буџета за 2015. годину? Ми не можемо да се изјаснимо о буџету за 2017. годину док не усвојимо завршни рачун за 2015. годину.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Поштована председавајућа, поштовани народни посланици, постављам питање премијеру Републике Србије и Влади Републике Србије – да ли ће и када Влада Републике Србије испунити уставну и законску обавезу да Скупштини достави предлог закона о завршном рачуну и за када је планирана расправа о овом предлогу закона?

Зашто је ово важно? Имали смо у претходним данима прилику да слушамо о резултатима сто дана Владе. После представљања тих великих и импресивних резултата, како је рекао премијер, то је обележила полемика да ли имамо суфицит или дефицит.

Такође, у првих сто дана Владе имали смо прилику да видимо да је премијер безброј пута био бесан и љут. Ја ћу навести само два примера. Један пример је из Ниша, где је он усред бела дана на улици искритиковао градоначелника Ниша за дефицит од 50 милиона. Други пример: он је, како каже, љут сам на себе зато што је добијао погрешне информације и лажне извештаје у вези са стањем у „Србијагасу“, „Азотари“, МСК и другим великим системима. Искрено се бојим да премијер свакодневно добија неистините и лажне извештаје и да је то заправо разлог његовог незадовољства радом Владе Републике Србије које је показао приликом подношења извештаја о раду првих сто дана Владе.

Да се такве ствари не би понављале, очекујем да Влада поднесе извештај о трошењу средстава из претходног периода, да заједно погледамо какво је реално и стварно стање у буџету и како се располаже средствима грађана Републике Србије.

Напомињем, такође, да је ово трећи пут да имамо првих сто дана Владе. Вучићева владавина је ушла већ у пету годину, а три пута смо на овим конференцијама и подношењу извештаја о раду за првих сто дана

Владе слушали, бојим се, углавном исте ствари и о томе како ће нам бити боље неке наредне године, од 2014, преко 2015, 2016, а ево сада улазимо у 2017. годину. На свакој конференцији поводом сто дана Владе, односно свака кампања Српске напредне странке и свака влада се освртала на три кључна стуба: један је борба против корупције и криминала, други стуб је борба против сиромаштва и трећи је борба против незапослености.

Шта имамо у реалности? У реалности имамо, што се тиче борбе против корупције – видели смо то и у извештају Европске комисије – пораст корупције и криминала. Од резултата имамо акције „Резач“ и „Скенер“, у којима је ухапшено 175 особа, али, по информацијама које можемо чути у јавности, ни против једне од тих особа није подигнута оптужница нити изречена пресуда, а све одштетне захтеве ће платити опет грађани Србије. С друге стране, они који су блиски режиму и власти настављају да спроводе своје корупционашке послове и да развијају своје бизнисе у свим сферама, да ли је то енергетика, да ли је пољопривреда, да ли грађевина, да ли ИТ сектор, угоститељство.

Што се тиче борбе против сиромаштва, у Србији данас имамо 620.000 апсолутно сиромашних становника, што је око 9% укупне популације у Републици Србији. Од тога је 268.000 њих примило неку врсту социјалне помоћи; дакле, више од половине није добило никаква средства. Очигледно је да та дуго најављивана борба против сиромаштва не даје никакве резултате. У тој категорији апсолутно сиромашних имамо и велики број пензионера, којима је славodobитно најављено да ће добити једнократно 5.000 динара у децембру, при чему је занемарена чињеница да се њима свакога месеца скида 5.000 динара од када сте усвојили закон да узмете законом стечена права.

И, наравно, што се тиче стопе незапослености, ми смо вероватно једина земља у свету у којој се смањује незапосленост, а не повећава се број запослених људи. Ви, једноставно, манипулацијом и злоупотребом статистике преко ноћи смањите број запослених са 22% на 15%. Дакле, ту нема никаквих резултата.

Када сада све то погледамо и сагледамо, видимо да је то што премијер позитивно оцењује резултате Владе очигледно потковано оним неистинитим подацима о којима је сведочио да их је добијао од својих сарадника. Зато предлажем Влади да под хитно добијемо предлог закона о завршном рачуну како бисмо видели како се троше средства пореских обвезника.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Горан Ћирић. Изволите.

ГОРАН ЋИРИЋ: Питање је за премијера Вучића. На конференцији за штампу Владе поводом сто дана Владе и у неким медијским наступима говорило се о врло драматичним стварима. Премијер је у једном тренутку оптужио Парламент и насиље у Парламенту као

могућу најаву крвопролића на улицама у Србији. Питање за премијера – ко је тај ко припрема такав монструозан сценарио? Због чега овде у Скупштини нисмо обавештени о томе? Мислим да заслужујемо да добијемо податке о томе. Због чега се после свих безбедносних изазова у Србији не састаје Одбор за безбедност?

На тој истој конференцији поводом сто дана Владе – а Влада је, ево, у различитим облицима суштински иста 1.600 дана – чујемо да је капитулирала пред законом тиме што се јавно изјављује да Влада и институције ове државе нису спремне да спроводе закон о спречавању бесправне градње у Новом Пазару. А сећамо се и насиља које смо видели у Савамали и рушења објеката без законског решења. Заједничко овом у Новом Пазару и у Савамали јесте управо то да се не поштује закон – не примењује се закон о рушењу бесправних објеката, а мимо закона, без законске одлуке и законског решења руше се објекти у Савамали.

Питање за председницу Парламента Србије. Овде се у јавности пласира теза да је у Парламенту присутно насиље. Да, насиље појединаца који нападају на личној основи неке од посланика, пре свега посланике опозиције. Били смо сведоци оптужби против проф. Мићуновића на конститутивној седници Парламента, када је продужио рад конститутивне седнице за један дан. Видели смо какве је сцене доживљавао овде за столом председавајућег и био оптуживан да је због тог одлагања на 24 сата извршио државни удар. Дакле, користе се такви термини у оптужби опозиције: „државни удар“, „крвопролиће“, а сведоци смо да из ових клупа чујемо само поруке које иду ка једном цивилизованом дијалогу. Питање за председницу Парламента: због чега није одговорила на мој захтев да закаже Колегијум шефова посланичких група? Ја сам то иницирао увидевши да овде расте атмосфера која није корисна ни за овај парламент, ни за државу, а често се та атмосфера излива и на улице, видимо свакодневно колико насиља имамо на улицама у Србији.

Још једном позив председници Скупштине, и моја иницијатива, а то је да закажете Колегијум још пре наставка ове седнице да би шефови посланичких клубова договорили начин на који ћемо даље радити, јер је оно што се десило на последњој седници и искључење посланика Балше Божовића недопустиво и мимо Пословника. Дакле, потпредседник Арсић је у паузи, а то је доказано и у стенограмима, дао прву опомену посланику Божовићу. Касније је, инсистирајући на повреди Пословника, добио још две опомене од вас и аутоматски са трећом опоменом, неоправдано додељеном, добио искључење са седнице.

Позивам вас још једном да закажете Колегијум шефова посланичких група да бисмо цивилизовали седнице Скупштине и одговорно наступили у расправама о овако важним законима. Мислим да је, пре свега, на вама највећа одговорност, јер сам сигуран да насиље потиче управо са улице, а не из ове сале.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем на питању. Питање је конкретно било, наспрам свега овог што сте описали, ситуације у последњих десет месеци или колико већ радимо, покушавамо да радимо, питање је било само када ћу заказати Колегијум. То је конкретно питање било.

Покушавам да закажем Колегијум. Хоћу Колегијум такав да буду сви шефови посланичких група на њему, тако како пише по Пословнику. Значи, нећу никакве заменике, изасланике итд., него шефове посланичких група. Тражили сте Колегијум и предложили и закључак тог колегијума, да осудимо понашање једног посланика. Нећу да заказујем такав Колегијум јер знам како би то завршило, атмосфера од петка пренела би се само на мањи форум. Седело би нас неколико, јер нису сви шефови посланичких клубова били присутни у поподневном делу седнице у петак. Значи, хоћу да буду ту и шефови посланичких група СРС, СПС, СДПС, НС, хоћу да овде буду сви шефови посланичких група и да разговарамо о томе, да не осуђујемо понашање једног појединца; други би осудили понашање другог појединца итд. То није начин ако ћемо да нађемо решење за наставак даљег рада. Тако да ћу оценити када се стекну услови за рад и када буду сви шефови посланичких група расположени да причамо о томе како Парламент треба да изгледа и шта је основна улога Парламента у Србији.

То ћемо све на нашем колегијуму. А тему коју сте ви желели да наметнете пре оних догађаја нећу да заказујем да бисмо осуђивали једног посланика, јер ту се види да свако опет гура само своју причу, а нико не жели да се договоримо заједно шта ћемо да радимо, а шта нећемо да радимо у овом парламенту.

Ја сам узела паузу од пет дана, али и даље размишљајем чему све ово води. Значи, мој процес размишљања није престао јутрос.

Што да не, ако је то решење.

Реч има народни посланик Милија Милетић.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем, уважена председнице. Поштоване колеге посланици, грађани Србије, поставио бих неколико питања Влади и нашем премијеру. Могу да подсетим све да је јуче, на „црвено слово“, на Светог Аранђела, у Нишу била још једна седница Владе Републике Србије заједно са Владом Републике Мађарске, на челу са нашим премијером Владе господином Вучићем и мађарским премијером господином Орбаном.

Мислим да је то за Нишавски округ, за југоисток Србије веома битно зато што су тамо били присутни не само министри, и наши српски и мађарски, већ и велики број привредних субјеката из Мађарске који су желели да код нас у Србији, на југоистоку Србије инвестирају. Био је бизнис-форум српских и мађарских привредника и на том форуму размењен је велики број уговора, предуговора, познанстава. Један од тих су и инвестиције које ће бити на југоистоку Србије, а то ће бити и у Сврљигу.

Због тога сам хтео да поставим питање Влади и надлежном министру привреде – да ли су постигнути договори привредних субјеката у Нишу, на југоистоку Србије са мађарским привредницима? Коначно, ја знам за најмање пет привредних субјеката који су из Мађарске дошли у Србију, у Ниш, и направили предуговор да тамо ради дрвопрерађивачка индустрија, месна индустрија.

Што се тиче пољопривреде, поставио бих исто питање министру пољопривреде – да ли су направљени и неки уговори између привредних субјеката, везано за развој пољопривреде? Разговарало се о брању лековитог биља, улагању у здраву животну средину и како да помогну нама на југоистоку Србије, општинама као што су Сврљиг, Бела Паланка, Гаџин Хан, да се тамо инвестира у фирме које ће радити са лековитим биљем.

Питање надлежном Министарству пољопривреде: да ли се разговарало о задругарству – то је врло битна грана за југоисток Србије и, нормално, за целокупну пољопривреду – јер сви знамо да мађарска привреда и мађарска пољопривреда иду узлазном путањом?

Ја се стварно захваљујем још једном нашем премијеру господину Вучићу, нашој влади, Влади Мађарске зато што су у Нишу, центру југоисточне Србије, још једном имали седницу две владе. То је нешто врло битно за југоисток Србије, где ће се радити у наредном периоду на завршетку кракова ауто-пута према Софији, чему смо били сведоци. Питање за надлежног министра саобраћаја: када ће завршити пут који иде према Софији? У уторак, односно јуче, на „црвено слово“, обишли смо и део ауто-пута код Просека, тамо је сада завршено близу десет километара. Када ће то бити завршено? Да ли ће бити у току наредне године завршен и пут према Солуну, односно ауто-пут према Грчкој који иде преко Ниша?

Још нешто би хтео да питам Министарство пољопривреде – када ће и да ли ће накнада за решавање водоснабдевања, то је накнада која се даје „Србијаводама“, бити наплаћена нашим људима? Колико знам, у 2014. години била је та накнада; за то иде од 100 до 500 динара по газдинству. Ту ће се тражити накнада за све оне који имају пољопривредно земљиште. Питање је – да ли ће то бити у овој години, или ће бити један део у овој години, а други део у следећој години? Знам да је велики проблем решавање водоснабдевања.

И, још једно питање „Србијаводама“ – када ће се у Сврљигу решити водоток Тимока, лева и десна страна, зато што имамо око 1.400 метара бедема који није решен? Ту је била поплава и 2011, и 2010. године, а то је надлежност „Србијавода“.

Тако да мислим да са овим накнадама, уколико сада то буде дошло до наших земљорадника, пољопривредника... да те накнаде, ако постоји могућност, да се поделе. Хвала још једном.

ПРЕДСЕДНИК: Време, захваљујем.

Реч има народни посланик Муамер Бачевац.

МУАМЕР БАЧЕВАЦ: Уважена председнице, цењене колеге народни посланици, на почетку желим да похвалим град Нови Пазар, руководство града Новог Пазара због заиста квалитетних и на време предузетих превентивних мера одбране против поплава, које су у задњем поплавном таласу сачувале град Нови Пазар.

Наиме, одговорна градска власт, чију окосницу чини Санџачка демократска партија, заиста се озбиљно односи према имовини грађана, према својим грађанима. Морам да кажем да смо у свом мандату решили круцијална питања. Пре свега, четрдесетогодишњи проблем водоснабдевања решен је једним озбиљним приступом који имамо. Асфалтиране су скоро све улице у граду.

Након лошег искуства из ранијих година и након озбиљних штета које су наносиле бујичне воде у граду Новом Пазару, ми смо направили озбиљан програм и уз помоћ европских пријатеља, пре свега Прогреса, од 2014. године започели изградњу мини-брана. Тада смо са 400.000 евра успели да направимо пет мини-брана, а сада градимо још четири мини-бране. Верујте ми, једини град у Санџаку који није доживео потоп је град Нови Пазар. Видели сте шта се десило у Сјеници, Тутину, шта је претило Пријепољу, низводно од самог Пријепоља, Бродарево и други делови су били поплавлени.

Желим да позовем „Србијаводе“ да својом иницијативом, планским решењима, сталним контролама дају почетне импулсе управама ових општина и да, поучени једним добрим искуством које смо у Новом Пазару изградили, заиста спречимо на овај начин дивљање бујичних вода, јер видимо да се клима мења, и да сачувамо имовину грађана који су изабрали нас да их заступамо на тим пољима. Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има Данијела Стојадиновић.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајућа. Поштоване колеге народни посланици, претходних дана усвојили смо Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама. Главна тема у већини дискусија колега посланика јесте Дунав као наша највећа и најдужа пловна река, пловни пут са међународним значајем. Данас бих у том контексту желела да поставим посланичко питање министарки саобраћаја управо у вези са Дунавом као међународним пловним путем.

Дунав је најдужа река у ЕУ и друга најдужа река у Европи након Волге, дугачка око 2.850 километара, и представља веома важан транспортни коридор, Паневропски коридор 7. То је једини унутрашњи пловни пут од десет паневропских коридора.

Кроз Србију, Дунав тече у дужини од 588 километара, од Бездана до Тимока. Од тога 137,6 км представља заједнички сектор са Хрватском, а 299,35 км са Румунијом. Међутим, Дунав има један проблем

који не омогућава оптимално коришћење овог водног пута. Ради се о огромном броју потонулих бродова, од којих су многи још из Другог светског рата. Само на територији Србије у сливовима све три пловне реке, незванично се процењује, има око 650 потонулих бродова. То свакако утиче на безбедност пловидбе, која није угрожена али је неопходно имати у виду да се један део тих потопљених бродова налази на ивици пловног пута. Потопљени бродови представљају еколошки, безбедоносни и пловидбени проблем на Дунаву. У појединим олупинама се налази велика количина неексплодираних мина и друге ратне технике, што изазива додатну забринутост.

С друге стране, један од приоритета Дунавске стратегије коју је Европска унија усвојила 2011. године јесте управо извлачење олупина бродова из Дунава. За ову намену су буџетом ЕУ за период 2014–2020. године обезбеђена средства којима је обухваћена и наша држава. Као један од значајних учесника у изради стратегије, и Србија је идентификовала своје приоритете за ток Дунава који протиче кроз њену територију. Осим самог Дунава, обухваћено је и чишћење речних канала, мелиорација, уређење пловног пута и очување домаћег културног наслеђа. Пилот-пројекат чишћења Дунава од потонулих бродова који је Србија предложила одобрила је и Европска комисија, а наша влада усвојила.

Знамо да посао чишћења Дунава није лак нити потпуно безбедан, јер осим олупина бродова има и неексплодираних средстава, што захтева посебну механизацију и обученост кадрова који би на томе радили. Управо полазећи од озбиљности и тежине овог посла, који као потписница Дунавске стратегије морамо да обавимо, овом приликом желим да питам министарку саобраћаја – шта наша држава предузима на спровођењу ових задатака, на какве проблеме наилази и да ли је овај посао некоме поверен? Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Саша Радуловић, изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Даме и господо, поштовани грађани Републике Србије, прво питање је за председника Владе Републике Србије. Руди Ђулијани, бивши градоначелник Њујорка, који је био овде 2012. године, учествовао је у кампањи Александра Вучића за градоначелника, у интервјуу за Си-Ен-Ен рекао је да је био у Београду 2012. године по уговору са лондонском компанијом, која је платила све трошкове. Питање за Александра Вучића је – какве везе Српска напредна странка и он сам имају са том лондонском компанијом и зашто би нека лондонска компанија плаћала трошкове Рудија Ђулијанија да учествује у предизборној кампањи у Србији?

Друго питање за премијера. Дао је интервју и пар изјава на конференцијама за медије, а ја ћу цитирати шта је рекао: „Све је кренуло пре три дана када се у Скупштини догодило нешто што никада није, а било је и свађа и туча и да се окрзнете у пролазу, али није било да цела

посланичка група дође до друге и хоће да се обрачуна, као да хоће да се туку или да добију батине. Нико у српској јавности није смео да постави питање – шта ви радите ту?, имате своје место у сали, шта радите код посланичке групе која је десет пута већа од вас?“

Оно што се у петак десило у Скупштини било је вербално насиље над посланицима опозиције, Посланичке групе ДЈБ, када смо брутално вређани и нисмо добијали реч. Значи, нисмо могли ни да одговоримо, ни да реплицирамо, ни да укажемо на повреду Пословника.

Председавајући је пет пута заредом давао реч већини, односно посланицима Српске напредне странке, који су наставили са вређањем. Ми смо због тога, из протеста, кренули да изађемо из сале. Из протеста смо кренули да изађемо на врата која су насупрот нас.

Кретање, односно излазак на било која врата у Скупштини је дозвољено. Слободно кретање у целој Републици Србији је дозвољено. Онда смо физички спречени да изађемо.

Постоје два члана Кривичног законика која говоре о овоме – члан 132, који каже: „Ко другог противправно затвори, држи затвореног или му на други начин противправно одузме или ограничи слободу кретања, казниће се затвором до три године“, и члан 133. који говори нешто слично.

Због чега премијер, односно председник Владе Републике Србије говори ове ствари када је врло јасно да је инцидент изазван тиме што смо физички спречени, задржани, ограничена нам је слобода кретања, да изађемо из сале Скупштине? Да се то није десило, ми бисмо изашли за 30 секунди.

Затим, из истог интервјуа, каже: „Једна њихова посланица је плунула Ристичевића. Тога никада није било. Било је поливања, али плувања не, барем се ја не сећам. Затим су му псовали мајку непокретну“, наводи премијер. Ово цитирам из извештаја медија.

Затим, Вучић истиче да су сви рекли да је реч о сукобу посланика те и те групе, мисли се на групу Доста је било, и напредњака Маријана Ристичевића, а Ристичевић је жртва бруталног напада.

Питање за председника Влада је да нам да један доказ да је било ко из Посланичке групе ДЈБ било кога вређао, било кога плувао и било коме, цитирам, „псовао мајку непокретну“. Ово се једноставно није десило и потпуно је непримерено да председник Владе Републике Србије изриче овакве констатације. Ово је такође кажњиво и по Кривичном законнику за увреду, а такође су могуће тужбе за штету. Ја те тужбе и најављујем.

Затим, питање за председницу Народне скупштине. Увођење реда у Народној скупштини је врло једноставно. То увођење реда се позива на Пословник. Сви инструменти су ту, у Пословнику. Када неко вређа, добија опомену; када каже: „познати криминалац“, „лопов“, „лажов“, има

много тога што изговара Посланичка група СНС, врло лако је зауставити то. Председница Скупштине не само да то не ради, него дозвољава тако нешто, подиже тензију у сали, а онда након тога, када дође до физичког насиља и покушаја да се спречи посланичка група да изађе из сале, то потпуно игнорише и изриче опомене.

Да подсетим председницу Народне скупштине, казати некоме само „изрекнута вам је опомена због ометања“ било би слично као када би вам полицајац на улици казао „дајем вам казну зато што ометате јавни ред“, а када питате „а како га ометам“, каже „ево вам друга казна“. Значи, образложење мора да постоји. Биће и уставних жалби и свих других правних лекова против таквог понашања. Такве опомене, за време пауза и без икаквог образложења, не могу се давати.

Подсећам председницу Скупштине на став 4. члана 287. који каже да не може усмено да одговара, већ ...

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Време.

Како нисам добила ниједно питање него констатовање, опис и подсећање, не могу да одговорим на ове реченице. Није било ништа у форми питања, поготово не у складу са чланом 287.

Премијеру ћемо проследити питање.

Марко Парезановић.

МАРКО ПАРЕЗАНОВИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице, поштоване колеге, питање упућујем Регулаторном телу за електронске медије, Независном удружењу новинара Србије и Удружењу новинара Србије.

Питање се односи на брутално ширење мржње и стварање атмосфере линча, које поједини медији спроводе према Српској напредној странци и њеним посланицима. Наиме, већ дуже време опозиција, на челу са Демократском странком, најочигледније злоупотребава децу у политичке сврхе тако што оптужује Српска напредна странка да је одговорна зато што, ето, нема довољно новца за лечење деце, иако је у првих десет месеци ове године Србија послала десет пута више деце у иностранство на лечење него 2012. године. Ствара се атмосфера да је Српска напредна странка крива када неко дете умре.

Иде се чак до тога да се помиње да СНС отима новац бебама. Један посланик је својевремено рекао да је СНС, односно Влада Републике Србије одговорна за то што су услед трагичних околности у Александровцу две девојке погинуле услед удара грома.

Све је то са циљем да се испровоцира реакција са супротне стране. Дакле, имамо константну тежњу да се деца користе у политичке сврхе. То се дешава перманентно у последњих неколико месеци.

Народни посланик Маријан Ристичевић је направио грешку, говорио је о нечему о чему никако не треба да се говори, али је исто тако показао спремност да своју грешку прихвати и да упути извињење. Ипак,

већ данима се води медијска кампања која има за циљ да представи СНС као највеће зло у Србији. То раде исти они људи који су пропустили да реагују и осуде, који су ћутали на медијске написе када је Александар Вучић оптужен да сексуално општи са својим сином.

У овој скупштини Бојан Пајтић је у негативном контексту говорио о сину Александра Вучића. Није било осуде ни када је Горан Јешић најбруталније вређао председницу Народне скупштине. Да не говорим тачно шта је рекао, али сви су чули.

То, наравно, није једини пример лицемерја. Навешћу вам један најочигледнији: пре само годину дана актуелни одборник Двери из Чачка на свом Фејсбук профилу назвао је гласаче СНС „дегенима који су свуда око нас“, „малоумницима са три зуба у вилице, који остављају за собом слузав траг“. То можете видети овде. Ниједан медиј, нити једно удружење се није огласило овим поводом и осудило овакав говор мржње. Више пута смо позивали Бошка Обрадовића да се од овога огради и упути извињење. То извињење је изостало.

И, шта ћемо сада, поштована господо? Гласачи Српске напредне странке нису битни, битно је само када треба да се сатанизују народни посланици и функционери Српске напредне странке. Да ли имате исти однос према свим грађанима Србије или ћемо само да осуђујемо једне, а на друге ствари да зажмуримо?

Друго питање које желим да поставим поставићу Заштитнику грађана Саша Јанковићу. Питање је – да ли га је срамота његовог последњег медијског иступа? Случајно, баш у овом политичком тренутку, Заштитник грађана је изјавио да мере штедње угрожавају децу у Србији. Дакле, баш у овом политичком тренутку. Претпостављам да му је то случајно пало на памет. Саша Јанковић је Заштитник грађана од 2007. године. У првих пет година свог мандата никада није поставио питање угрожености деце, никада се није запитао да ли су права деце угрожена економским посртањем и плачкањем државе. Данас, када имамо привредни раст, поставља се питање угрожености деце. Када смо годинама имали рецесију привреде, није било битно да се то питање постави. Колико јадан мора да буде Саша Јанковић да користи децу за своју политичку промоцију? Поставља се, заиста, питање до када ће грађани Србије морати да плаћају бахатост и безобразлук Заштитника грађана? А подсетићу све да он данас има три пута већу плату него председник државе и премијер. Толико, хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Борисав Ковачевић. Изволите.

БОРИСАВ КОВАЧЕВИЋ: Госпођо председавајућа, упућујем питање вама, председници Скупштине: када ће бити настављена припрема предлога кодекса понашања посланика, да би био што пре усвојен?

Последњи догађаји ово питање, по мени, изузетно актуелизују, до те мере да смо дошли до ситуације да смо јуче у медијима могли читати изјаву једнога од нас, из ове сале, није важно име, небитно да помињем, да посланици смрде. Нећу овакав коментар да коментаришем, овакву изјаву. Мислим да то довољно говори о потреби да се кодекс што пре донесе. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Кодекс понашања је у прошлом сазиву радио Административни одбор Парламента Републике Србије, нисам ја. Не знам докле се дошло са тим радом. Не учествујем у томе, нити хоћу да учествујем у изради кодекса понашања, мислим да је то ствар шефова посланичких група, ако ћемо да донесемо кодекс понашања који ће задовољити све. А молим и потпредседнике Парламента да учествују у томе. Волела бих да их више виђам овде, да раде заједно са мном и да снесе свој део одговорности за функционисање овог парламента, а не само једна особа и не само председник Парламента. Лепо је бити потпредседник Парламента, а још лепше је бити на стубу срама и одговарати за све ово што се дешава у Парламенту, те не желим да ту одговорност преузимам само ја.

Дакле, Административни одбор, када буде био спреман да настави рад на том акту, нека настави и нека ме обавести, па ћемо разговарати о томе, ако треба и на пленуму. Али нама неће помоћи ниједно писано правило ако сами не почнемо да размишљамо о томе како треба да се понашамо а како не треба да се понашамо. Не због нас; ми приватно можемо да се понашамо како хоћемо.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују посланици Жарко Обрадовић и Марко Ђуришић.

Настављамо тамо где смо стали у петак.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ (појединости – наставак).

На члан 15. амандман је поднела Горица Гајић.

Реч има народни посланик Горица Гајић. Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, госпођо председнице. Па, ево, ми трећи дан улазимо у расправу о Предлогу закона о спречавању насиља у породици. Искрено бих волела да данашњи дан по дискусији не личи нимало на четвртак и петак, поготово не на петак вече. Бојим се да смо сви ових дана имали прилику да чујемо да смо послали јако ружну, ја бих рекла и опасну, поруку онима о којима расправљамо ових дана, а то су потенцијални учиниоци насиља у породици, да се просто једног момента не запитају – па зар ће овакви посланици у Скупштини нама да одређују како ћемо се ми понашати у својој породици? Тако да искрено молим посланике да наставимо ову дискусију у неком нормалном и демократском тону.

Што се тиче члана 15. Предлога закона о спречавању насиља у породици, ми смо амандманом само покушали да овај први став у коме се

каже да процена ризика треба да се донесе у што краћем року... Сматрали смо да је та дефиниција или формулација „у што краћем року“ релативна, па за неког надлежног полицијског службеника који процењује ризик и на основу процене ризика наредбом доноси ове хитне мере могу да буду два сата довољна, за неког пет, за неког цео дан.

У ситуацијама када је потенцијално насиље пријављено, битно је да се реагује брзо. То „брзо“, мислимо да би требало да се орачи. Зато смо ми рекли – шест сати, сматрајући да је сасвим довољно да се у року од шест сати прикупе неопходна обавештења и информације да би се проценио ризик и евентуално изрекла хитна мера.

Исто тако, став 3. смо само допунили рекавши да „сваки државни орган у коме се именују особе које су специјализоване“, или обучене, „за поступање у случајевима насиља дужни су да процене ризик, у складу са општим и посебним протоколом“.

Сви знате да су и Министарство унутрашњих послова, и Министарство за рад и социјалну политику и Министарство правде донели у своје време опште и посебне протоколе и по њима се понашају већ седам-осам година. Верујем да би требало подсетити да те протоколе не треба да изоставимо када се договара и када се предузимају мере у склопу свих ових надлежних институција. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 15. амандман је поднео народни посланик Борисав Ковачевић.

Желите реч? (Да.)

Реч има народни посланик Борисав Ковачевић. Изволите.

БОРИСАВ КОВАЧЕВИЋ: Госпођо председавајућа, предложио сам, госпођо министарка, да се две ствари у другом ставу члана 15. унесу као такође важне.

Разумео сам у вашем образложењу да овде нису набрајане све ствари због којих се врши процена, али мислим да су, с обзиром на, ако бисмо гледали статистички, број учињених дела која су инспирисана, у ствари кривац за извршење дела, да су сигурно на значајном месту и да би их требало навести – материјално-финансијска питања. Посебно су изражена код насиља над старим особама и пензионерима.

Друга ствар којој смо сведоци... Ево, да наведемо само (је л' беше у Војводини?), пре пар месеци је човек више лица ранио и убио због љубоморе. Мислим да друго питање које је важно, посебно у браку, јесте да треба процењивати да ли постоји брачно неверство и сумња у то, и љубомора. Мислим да су убиства из љубоморе изузетно изражена, статистички, у броју жртава насиља у породици.

Због тога сам предложио те две ствари. Без обзира на то што се не наводе сва питања, мислим да су међу овим важнијим које обухвата термин који је на почетку реченице дат („нарочито“) битна и ова два питања.

Друга ствар коју сам у свом амандману потенцирао: у односу на трећи и четврти став, имао сам у виду да би било потребно, ако већ може, да се скрати текст. Предложио сам да се четврти став брише, али само под условом, како сам предложио, ако би се у трећем ставу у првој реченици: „Надлежни полицијски службеник одмах доставља сва доступна обавештења о насиљу у породици или непосредној опасности...“, брисала само реч „непосредној“, а остало „опасности“, што би подразумевало, наравно, и непосредну опасност. Све остало је исто. Онда не би било потребе да остане овај став 4. То је разлог због чега сам то предложио.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Наташа Јовановић, Вјерица Радета и Зоран Красић.

Реч има Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Да подсетимо да говоримо о Предлогу закона о спречавању насиља у породици и да се у члану 15. говори о процени ризика ко су евентуални, могући починиоци тог насиља.

Између осталог, у владином предлогу стоји да нарочито треба водити рачуна да би евентуални, могући учинилац насиља у породици могло бити и лице које злоупотребљава психоактивне супстанце.

Ми смо предложили да уместо „злоупотребљава“ треба да стоји „лице које користи психоактивне супстанце“, зато што ако кажемо да их неко злоупотребљава, онда се подразумева да је потпуно нормално и дозвољено да их користи.

Ви у образложењу кажете да не можете да прихватите амандман зато што се легално користе психоактивне контролисане супстанце, нпр. лекови. Ово је обмањивање, јер једно су контролисане супстанце, односно лекови, а друго су психоактивне супстанце, које у држави Србији нису дозвољене, ни лаке, ни тешке, ни било какве. Зато не може да стоји да их неко „злоупотребљава“, јер самом чињеницом да их користи, он их злоупотребљава.

Када су у питању, сами сте напоменули, лекови, односно неке врсте лекова, у контексту овог члана и овог закона, говорили смо о многим разлозима, узроцима због чега се дешава насиље у породици, али сваки пут морамо да скренемо пажњу на одговорност државе, на одговорност надлежних у држави. У овом конкретном случају желим да кажем да се, нажалост, у Србији свакодневно шетају потпуно слободни психијатријски болесници, да их пуштају из затворених установа на викенд или на дужи период, а да им се не обезбеде лекови. Дакле, не сме се десити да неко ко је потенцијално опасан по околину, не само по своју породицу, него уопште по околину, буде пуштен из установе затвореног типа, а да претходно не буде или залечен (ако не може бити излечен), или да му се обавезно дају одговарајући лекови када напушта ту установу. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Двери.

Да ли неко жели да дискутује? (Не.)

На члан 16. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Зоран Живковић и заједно народни посланици Посланичке групе Демократска странка.

Изволите. Реч има народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, уважена председнице.

Предлажемо амандман и надам се да ћете га прихватити. Ако установи непосредну опасност од насиља у породици, а заменик тужиоца не наложи мере које сходно закону треба да наложи (Законику о кривичном поступку), надлежни полицијски службеник доноси наређење којим изриче хитну меру учиниоцу (члан 14. став 1). Хитне мере су: мера привременог удаљења из стана, мера привремене забране контактирања и мера забране приласка жртви. Хитне мере не могу бити изречене малолетном лицу.

Нажалост, док смо ми расправљали у петак о неким важним стварима, имали смо ситуацију да се јуче у Краљеву десио случај где је жена претучена до смрти. У Србији се то деси, нажалост, на сваких десет дана.

Демократска странка је почетком расправе истакла жељу да амандманима поправи овај закон. Добро је што се овај закон доноси, нећемо никада бити против закона који су у интересу наших грађана, али морамо знати да не постоји само насиље у породици, да постоји политичко насиље, да постоји правно насиље. Управо је Српска напредна странка доказ како се врши политичко насиље над припадницима Демократске странке. Против таквог насиља ће се Демократска странка увек борити и залагати. Ми се 26 година залажемо за владавину права, владавину институција, поштовање различитости. И даље ћемо се залагати за такве вредности. А оно што се десило у петак, што су видели грађани Србије, служи на част вама прекопута. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, госпођо председнице. Врло ћу кратко. Позивам да се амандман не прихвати из једноставног разлога што очигледно ни сам предлагач није превише заинтересован за њега. То се могло приметити из дискусије коју смо слушали сада. Дакле, пошто ове амандмане неки, изгледа, и даље доживљавају пре свега као прилику да себи обезбеде мало простора да пред камерама причају о Српској напредној странци, некаквом политичком насиљу и тако даље ...

(Председник: Посланиче, молим вас, о амандману.)

У исто време бих желео да кажем да је то неприхватљиво као принцип, па у том смислу, кад год се дешава овако нешто, ми реагујемо на

једини могући начин, згражавањем са своје стране и да не прихватамо овако тужне изговоре за наступ посланика. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 16. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић. Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Члан 16. Предлога закона је један од кључних чланова овог предлога зато што дефинише изрицање хитних мера и врсту хитних мера. У Предлогу закона су предвиђене само две хитне мере – мера привременог удаљења могућег учиниоца насиља и мера забране контактирања и прилажења жртви.

Ми смо овим амандманом покушали да скренемо пажњу да мислимо да само ове две мере које су предвиђене некако баш у пракси и не могу да буду делотворне. Просто смо вам дали да би требало да буду још две мере: мера склањања жртве или потенцијалне жртве на неко сигурно место, на адреси која је непозната за потенцијалног учиниоца, и мера склањања потенцијалног учиниоца такође на неко друго место.

Знате шта, ако се деси да у току ноћи дође жртва и жали се да не сме да се врати у свој стан или кућу у којој живи са супругом, а деси се да у том истом стану или кући живе и родитељи супруга, ова мера привременог удаљења починиоца значи склонити га негде. У закону није предвиђено где га склонити за ових 48 сати када му се изрекне мера, а поготово није предвиђено где га склонити за 30 дана, ако му се продужи мера, како потенцијалну жртву вратити у кућу насилника у којој живе и његови сродници, колико је она безбедна да се поново врати у ту исту кућу и колико евентуално може да доживи неку врсту, најблаже речено, вербалног насиља од стране родитеља супруга који је негде.

Даље кажете да се хитна мера изриче потенцијалном учиниоцу који је доведен у полицију. Шта ако потенцијални учинилац није доведен у полицију? Како се њему изриче хитна мера? Како му се уручује, јер му мера тече од момента уручења па надаље? Шта ако је он у бекству? Како је жртва сигурна да је он негде удаљен ако ни полиција ни жртва не знају где се потенцијални учинилац налази?

Даље, ми смо допунили став 4. тиме да у наређењу које се изриче потенцијалном учиниоцу треба да се наведе које су последице његовог нејављања полицији по истицању ових хитних мера. Јер, знате шта, до 60 дана затвора, прекршајна пријава, верујте ми, и није нека казна за оне окореле насилнике којима није странао да се враћају насиљу.

На крају, добро је да је у неком амандману прихваћено да и жртва треба да буде обавештена о изреченој хитној мери.

ПРЕДСЕДНИК: Време. Иначе, ви имате само два минута по амандману.

Реч има Љубиша Стојмировић.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Поштоване колегинице и колеге, могу да се сложим са колегиницом да би требало да буде више хитних

мера, али, неко ће рећи две су мало, четири, да ли су четири довољне, ту је проблем. Ја мислим да је то ипак нешто што долази тек на крају; значи, ми сад лечимо последице, а не гледамо шта је узрок. Да бисмо овај проблем колико-толико решили, односно да бисмо га свели на најмању меру, морамо да кренемо од најранијег детињства наше деце. Морамо да их васпитавамо код куће и кроз њихово образовање да не буду насилна и да је то нешто што не ваља.

Претпостављам да овде сви имају децу, унучад или рођаке који имају децу, погледајте какви су образовни програми на телевизијама, односно погледајте само цртане филмове, цртани филмови уче децу да буду насилна, да се бију, да убијају, да праве неки лом и хаос. Да ли је онда чудо што касније та деца израсту у насилнике? Није. Значи, морамо да кренемо од најранијих дана, од најранијег детињства да васпитавамо ту децу да не буду насилна. Мислим да ће то дати много више ефекта него да ли има две, четири или више хитних мера. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народна посланица Оливера Огњановић.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Поштована председавајућа, уважена министарка и помоћници, даме и господо посланици, предлажем да се одбије амандман на члан 16. предложеног закона о спречавању насиља у породици.

Прво, у члану 7. предложеног закона је наведено да руководиоца подручне полицијске управе одређује полицијске службенике који су завршили специјализовану обуку да би спречавали насиље у породици и пружали заштиту жртвама, који су обележени као „надлежни полицијски службеник“, а у чл. 13. и 14. наведеног закона је описан поступак од обавештавања надлежног полицијског службеника до момента процене ризика непосредне опасности од насиља у породици и изрицање хитне мере за спречавање насиља, тако да је промена речи „надлежан“ у „специјализован“ потпуно непотребна.

Што се тиче осталих измена везаних за проширење броја хитних мера, сматрам да овај предлог закона подразумева сасвим довољан број хитних мера – привремено удаљење учиниоца из стана и привремену забрану контактирања жртве насиља. Оно што до сада нисмо имали у Србији јесте могућност да се проблематична или претећа ситуација одмах пријави и привремено санира, а тиме омогући привремено решавање проблема.

Из приложеног се види да је циљ Предлога закона у ствари успостављање стандарда да насилник не сме да остане код куће не само када је кривично дело учињено, већ и када постоји непосредна опасност од настанка било ког облика насиља, а у складу са принципом тзв. нулте толеранције на насиље. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 16. амандман је поднео народни посланик Неђо Јовановић. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председнице. Уважена министарко, поштовани народни посланици, мотив подношења овог амандмана је више него јасан. Ради се о томе коме превасходно уручити наређење приликом довођења потенцијалног насилника у полицијску станицу и, с друге стране, шта то наређење треба да садржи. Ако то наређење не садржи основне податке о жртви насиља, онда ми се чини да то наређење нема потпуни смисао, нити потпуну форму.

Ако кривична пријава или, раније, решење о спровођењу истраге, а сада наредба о спровођењу јавнотужилачке истраге, садржи основне податке о оштећеном, овде имамо жртву насиља, зашто ти подаци не би били садржани у наређењу, јер се управо односи на жртву насиља? Овде жртву насиља у наређењу немамо нигде, а, по мени, такви подаци би требало да стоје, јер и кривично законодавство и судска пракса указују на то да оштећени, у конкретном случају жртва насиља, своју легитимацију мора да доживи и да има у одговарајућем правном акту. Овде је то наређење.

Даље, ја сам, заједно са мојим колегама народним посланицима, био у дилеми да ли и упозорење насилнику или потенцијалном насилнику треба да буде садржано у наређењу, упозорење шта ће се десити и какве ће последице претрпети уколико не поступи по хитној мери. Нама се чини да то упозорење има карактер превенције – када види шта га чека уколико прекрши хитну меру или не поступи по хитној мери, да ће то делотворно утицати на њега да не почини акт насиља.

То је, у принципу, нешто што превенира било шта што може да се деси имајући у виду да су поједине колеге народни посланици примедбовали на неки начин – шта уколико у овом временском периоду када хитна мера стане на снагу он оде негде, како је речено, у кафану, напије се, врати се кући, претуче жену, убије, не дај боже, итд. Мени се чини да би то упозорење могло делотворно да делује и да у сваком случају превенира било шта што може да се деси као катастрофална или трагична последица.

Коме уручити наређење? Наређење је, по мом дубоком убеђењу и убеђењу свих нас народних посланика Социјалистичке партије Србије, неопходно, поред осталих које сте, уважена министарко, с разлогом навели, упутити односно доставити и жртви насиља. Зашто? Постоји више разлога. Први разлог је да жртва насиља мора бити обавештена о свакој фази процеса који се одвија ради превенције насиља, али баш буквално о свакој фази, сваком детаљу, сваком елементу тог процеса.

Други разлог – ако је жртва насиља обавештена да је потенцијални насилник приведен на осам часова, да му је изречена хитна мера, да та хитна мера подразумева једну од ове две које су предложене

законом о коме расправљамо, у тој ситуацији већ долазимо до смиривања жртве насиља, смањује се тензија, смањује се њен страх; степен или интензитет њеног страха ће свакако бити мањи, јер је свесна да је држава ступила и почела да делује, да више насилник не може да се понаша онако како се понаша. На неки начин, како сам то написао у амандману, долази до тзв. психосоцијалне стабилизације жртве насиља, јер она од тог тренутка схвата да је заштићена, или да се мере заштите предузимају. Зашто онда у тој ситуацији не доставити наређење и жртви насиља?

Јер, ако се достављају, аналогно овом мом ставу, судски акти оштећеном у току трајања кривичног поступка до подизања оптужнице или започињања главног претреса, онда и жртва насиља има пуно право да кроз достављање наређења или било ког другог акта буде обавештена, с једне стране, а с друге стране, да се смири, да зна шта јој је чинити даље, да је свесна да држава са својим механизмима, преко својих институција, ступа на сцену, пејоративно речено, и почиње да делује у циљу заштите жртве насиља.

То је био смисао и мотив овог нашег амандмана. Молим вас да још једном размотрите могућност да се овај амандман прихвати, јер би био јако делотворан у практичној примени овог закона, тим пре што нисмо прибегли, и ту вас потпуно подржавамо, аустријском моделу заштите жртве насиља, јер немамо услове за тако нешто. Немамо услове, још увек, да обезбедимо потпуну изолацију потенцијалног насилника од жртве. Али зато имамо механизме садржане у Породичном закону и механизме који су неспорно садржани у Законику о кривичном поступку, који омогућавају деловање према осумњиченом, окривљеном како се не би вратио жртви и како не би починио кривично дело, што би било са трагичним последицама. У том смислу, имате подршку, само вас молим да још једном размислите о овом нашем амандману. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем. Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Уважена председнице, даме и господо народни посланици, само да обавестим колегу Неђу Јовановића да је већ прихваћен један од амандмана где је било предложено да се жртва обавести о изрицању хитне мере, тако да је то један од разлога зашто овај амандман није прихваћен.

Морам само да се осврнем и на претходне коментаре када је у питању исти члан с обзиром на то да је посланик Горица Гајић помињала увођење још додатних хитних мера. Ваш амандман садржи предлог да се уведе и притвор. Одбор за уставна питања је тај амандман одбацио управо из разлога неуставности с обзиром на то да притвор може да одређује само суд, а не полицијски службеник. Зато не можемо ни да расправљамо о овом амандману с обзиром на то да садржи и меру изрицања притвора. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Могу да вам дам реч по амандману. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председнице. Сада користим време овлашћеног представника Посланичке групе СПС.

Захваљујем, уважена министарко, на објашњењу. Жао ми је што се у једном делу овај наш амандман поклопио или фактички идентификовао са амандманом који сте усвојили. Онда остаје само једна врста правне празнине када је у питању форма наређења, где ми заиста сматрамо да легитимација жртве насиља мора да постоји у форми наређења и, евентуално, да би ово упозорење, за које сматрамо да је искључиво превентивног карактера и да заиста у неком практичном смислу речи може остварити ту сврху превенције, могло имати неког смисла у неким каснијим изменама и допунама овог закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 16. амандман је поднео посланик Борисав Ковачевић.

Желите ли реч? Изволите.

БОРИСАВ КОВАЧЕВИЋ: Госпођо председавајућа, прихватам образложење за део мог амандмана који се односи на други део овог члана 16, али – ево, и до сада смо разговарали све време док смо говорили о претходним амандманима на овај исти члан – и даље нисмо разјаснили шта ћемо урадити са могућим починиоцем и извршиоцем насиља у породици ако га нећемо ставити у притвор. Јасно ми је да полиција не може да му одреди притвор, али може ли да предузме све мере преко суда да се донесе хитна одлука о притвору?

Ја то овде видим, и из свега што је дискутовано пре мене, као најсигурнију меру да се обезбеди могућа жртва тог насиља и да се обезбеди да могући починилац не изврши намеру, јер у овом члану стоји једна врло снажна и упозоравајућа ствар – да се то мора урадити да сутра ни полицајац ни суд не би били криви што се то десило. А то је, господо, овде наведено; није то – уручивање наређења и завршена ствар, него је код уручивања наређења јасно и директно лице одбило да прими наређење. Молим вас, ја то не гледам никако другачије него његову намеру да одбија да не изврши оно што је наумио.

У таквој ситуацији, чини ми се да су недовољне мере предвиђене овим предлогом, јер ми пуштамо то лице са великом вероватноћом да ће оно да прекрши изречене хитне мере и да ће урадити, поготово фрустрирано свим тим што се догађало и тако даље... Доћи ће у породицу, узмите да је ноћ, нема где, он иде у кућу и у кући треба да настане хаос, покољ, не знам шта.

Дајте да предложимо други начин да обезбедимо бар тих првих 48 сати на било који начин, да лице о коме се ради, могући починилац насиља, не дође уопште у ситуацију да може то да уради. Овако, ако га пустимо, остављамо апсолутно њему на вољу хоће ли то да уради или неће, а видели смо из многобројних примера, само оно што смо имали у

медијима, каквих лудака све има, слободно да тако кажем. Онај у Житишту малтене би побио све који су били тамо да је имао још могућности.

Према томе, ја не пледирам да је овај мој предлог најбољи и да га треба прихватити, али апелујем, госпођо министарка, на вас да још једном погледате и да се то питање разреши, јер мени је то кључно питање у свему овоме. Неко је то и рекао на почетку, чини ми се госпођа Гајић, да је ово један од кључних чланова у овом закону због тога што органи реда, правосуђа неће на овај начин извршити све оно што је потребно да онемогуће насиље и, не дај боже, убиство или вишеструко убиство. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Наташа Михаиловић Ваџић, Јасмина Каранац и др Иван Бауер.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? Реч има Наташа Михаиловић Ваџић.

НАТАША МИХАИЛОВИЋ ВАЏИЋ: Хвала, председнице. Уважена министарко, захваљујем што је Влада Србије препознала значај овог амандмана на члан 16. Предлога закона о спречавању насиља у породици, који се односи на обавештавање жртве насиља о изреченој хитној мери, управо оно о чему је колега Јовановић пре мене говорио.

Две године након што је ступила на снагу Истанбулска конвенција Савета Европе о спречавању насиља над женама и насиља у породици, наша држава усклађује законодавни оквир са том конвенцијом и доноси посебан закон о спречавању насиља у породици.

Један од основних циљева овог закона, а то је спречавање насиља, заштита жртве и подршка жртви, садржан је управо у члану 16, који уређује хитне мере, ко их и како спроводи, прописује садржај наредбе, рокове итд. Оно што је био недостатак у том кључном члану који представља окосницу закона, било је управо обавештавање жртве о хитној мери коју спроводи надлежни државни орган. Драго ми је, зато, да је Влада Србије увидела значај амандмана и прихватила да се и жртва насиља укључи у суштински важно обавештавање о изреченој мери против насилника.

Зашто је то важно? Управо је о томе говорио и колега Јовановић – жртва насиља мора бити обавештена о свакој фази поступка зато што је било какво обавештење, а у овом случају прво обавештење о изрицању и спровођењу хитне мере, први предах који жртва има и прво њено смиривање, то је под један. Под два, свакако се смањује степен и интензитет страха који недвосмислено има жртва насиља. Треће, то је

почетак, заправо, опоравка жртве, то је увод у оно што се у закону зове психосоцијална стабилизација жртве.

Будући да је Влада усвојила овај амандман и да је он постао саставни део закона, овим завршавам своје излагање. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 16. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Двери.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Образложење амандмана који смо поднели је у духу тога да је досадашња пракса указала да функционисање сличних група за координацију и сарадњу није давало жељене резултате и да их отуда не треба ни формирати.

Овде имамо два проблема. Први је – када неко жели да сакрије неки проблем или да избегне право решавање тог проблема, онда формира разне комисије, координације, сарадње. То је у Србији увек био најбољи начин да се проблем не решава. Још од чувене ударне радне групе за борбу против корупције коју је формирао Александар Вучић када је дошао на власт, од које, као што видимо данас, нема ништа, тако се и у овом случају то пребацује некако у координацију и сарадњу.

Управо у образложењу зашто је одбијен један други амандман Влада и сама каже да често долази до пренормирања одређених закона, па ћу да цитирам тај део: „Прихватање амандмана учинило би закон недовољно јасним и пренормираним. Предлагач закона је на становишту да је боље оставити слободан простор за сарадњу него прописати ригидна правила која су по својој природи таква да могу да доведу до неспоразума у пракси. Према концепцији закона, надлежни полицијски службеник и јавни тужилац“, амандман се односи на то, „јесу стално у вези и могу се о доношењу хитне мере консултовати пре него што она буде изречена.“

Дакле, на једном месту имамо пренормирање и тражимо групе за сарадњу и координацију, тражимо нешто што они по природи свог посла већ треба да раде и нико их не спречава у томе да буду у сарадњи и координацији, али ми доносимо закон којим их терамо да буду у сарадњи и координацији.

Односно, овде се враћамо на ону начелну примедбу коју су Двери имале у вези са читавим овим законом – да ли је ово закон који само тера државне органе да буду у сарадњи и координацији, а они су и без овог закона морали бити у сарадњи и координацији? Да ли је ово пренормирање законске норме? У том смислу, да ли је Влада контрадикторна, у зависности од тога како јој одговара? Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Владимир Орлић. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала лепо. Позивам да се не прихвати, између осталог, зато што Влада апсолутно није контрадикторна, него је посланик, пошто је у одговору Владе упућеном да се мало консултује

одговор на неки други амандман прочитао погрешно образложење. Да је прочитао право образложење, односно на амандман истих предлагача на члан 15, видео би да тамо лепо пише да су ове групе предвиђене са добрим разлогом, зато што је пред њима један важан задатак, а то је да се баве индивидуалним планом заштите. Дакле, то је одговор, а не оно што је он прочитао.

Мада, овај недостатак пажње не треба схватити дословно, он је свакако – као још нешто што смо имали прилике да видимо данас, надам се само, два пута и никада више током ове данашње расправе, јер она то не заслужује – покушај да се мало искористи време. Треба то разумети, некима је неопходно да искористе сваку секунду у ТВ преносу с обзиром на то да им је, изгледа, пропала кандидатура за заједничког представника опозиције.

(Председник: Посланиче, хоћете бити љубазни, о амандману.)

Да, да, ја сам управо завршио. Дакле, они који имају потребу да се мало рекламирају...

ПРЕДСЕДНИК: Значи, само о амандману. Ако имате неке аргументе, имате; ако немате, немате.

На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Посланичке групе Лига социјалдемократа Војводине – Зелена странка.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Мариника Тепић. Изволите.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем, председнице. Одмах на почетку данашње расправе желим да изразим задовољство, у име ЛСВ, због тога што је предлагач овог предлога закона за спречавање насиља у породици уважио два амандмана Лиге социјалдемократа Војводине. За нас је, без обзира на остале неусвојене амандмане, неупитна потреба за усвајањем једног оваквог закона и нарочито изражена намера и циљ који жели да се постигне иако је потпуно јасно да свакако не можемо коначно завршити са овим проблемом, већ да ово јесте, заиста, тек први искорак.

Међутим, то није случај и са овим амандманом на члан 16. Ја бих замолила министарку Кубуровић да још једном обрати пажњу на наш предлог амандманске интервенције, у нади да ће га ипак узети у обзир, јер ово јесте, као што су и моји претходници рекли, суштински члан, који се заправо бави поступањем свих надлежних органа када се стекну услови за изрицање хитне мере, или хитних мера, пошто могу и обе бити истовремено изречене.

Наиме, ми смо предложили да се додају нова три става у оквиру овог члана, ставови 6, 7. и 8. Први би гласио: „Уколико је изречена мера привременог удаљења из стана, у наређењу се констатује да су од лица коме се изриче мера узети кључеви од стана који ће бити враћени након истека мере, да је лицу омогућено да узме своје личне ствари и да је лице обавештено о могућностима привременог смештаја уколико нема где да борави током трајања мере“.

Један део образложења које смо добили поводом одбијања овог амандмана јесте да је у пракси овај проблем решив тако што се могу заменити браве на вратима. Међутим, ми не сматрамо да треба жртву или потенцијалну жртву препустити сналажењу око промене браве, нарочито када је временски ово врло проблематично с обзиром на то да је првих 48 сати најтескобније, што се подудара са оним другим образложењем када Министарство каже да је то период када је жртви потребан предах. У том смислу, сматрамо да кључеви, као симбол власништва над станом, јесу једна од мера које ипак треба да се узму у обзир и да се то нормира законом уместо да остављамо на сналажење жртви да ли ће променити браву или неће променити браву.

Став 7, који предлажемо да се пропише законом, односи се на претходни став, а гласи: „Уколико лице коме је изречена мера привременог удаљења из стана одбија да преда кључеве од стана, то ће се сматрати кршењем мере из члана 35. став 1. овог закона“. Мислим да је потпуно јасно због чега је овај став предложен.

Последњи став који предлажемо, а делимично је узет у обзир од колега из СДПС, то је: „Надлежни полицијски службеник је дужан да о изреченој мери одмах обавести жртву насиља, омогући јој да добије копију наређења...“. Оно што разликује наш предлог од претходног који је усвојен и постао саставни део Предлога закона јесте додатак: „... и предочи јој број телефона на који ће моћи да без одлагања пријави свако кршење мере од стране лица коме је хитна мера изречена.“

Сматрамо да је, поред обавештења жртве да је мера изречена како би уопште знала да пријави кршење мере уколико до ње дође, потребно ипак упутити жртву коме може да се обрати; наравно, коме може да пријави кршење мере, али коме може да се обрати и за помоћ.

У складу с тим, апелујем, као што сам рекла на почетку, на министарку Кубуровић и њен тим да још једном узму у обзир овај наш предложени амандман да не бисмо у пракси дошли до проблема да не знајући шта се дешава са насилником или потенцијалним насилником након изрицања хитних мера... да колико-толико, колико је у нашој могућности, ипак то нормирамо законом с обзиром да немамо никакав механизам надзора или праћења насилника након изрицања мере. А, такође, не можемо бити сигурни да ће он савесно поступити па се сам пријавити, онако како предлог закона предвиђа, након 48 сати да би чуо, видео, сазнао која је одлука потом донета. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Владо Бабић.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала, госпођо председавајућа. Предлажем да се овај амандман не прихвати зато што цео закон као своју темељну претпоставку узима да починилац насиља није извршио никакво кривично дело, па је због тога улога јавног тужиоца и полицајца јако важна у овом

случају. Ако је учињено неко кривично дело, онда се поступа по другом закону, односно по Кривичном законнику.

Узимајући у обзир да је током прошле године услед насиља страдало око 120 жена, једноставно, монструозним чиновима лишено је живота, што је целокупну јавност оставило у шоку... Ове године насилници су наставили са истим радњама, тако да је до данас убијено око 35 жена, а број оних над којима је извршен било какав облик насиља драстично је већи. Велики део се и не пријављује да би се наставило даље процесуирање и починиоци извели пред лице закона. Због свега тога, борба за равноправност полова мора бити заједничка, јер она представља не само један цивилизацијски искорак, већ је утемељена у нашем Уставу и законским актима.

Поставља се питање, колико ми као цивилизовано друштво, преко институција које се баве овом проблематиком, можемо пре свега зауставити овај пожар насиља који узима све више маха, који има карактеристике ширења и повећавања броја случајева насиља над женама и породичног насиља?

Током прошле године постављена је једна системска основа да се ови немили догађаји смање, јер је Министарство правде начинило једну платформу за решавање овог проблема. Односно, оваква системска основа предвиђа борбу по два основа, и то: борбу против кривичног дела против полне слободе и кривичних дела против брака и породице. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Само министар да одговори, па ћу вам дати даље.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Што се тиче вашег предлога који сте навели, а тиче се мера које се односе на одузимање кључева, мислим да би овде дошло до пренормирања и не бисмо могли да уредимо сваку могућу ситуацију која може да се предвиди.

С друге стране, треба имати у виду управо специфичност овог поступка, да није реч ни о кривичном поступку, ни о поступку по тужби за насиље у породици који се води у парничном поступку, где могу да буду изречене мере заштите. Дошли бисмо у ситуацију да хитним мерама буду знатно више ограничена права учиниоца, односно потенцијалног учиниоца, него лица које би било и кривично одговорно.

Такође, ви наводите могућност да се учинилац поново одведе у стан да узме своје личне ствари. На тај начин се омогућава контакт жртве управо у оном кратком периоду када треба да дође до њиховог раздвајања. Сматрам да ова питања ипак треба оставити пракси да их регулише.

Када је реч о промени браве, не сматрам да то мора да уради сама жртва, већ и полиција може да изврши замену браве, у зависности од конкретне ситуације која је у питању.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите. Реч има народна посланица Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем. Ми ћемо ипак замолити да још једном, док траје расправа, узмете у обзир, јер мере које смо предложили кроз ове наше предлоге иду у првом реду у правцу заштите жртве и, заправо, додатног охрабрења жртвама да пријављују овакве случајеве.

Ако жртва, полазећи од искуства које овако нормиран закон предвиђа, помисли, на пример: „зашто бих ја уопште пријавила насиље када ће он у било ком тренутку, слободно шетајући, да ускочи кроз прозор и усмрти ме“, не знам колико јој овакве одреднице уливају поверење да има смисла да пријављује насиље, а све иде у правцу тога да подстакнемо жртве да пријављују.

Вама је сигурно познат податак да је насиље у породици најређе пријављивано насиље. Процена невладиних организација, сигурна сам да ви располажете и конкретнијим подацима, јесте да на једно пријављено насиље имамо 15–16 непријављених насиља.

Овакве одредбе такође, у смислу заштите жртве, подстичу жртве да пријаве насиље јер осећају сигурност кроз законско нормирање. А нарочито ако имамо у виду да свако насиље над женом, у конкретном случају када је насиље над женама у питању, између два партнера, брачна друга, ванбрачна, како год, увек је и насиље над децом уколико их у породици има. Када су деца у породици постојећа, имамо увек вишеструко насиље, најмање двоструко, а врло често вишеструко насиље, с обзиром на то да се претежно ради о породицама, односно партнерским односима, које су у тежој економској ситуацији, са више деце.

Због тога вас молим молим да, излазећи у сусрет жртвама и ради додатног подстицаја да се овакви случајеви пријављују – а једину сигурност потенцијалне жртве имају кроз овакво законско утемељење и нормирање – ипак то узмете у обзир. Без обзира на то што повратак није повратак, по узимање личних ствари, и то би било под надзором, односно уз помоћ полиције која се овим случајем бави, тако да би то заиста било под апсолутним надзором, ја мислим, као и моје колеге из ЛСВ, да је боље то одредити него оставити отворен простор. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 16. амандман је поднео посланик Душан Павловић.

Реч има народни посланик Душан Павловић.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Захваљујем. Поднео сам амандман којим се регулише ситуација у којој надлежно лице избегава или не жели да прими пријаву када жртва насиља поднесе пријаву.

Овде се утврђује у члану 16. да је полицајац тај који треба да реагује и изрекне хитну меру. Шта се дешава у случају ако полицајац то не жели да уради?

Зашто то говорим? Па, зато што смо у последњих неколико година много пута од људи који се баве овом проблематиком у пракси или

од самих жртава насиља чули примере, реалне примере из праксе да полиција не жели да реагује на овакве врсте пријава. Наравно, сада ће то бити мало умањено чињеницом да су уведене казне за одбијање прихватања пријава, дакле, онај ко не жели да слуша шта има жртва да каже биће кажњен, тако да ће вероватно да се смањи ниво избегавања одговорности, међутим, шта ако се ипак то деси?

Нажалост, ми овде немамо никаквих података о томе колико таквих случајева има. Немамо заправо никаквих података, иако ова тема може да се веома егзактно покрије подацима. Мислим да је велика замерка што сада расправљамо о овом закон без адекватних података.

Ја сам предложио овим амандманом да у случају да полиција не жели да реагује... Понављам још једанпут, то су примери из праксе, ништа не измишљам. Ако полиција не жели да реагује, онда жртва, уколико жели да пријави случај насиља, може да се обрати центру за социјални рад, који онда може да активира полицију, која би онда требало да реагује, онда би већ имали некакве писане трагове о томе шта се десило.

Жао ми је, Влада је одбила овај амандман. Предлажем, ако је могуће, да имамо неке податке о оваквим стварима и да покушамо да размислимо још једном о овоме. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Мислим да ваше образлагање није било у контексту члана о коме сада расправљамо, јер ви говорите о непоступању полицијског службеника по пријави; ми овде говоримо о хитним мерама.

Уколико не поступи по пријави, свакако постоји могућност дисциплинске одговорности коју смо предвидели овим законом.

Уколико погледамо оно што сте написали, предложили амандманом, није у сагласности са оним што сте нам причали сада овде. Ви сте навели: „Уколико полицијски службеник после првог захтева жртве не донесе наређење...“, што значи да он ипак поступа по тој пријави, само није сматрао за сходно да у конкретном случају постоје основи за изрицање хитне мере. Значи да није реч о непоступању полицијског службеника, јер управо процењујући опасност и степен ризика може да утврди да ли може да изрекне хитну меру, или не.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајућа. Госпођа министар је већ објаснила део тога што сам и ја хтео да прокоментаришем, везано за овај амандман.

Сматрам да овај амандман не треба подржати јер у себи садржи једну озбиљну опасност, а то је да пореметимо некакав, условно да кажем, хијерархијски редослед и да поставимо изнад, у наредбодавну функцију центар за социјални рад (који има сасвим другу функцију у овом

поступку, у овом закону и уопште у свом раду и деловању) у односу на полицијске службенике. Мислим да би усвајање оваквог амандмана могло да произведе озбиљне проблеме у даљем функционисању и раду других државних органа чији је рад био већ потпуно дефинисан.

Мислим да је и ово један од амандмана који би довели до тога да прекорачимо црту, која је овде јако танка, између посебног дела Кривичног законика о спречавању насиља у породици и Предлога закона о спречавању насиља у породици. Бојим се да бисмо са оваквим, као и са претходним амандманима, уколико би били усвојени, једноставно писали нови кривични законик, за који овог тренутка нити има места, нити има могућности, а ни потребе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 16. амандман је поднела посланица Бранка Стаменковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Милорад Мирчић, Вјерица Радета и Зоран Красић.

Реч има народна посланица Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Када се прочитају неке од одредаба предлога овог закона, некако би се могао стећи утисак да код нас и не постоји неки озбиљан страх од насиља у породици.

Нажалост, није тако. Насиље у породици, тзв. вршњачко насиље у школи, насиље на улици, насиље на послу у облику мобинга, насиље на сваком месту – све више је тога, све више је присутно, али рекла бих да се надлежни органи не сналазе најбоље у покушају спречавања таквих негативних појава.

Један од тих чланова на основу који би се рекло да не морамо много да бринемо јесте и овај члан 16. о којем тренутно говоримо.

Ви предвиђате као хитну привремену меру удаљења учиниоца насиља из стана, с тим да жртва остане у стану када се деси неки, назовимо га, инцидент или насиље у породици. Ово, верујте, не значи ништа. Ми смо предложили да уместо тога постоји обавеза да се жртва насиља збрине у одговарајућој установи социјалне заштите све док се не утврди да не постоји опасност од даљег насиља у породици.

Полицијски службеник констатује да се десило насиље, одведе насилника, остави жртву у стану; питање је с ким, у каквим су односима остали чланови породице са жртвом, а у каквим су односима са насилником, на чију ће страну стати. Шта ће се десити када се тај насилник или та насилница у неко скоро време врати у стан? Шта ће се тек тада десити са жртвом насиља?

Не може закон да се понаша као да се не зна шта се стварно у животу дешава. Ви добро знате, госпођо министар, да се дешавају такве ствари да када се одстрани евентуално извршилац насиља, када се после кратког времена врати у стан, онда жртва пролази горе него што јој се

десило и што је прошла пре него што је пријавила насиље (сама жртва или неко из породице, неко из комшилука, одакле год).

Дали сте овде овлашћење службенику полиције. Неко то мора да ради, разумемо; не можемо и не желимо да априори осуђујемо и да тврдимо – ни овај неће да ради свој посао, ни онај неће да ради свој посао, али, нажалост, скоро да је тако.

Ево, сасвим случајно, у крају где живим, у породичној згради ових дана је било неколико напада, очигледно малолетних лица, усред белог дана, на жене испред улазних врата њихових станова. Једна је завршила у болници зато што јој је покидао ланац па је вукао по степеништу, имала је операцију итд., нимало безазлено. Другој је, малтене, извучено уво зато што су је повукли за минђушу. Шта се десило кад су пријавиле полицији то што им се десило? Дежурни полицајац који је дошао, а после и дежурни инспектор код којег су биле, рекао је – знате, госпођо, не дешава се то само вама; нажалост, то је свакодневна појава.

То не може бити одговор некога ко је надлежан орган да то спречава. Никако то не сме да се деси.

Као што не сме да се деси да центри за социјални рад занемарују своје штићенике. Сви смо вероватно били згрожени информацијом која се појавила у медијима пре два дана да је у селу код Лебана девојчица од 12 година силована неколико сати, неколико дана, неколико месеци, неколико година, још не знамо колико, да су то радила најпре петорица, па су сад ухапшена, односно задржана у притвору ваљда тројица мушкараца, који по годинама могу деде да јој буду. Шта је сад овде фалинка рада центра за социјални рад? Чланови те породице су штићеници центра за социјални рад; та девојчица и њена два брата су деца са посебним потребама. Центар за социјални рад месечно одвоји пар хиљада динара, поштар однесе или оду у пошту да узму те паре, и центар је завршио причу са таквим породицама.

Центар за социјални рад мора да води рачуна о свакој породици која је штићеник центра. Да се то ради, онда се сигурно такве језиве ствари не би дешавале. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ставови 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе законе из дневног реда ове седнице.

Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Ево, само укратко зашто је битно да група за координацију ради и да имају овлашћења која су предложена овим предлогом – то је управо зато да уколико група за координацију процени, она може да предложи да се жртва збрине у

одговарајућу установу. То су управо она овлашћења која су им дата овим законом.

Сматрам да не треба да буде предложено као обавезна мера у сваком случају у којем би полицијски службеник то изрицао с обзиром на то да се онда поставља питање чему хитна мера забране приласка стану, односно удаљавање из стана уколико ће већ жртва бити смештена на неко друго место?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ипак мислим да треба прихватити наш амандман, понављам, госпођо Кубуровић, пре свега на основу онога што се дешава у пракси.

Готово да је немогуће да неки насилник буде толико фин и толико миран да се после извесног времена врати у стан, а да жртва неће имати и даље статус жртве, да неће имати проблема. Видите шта се дешава, да неко кога удаљите из стана сачека жену испред киоска где ради, испред радног места и, нажалост, пребије је до смрти. Дешавају се такве ствари да држава мора бити ригорознија у односу на извршиоца и много пажљивија у односу на жртву.

Само пуко писање закона и усвајање закона са неким од ових норми неће допринети ономе што, верујем, јесте намера, и ваша као законописца и оних који ће гласати за овај закон, као законодавца. Верујте, ништа вас не кошта да прихватите овај амандман, а учинићете много сигурнијом сваку жртву. Неће пријавити насилника ниједна жртва која зна да ће јој се он вратити у стан после осам сати, још се ни отрезнио није (или, ни отрезнила није, пошто се дешава насиље и од стране мушкарца и од стране жене и од стране других чланова породице, и у односу на децу итд.).

Ако желите искрено да се нешто постигне у овој области и ако желите да се заиста заштите те жртве, прихватите овај амандман. Не може да смета, може много да помогне. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

Амандмане, у истоветном тексту, којима се после члана 16. додаје назив члана и члан 16а поднели су: народни посланик Зоран Живковић и заједно народни посланици Горан Ћирић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Балша Божовић, Гордана Чомић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Весна Марјановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Гордана Чомић. Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Нашим амандманом желимо да потпуно појаснимо ситуацију да је изашао специјализовани полицијски

службеник, направљена је процена ризика и није изречена хитна мера. Дакле, то недостаје у основном тексту закона.

Амандман који ћу сада образложити није прихваћен, са образложењем да се процена ризика свакако доставља јавном тужиоцу, што ми не споримо. Или ми нисмо добро написали амандман, или га ви нисте добро читали. Могуће је да је рубрум погрешан. Значи, рубрум који предлагемо је „Поступање у случају неизрицања хитне мере“. Било би боље да смо написали „Поступање са обављеном проценом ризика“. То би, претпостављам, било јасно.

Наиме, о чему се ради? Шта када је специјализовани надлежни полицијски службеник направио процену ризика, проследио је наравно тужилаштву, није изрекао хитну меру? Шта се са тим дешава даље? Апсолутно ништа. Наш предлог је да оставите јавном тужиоцу могућност да он може да нареди. Само му остављате могућност.

Зашто је овај амандман... Ја бих волела (ми га можда нисмо јасно написали) да бар у овом дијалогу разјаснимо тачно шта желимо, коју ситуацију из живота видимо, па да онда или прихватањем амандмана или да ви нађете ко ће да вам пише амандман... Просто, да имамо у виду да имате реалне ситуације договора поступајућег службеника и жртве и насилника – то је просто реална ситуација – да се не изрекне хитне мере. Имате реалну ситуацију корупције између насилника и поступајућег службеника. Имате живот у који ће специјализованог полицијског службеника да доведе стварање, писање процене ризика о томе да ли има основа да се изрекне хитна мера или не.

Да не бисте доводили у сумњу да се десило због корупције, због договора, због евентуално лоше процене, што се исто дешава, онда кажете – пошто процене ризика и овако и онако иду код јавног тужиоца, он може... Да ли ће или неће, то је сада... Не мешам тужилаштво у овај закон, то нека они реше својим протоколима, или ви са њима заједно. Али, тиме омеђавате један простор да онај ко ради процену ризика зна да није питање само дисциплинских прекршаја, гледања квалитета његовог рада по протоколима унутар саме службе, него, просто, да могу да буду и другачије последице јер је он или превидом, не изричући хитну меру, или договором, кршећи етичка правила, или корупцијом, правећи кривично дело, одлучио да не изрекне.

То је била идеја нашег амандмана. Ми имамо свест о томе да је процена ризика достављена тужилаштву, али знамо како то изгледа у животу.

Дакле, ја бих волела да... Сад процедурално није могуће да ми мењамо текст амандмана, да мењам рубрум, да се види да се ради о поступању са обављеном проценом ризика, да буде потпуно јасно шта се са тим дешава. Без обзира на то да ли прихватате наш амандман, да ли буде начина да матични одбор предложи нешто слично у договору са Владом,

мени не требају наша имена ту, мени је важно да онај ко буде у ситуацији да уради процену ризика зна да она носи одговорност у сваком случају – и ако изрекне хитну меру и ако не изрекне хитну меру, и да постоји неко ко је објективан, ко није на лицу места, ко не скупља податке ту где се насиље дешава, или не, да би се правила процена ризика, дакле, неко неутралан ко може да поступа.

Не желим да спомињем, мада је то атрактивно за говор, најгору врсту примера – да је обављена процена ризика, да није изречена хитна мера и да се четири дана, три дана касније у тој истој кући десило убиство. Знам да полицајац може да каже „да, али ја сам правио процену у односу на оно што сам затекао“ и знам да неће бити крив, али просто мислим да остављањем могућности тужиоцу да реагује, ако хоће, у крајњој линији чинимо услугу онима који су на првој линији борбе против насиља, а то су специјализовани службеници полиције. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има народни посланик Неђо Јовановић. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Не спорећи мотив за подношење оваквог амандмана у циљу побољшања квалитета закона, ипак сматрам да је предлагач морао другачије да формулише амандман, јер сама формулација амандмана није у практичном смислу речи примењива из два разлога.

Први разлог, сходно одредбама Законика о кривичном поступку, комуникација полицијских службеника и јавног тужиоца је континуирана и размена информација и података увек је присутна. Шта то значи? То значи да у случају да кроз ту размену података између полицијског службеника и јавног тужиоца дође до нових околности (ми правници кажемо *beneficium novorum*), не постоји ограничење за полицијског службеника да донесе наређење и изрекне хитну меру. Не постоји ограничење, нема сметњи, то је под један.

Под два, овим законом је предвиђен рок. Додуше, по нама, искрени да будемо, рок је кратак, 24 часа, али у том року од 24 часа надлежни тужилац, кажемо специјализовани тужилац, дужан је да прикупи одговарајућа обавештења, чињенице, податке који се везују за конкретну ситуацију у којој се изискује потреба за изрицањем хитне мере или евентуално неизрицањем хитне мере. Управо у том року од 24 часа, када тужилац прикупи одговарајуће податке и сам процени да ти подаци имају релевантност, он ће их, сходно одредбама ЗКП-а, дати полицијској управи, надлежном полицијском службенику, који чак не мора да буде специјализован, који мора по тим подацима поступити.

Већ у закону, уважена министарко, постоји обавеза специјализованих полицијских службеника да прате ситуацију у континуитету. Овде нема временског дисконтинуитета, када је он ослобођен праћења ситуације, када он више не мора да води рачуна о

жртви. Он мора да води рачуна о жртви континуирано, непрекидно, у сваком секунду.

Због тога ми се чини да сама формулација амандмана није прихватљива да би се у практичном смислу речи остварио резултат који се жели остварити подношењем амандмана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има народни посланик Гордана Чомић. Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Закон ваља да се расправља када гледамо како се сваки члан односи на особу или на сектор.

Дакле, кућа Марије и Марка Марића – на позив њихове шеснаестогодишње ћерке, изашла је полиција. Специјализовани службеник је направио процену ризика. Процена ризика, хипотетички, дакле, процена ризика каже – нема потребе за изрицањем хитних мера. Та обављена процена ризика иде тужилаштву. Са њом, колега, више ништа не може да се деси по овом закону. До нове пријаве да се насиље дешава, са њом више ништа не може да се деси.

Потпуно свесни колико је закон на ивици између онога што је уобичајен правни систем, где вам је Кривични закон, Законик о кривичном поступку, Закон о јавном реду и миру, Породични закон, све остало, потпуно свесни колико је добра идеја да га донесемо, наш је предлог само да кажемо да у року када у МУП обављена процена ризика дође на сто... Јер, ви сте у праву када кажете – обављена процена ризика мора код тужиоца на сто. Па мора, ја само кажем – пустите му да може да поступа. Не тражим да се овим законом пропише како ће тужилац да поступа, али да може да поступа.

Иначе се бојим да ћемо имати, и процентуално и номинално, много више случајева где је урађена процена ризика, а да хитна мера није изречена, и биће – ником ништа. Дакле, само да имамо у виду да је насиље реалан живот, да се дешава у породицама и да покушамо одредбама закона највише заштитити то најопасније место за жртву, што је породица, што је дом, и обезбедити да нема тумачења закона и да нема празног хода који би омогућио да у суштини сви имамо причу о томе како смо донели нови пропис, а да се у реалном животу мења премало.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Подржавам вашу идеју и сада, како сте образложили, разумем шта је била суштина, само што садржина амандмана у потпуности томе не одговара. Први став предложеног амандмана већ је, на неки начин, садржан у члану 15, али други став има споран део где говори да јавни тужилац може да нареди. С обзиром на то да није реч о кривичном поступку и примени ЗКП-а који може да да та овлашћења јавном тужиоцу, овај део је био и те како споран и због тога амандман није усвојен.

Надам се да кроз подзаконске акте, које треба да донесу заједно МУП и Министарство правде, могу поједина питања да се регулишу и да се међусобна сарадња и координација пропише и на тај начин. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? Не.

Амандман којим се после члана 16. додаје нови члан 16а поднели су посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Наташа Мичић. Изволите.

НАТАША МИЋИЋ: Хвала, председавајући. Амандман је врло сличан претходном амандману. Наравно, не умањујући важност овог закона у којем су први пут систематизоване одредбе којима се нормира спречавање насиља у породици, на нама свима овде, и на посланицима и на представницима Владе, јесте да допринесемо што ефикаснијој примени, што бољој примени овог закона у пракси.

Једна од најслабијих карика јесте процена ризика. Зато смо, о томе сам говорила, поднели амандман на члан 15. којим смо тражили да се дефинише сам поступак процене ризика. Овим амандманом којим се додаје нови члан 16а заправо дефинишемо ситуацију у којој специјализовани полицијски службеник одлучи да нема основа за изрицање хитне мере и предвиђамо обавезу да о томе обавести заменика јавног тужиоца, социјални рад, координационо тело, могућег учиниоца и жртву. Такође, предлажемо став 2. у коме дајемо овлашћење јавном тужиоцу да нареди полицијском службенику да поново размотри случај.

Дакле, на овај начин се прецизније дефинише ситуација у којој полицијски службеник може да изврши лошу процену, односно да одлучи да нема хитних мера. У том случају дајемо овлашћење јавном тужиоцу да се та могућа грешка, пропуст исправи.

Не видим разлог зашто то не би било подигнуто на виши ниво, на законски ниво. Али, министарка је рекла, у случају да се амандман не прихвати, овај или неки сличан, јако је важно да ово у подзаконским актима регулишете и да имате у виду како не би дошло у пракси до једног вакуума, што би могло да буде кобно и да доведе до нових жртава.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? Не.

Амандман којим се после члана 16. додаје нови члан 16а поднела је народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? Реч има народни посланик Горица Гајић. Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Господине председавајући, битно је ово, очигледно, пошто се већина, односно део нас који смо поднели сличан или

прилично сличан амандман, после члана 16. члан 16а... јесте управо то шта се дешава када полицијски службеник... А, уважена госпођице министар, ако сте пратили дискусију колеге Неђа и колегинице Гордане Чомић, видели сте да су врло често употребили или готово увек рекли „специјализовани полицајац“, „специјализован полицијски службеник“ или „специјализовани јавни тужилац“. Ето зашто је био један од предлога да се у ово закону уместо: „надлежни“, стави: „специјализовани“. Видите да је то већ заживело у нашим дискусијама.

Да, битно је да знамо шта се дешава ако полицијски службеник, надлежни, специјализовани, не изрекне хитну меру. Значи, прво, да не понављам у дискусији, ту се завршава ситуација код пријављеног насиља, нема хитне мере, полицајац је тако проценио, нисте предвидели кога обавештава.

Да, у члану 15. задњим ставом сте предвидели да када процени ризик и види да нема основа, обавештава и центар за социјални рад и основно тужилаштво. Овде, када не изрекне хитну меру (или ме исправите ако јесте), није предвиђено кога обавештава. Значи, треба да обавести, исто тако, основно тужилаштво, да обавести центар за социјални рад, да обавести потенцијалног учиниоца да му није изречена мера и да обавести жртву.

Ако сте усвојили амандман да жртва јесте обавештена када је изречена мера, треба да буде обавештена и када мера није изречена, јер, свакако, жртва ће другачије да се понаша, а богами и потенцијални учинилац, ако зна и ако је обавештена да хитна мера није изречена.

(Председавајући: Приводите крају, молим вас.)

Ако већ нисте прихватили ове амандмане колегинице Наташе и колегинице Чомић, где пише да основно тужилаштво може да нареди полицији, зашто не прихватите овај где се каже да захтева? То је нека блажа формулација и у том случају би било прихватљиво.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? Не.

На члан 17. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? Не.

На члан 17. амандман је поднела народни посланик Љупка Михајловска.

Да ли неко жели реч? Да.

Реч има народни посланик Љупка Михајловска. Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала. Идеја овог амандмана је била да се у члану 17. дода став 4. који би гласио: „Министарство правде и Министарство унутрашњих послова у сарадњи са Републичким јавним тужилашвом ће донети Правилник о процени и вредновању процене ризика у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона“.

Овај амандман је одбијен. У образложењу Владе стоји да „Влада не прихвата амандман због тога што је питање процене ризика такво да измиче строгом прописивању права и обавеза“.

Нисмо мислили да буде рестриктиван и да не предвиђа оно што тим правилником не би било предвиђено, али ви у члану 15. у ставу 2. већ имате неке индикаторе које наводите, на основу којих полицајац може да изврши процену, а у члану 17. кажете да „тужилац проучава обавештења и вреднује процену ризика“. На основу чега је вреднује?

Не видим због чега ово не би могло да буде садржано у закону, посебно због тога што је већ постала пракса да након доношења одређеног закона имамо водич за примену закона, па водич за примену водича за примену закона и онда се троше нека силна средства да се цртају стрелице, кружићи и разноразна упутства како се то примењује. Мислим да би то свакако умногоме помогло надлежном полицијском службенику. Не видим због чега ово не би било садржано у закону.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 18. амандман, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Зоран Живковић и заједно народни посланици Горан Ћирић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Балша Божовић, Гордана Чомић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Весна Марјановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 18. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 18. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? Реч има народни посланик Горица Гајић.

Изволите.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Поштовани председавајући, члан 18. Предлога закона предвиђа поступање суда у првом степену, односно поступање суда у процесу продужења хитних мера које је полицијски службеник изрекао.

Просто смо нашли за сходно да мало преуредимо, да тако кажем, овај члан, па смо прецизирали да суд решењем продужава меру. Ви кажете да је то пренормирано. Ми мислимо да ако систематизујемо како суд поступа, то просто није пренормирано.

Даље, новим ставом 4. прецизирали смо да ће суд, исто тако, решењем одбити предлог основног тужиоца ако процени да нема основа да продужи хитну меру. Новим ставом 5. прецизирамо коме се доставља решење. Значи, није прецизирано коме се доставља судско решење о

продужењу или непродужењу хитне мере. То решење треба да има и полицијска станица и центар за социјални рад, треба да се достави и учиниоцу и, наравно, треба и жртва да има то решење, да зна да ли је хитна мера продужена или није продужена.

Превасходно, ко уручује решење о продужењу или непродужењу хитне мере потенцијалном учиниоцу? Да ли је то... Ми смо овде предвидели да то буде полицијска станица и да она потврдом врати обавештење суду да је он то решење примио.

Знате, много је битно да све надлежне институције имају то решење. Ми данас имамо у пракси да многа решења из суда која се донесу у поступцима изрицања заштитних мера против насиља у породици не стигну благовремено центру за социјални рад, а претпостављам ни полицијској станици.

Све ово мора да постоји и да се на време обавестимо, да бисмо касније кроз члан 31. имали то у евиденцији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч?

На члан 18. амандман је поднео народни посланик Борисав Ковачевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Борислав Ковачевић.

БОРИСАВ КОВАЧЕВИЋ: Господине председавајући, само ћу рећи да сам на оно што сам мислио рећи поводом амандмана добио одговор из излагања госпође министарке Кубуровић о претходним питањима у расправи, па немам шта даље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч?

На члан 18. амандман су заједно поднели народни посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Уважена министарка, мој колега Станојевић и ја сматрали смо да због прецизности овог закона у члану 18. после става 3. треба додати нови став који гласи: „Решење о предлогу доставља се надлежном полицијском службенику који је донео наређење о изрицању хитне мере, који га без одлагања уручује лицу коме је хитна мера изречена. Ако оно одбије пријем решења, надлежни полицијски службеник саставља о томе белешку, чиме се сматра да је решење уручено“.

Зашто смо поднели овај амандман? Сматрамо да у Предлогу закона није дефинисано коме и на који начин првостепени суд доставља решење, односно како се превазилази ситуација у којој се учинилац насиља не јавља суду и због тога му није могуће уручити решење.

Дух овог закона је координација свих институција, односно синхронизовано деловање суда и надлежног полицијског службеника специјализованог за поступање у материји породичног насиља. За уручивање решења суда искоришћена је аналогија са начином уручења наређења из члана 16. Предлога закона, као и чињеница да учинилац насиља свакако има обавезу да се јави надлежном полицијском службенику, што се може искористити за уручење судског решења.

Ваше образложење је било да амандман није прихваћен из истог разлога као и амандман на члан 9. Сматрате да су ситуације које уређује закон овим чланом 18. у пракси неспорне, да неће изазивати проблеме, безразложно искључујући при томе аналогију као начин тумачења права.

Сматрам да је пракса показала да је прецизност закона веома важна и сматрам да овај члан треба усвојити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Тачно је, како сте већ и сами навели, да постоји аналогија са чланом 16, али морам да додам да смо прихватили амандман да се наређење доставља жртви, а самим тим постоји аналогија да се и ово решење доставља жртви. А ваш амандман не садржи такву одредбу, тако да је то још један од разлога зашто не би могао да се прихвати.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 18. амандман је поднео народни посланик Неђо Јовановић.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Балша Божовић, Гордана Чомић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Весна Марјановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Неђо Јовановић и, са исправком, Бранка Стаменковић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и

законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Неђо Јовановић. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Искористио бих прилику да изразим, у име Посланичке групе СПС, захвалност за уважавање разлога и, наравно, прихватање овог амандмана, имајући у виду да се ради о једној класичној процесноправној ситуацији, односно легитимацији онога ко је овлашћен да изјави жалбу вишем суду.

У конкретном случају, у предложеном тексту закона то је требало да буде виши тужилац. Наравно да виши тужилац није учесник у поступку. Због тога је и поднет овај амандман и зато хвала што сте прихватили да се исправи једна процесна грешка. Само основни тужилац то може учинити, он има та овлашћења и те надлежности, а не виши тужилац. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Од девет амандмана које сам поднела, ово је једини који је прихваћен, очигледно зато што је направљена груба омашка у писању закона, као што је то колега Јовановић управо објаснио.

Само не знам зашто се ви захваљујете због прихватања амандмана; ваљда они треба нама да се захвале што смо им исправили грешку.

До грешке је дошло зато што је закон писан на брзину, збрчкан, усвајамо га по хитном поступку, пун је недоречености и грешака. Чак сам и ја направила грешку па сам морала да шаљем исправку, јер сам у брзини писала амандман. Ко зна колико још грешака овде има, које бисмо, да смо радили неким нормалним темпом... Прво, у самом Предлогу закона било би их много мање, а да смо ми имали довољно времена да се концентришемо на тај закон, сигурно бисмо га још више поправили. У том смислу, морам још једном да изразим разочарање због тога што се ово ради на брзину, што усвајамо један закон који очигледно има пуно недостатака и који ће врло брзо долазити на измене и допуне.

Амандман који сам поднела на члан 16, који захтева да се и жртва обавести, то је још један пример ове брзине о којој причам, а то је да се заборавило на жртву. Чињеница да је нас пет-шест, не знам колико, посланика то уочило, само је још једна потврда да овако не треба да радимо у будућности.

Молим вас да више не радимо по хитним поступцима, него да радимо ваљано, због грађана Србије и због примене ових закона која сутра треба у пракси да се деси. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Уважени председавајући, ово је реплика зато што сам поменут.

Наиме, Посланичка група СПС никада, па ни сада када је Предлог закона на дневном реду, између опструкције и конструкције неће изабрати опструкцију, већ ће крајње конструктивно деловати како би се квалитет закона побољшао на што ефикаснији начин. У том смислу ћемо увек пружити захвалност предлагачу што уважава ставове Посланичке групе СПС, имајући у виду да као део власти одговорно и посвећено приступамо свему ономе што се овде ради, па и парламентарном животу, за разлику од оних других који између опструкције и конструкције не изаберу ни једно ни друго него изаберу деструкцију, што је најгоре.

Иначе, оно што овде треба истаћи зарад истине и зарад грађана јесте чињеница да овај закон није од јуче у јавној расправи, није од јуче у погледу стручних опсервација, када је предлог или нацрт овог закона у питању; изузетно дуго време је протекло, у којем се овим законом неко бави и у којем се за овај закон интересује јавност. Јавност онда треба да зна истину, а истина је да смо се много посветили и увек ћемо се посвећивати, не само овом већ свим оним законима који доприносе да се отклоне све опасности, па и оне најризицијне које се у овом закону појављују. Зато вам још једном захваљујемо на усвајању амандмана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем се посланику господину Јовановићу што је скренуо пажњу да се закон радио дуго, да није збрчкан, како неки кажу, с обзиром на то да је од почетка године радна група вредно радила и Нацрт закона је био благовремено објављен, тако да је свако могао да учествује и достави благовремено сугестије и мишљења.

Тачно је да закон иде по хитном поступку овде пред народним посланицима, али закон је и пре почетка расправе био 15 дана у скупштинској процедури, тако да сте имали довољно времена да се припремите и да доставите одговарајуће амандмане.

Морам само да укажем на то да је већину ових амандмана радио управо Аутономни женски центар, који је истоветне амандмане доставио и Министарству правде, тако да онда не морате да се позивате на то да сте ви правили грешке и пропустили, јер су амандмани идентични и различите посланичке групе су користиле управо те амандмане и поднеле их.

Није била грешка Министарства правде када је у члану 19. написало да је реч о вишем јавном тужиоцу који подноси жалбу с обзиром на то да смо се руководили надлежностима Закона о јавном тужилаштву где се изричито прописује надлежност где који тужилац може да поступа – пред вишим судом ту надлежност има виши јавни тужилац. Имајући у виду образложење које нам је достављено за предложене амандмане, сматрали смо да је рационалније да прихватимо предложени амандман и због тога је уместо вишег јавног тужиоца сада основни јавни тужилац тај који је надлежан да подноси жалбу. Управо је рационализација, и образложење које нам је достављено, разлог зашто је то прихваћено, а не грешка предлагача. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Саша Радуловић. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Ја сам се јавио по реплици господину Неђи Јовановићу.

(Председавајући: Ни у једном тренутку вас није споменуо, нити посланичку групу.)

Њему сте дозволили реплику, а он је за нашу посланичку групу рекао да се бавимо опструкцијом и деструкцијом.

(Председавајући: Није вас ни споменуо.)

Исто као што је реплицирао Бранки Стаменковић...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли се још неко јавља по овом амандману? (Не.)

На члан 19. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 20. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Зоран Живковић и заједно народни посланици Горан Ћирић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Балша Божовић, Гордана Чомић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Весна Марјановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Владо Бабић.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала, председавајући. Предлажем да се овај амандман не прихвати јер је непрецизан, нису довољно јасно прецизиране обавезе које се односе на овлашћена лица, мисли се на здравствену, васпитну и образовну делатност.

Треба истаћи да жена обично негира било какво постојање насиља над њом, да ли из страха да се оно не понови, да ли из стида да је друштво не осуди, па ту постоји један културолошки образац – тукао ме је мој муж, да ли из бојазни да ће јој се породица распасти, да ли из страха за сигурност деце. Али, чињеница је да 97% жена, без обзира на узраст, образовање, висину интелекта, неће признати, већ ће рећи једну од оних

класичних, већ виђених реченица – оклизнула сам се низ степенице, пала сам у кади и сл. Због тога би лекари, који први дођу у контакт са злостављеном и повређеном женом, женом над којом је извршено насиље, требало истог момента да то пријаве и позову полицију, која ће случај даље процесуирати.

Но, нису само жене жртве породичног насиља; у мањој мери су заступљена и деца и мушкарци.

Лекар... Најчешће су то повреде лица, врата и главе; то су обично специјалисти уха, грла и носа, неурохирурзи, „максилофацијалци“, морају први пружити, осим здравствене помоћи, подршку тој злостављаној жени. Он треба да буде прва линија охрабрења да жртва више не ћути, већ да пријављује поступке злостављања. Он би требало да охрабри и полицију да без обзира на тежину нанете повреде, да ли је она лакша или тежа, полиција, тужилаштво, судија и социјални радници морају стати уз лекаре, јер само једним свеобухватним приступом свих наведених сегмената, који морају бити саставни део једног тима, успеха у смањивању броја злостављаних жена мора бити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 20. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Неђо Јовановић и заједно народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић и заједно народни посланици Бранимир Јовановић, др Предраг Јеленковић и Милена Бићанин.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем. Желим да у име Лиге социјалдемократа Војводине још једном изразим задовољство што је предлагач закона, односно Министарство, прихватио овај амандман.

Говорим само ради додатног појашњења за оне који ни до овог тренутка нису успели да разумеју да се овим законом не изриче мера притвора, односно задржавања. Тачније, ми смо овим амандманом тражили да се обрише последњи став члана 20. који каже: „Време проведено у притвору и свако друго лишење слободе урачунава се у трајање хитне мере“.

У образложењу смо навели да је решење преузето из Породичног закона, али да оваква одредба није примењива због тога што хитне мере које би се издавале у овим ситуацијама нису ситуације које предвиђају одређење задржавања или притвора и, према томе, ова одредба

не би била примењива. Али овим бисмо одагнали сваку сумњу или спекулацију оних који би третирали да кроз хитне мере оне подразумевају притвор за насилника, односно потенцијалног насилника. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, пре него што наставимо рад дозволите ми да у ваше и у своје име поздравим студенте представнике Иницијативе младих Вождовац, који тренутно прате део данашње седнице са галерије Велике сале. Молим вас да их поздравите.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Након коментара колегинице Тепић нема потребе рећи било шта друго што се тиче самог образложења амандмана.

Међутим, чини ми се да је важно истаћи да је велики број амандмана који су поднети, које сте ви, уважена министарко, и прихватили, идентичан са амандманима које је фактички промовисао Аутономни женски центар и било би јако грубо, чак и некоректно, управо према Аутономном женском центру, прећутати чињеницу да се велики број амандмана готово идентификује кроз амандмане које смо ми подносили. Зашто? Добро је да смо препознали на исти начин, и Аутономни женски центар и ми као народни посланици, неуралгичне тачке око којих смо направили сагласност и, наравно, допринели да се побољша квалитет овог закона, али имајући у виду да су жене у фокусу насиља, имајући у виду да се оне у највећем броју случајева појављују као жртве и да су последице које трпе углавном трагичне, онда је коректно подржати Аутономни женски центар у настојањима да се заједно са нама избори, не само кроз амандмане, него на сваки други начин, за квалитет овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милена Бићанин.

МИЛЕНА БИЋАНИН: Хвала, председавајући. Министарка, заиста нам је јако драго да сте имали разумевања у прихватању амандмана. Ево, моје колеге су већ образложиле, а ја само хоћу да кажем са ког аспекта ми то разматрамо, придружујући се аргументацији мојих колега.

Пре свега, ово је нов закон. Хитна мера је прва мера која се изриче у тренутку након пријаве насиља, процене ризика и свих осталих процедура. Она је најнижа могућа мера. Она треба да раздвоји двоје у сукобу и да доведе до смирења. Да ли ће та мера бити продужена, то је нешто друго. У тренутку када је изречена хитна мера, ми то не знамо. То не зна жртва, без обзира на то ко је жртва. Тој жртви је потребно дати времена да размисли шта може, од тренутка када је обавештена о томе, да учини са својим боравком у том простору где се насиље догодило, да ли жели да чека некога и шта у том смислу жели да предузме као сопствену процену ризика, на коју, наравно, има право.

Зато мислим да је ова мера јако добра. Наравно да ће пракса дати довољно озбиљних резултата, односно одвешће нас на пут размишљања да ли то треба да буде више, да ли треба да буде краће, али за почетак мислим да је ово јако добро и хвала вам због тога.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 20. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 21. амандман је поднела народни посланик Бранка Стаменковић.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала. Члан 21. овог предлога закона каже да је лице које има сазнања о извршеном кривичном делу дужно да то пријави, тачка. У овоме видим велику недореченост, као што сам малопре причала, јер није јасно које лице. Мој амандман тражио је да се јасно дефинише да су у обавези и дужни да насиље пријаве управо запослени у оним државним органима и органима који врше јавна овлашћења где је највећа шанса да се са последицама насиља и суоче, а то су здравствене, васпитне и образовне установе.

Овај амандман је одбијен из мени непознатог разлога. У образложењу се каже да је то из истог разлога због кога је одбијен и мој амандман на члан 12, у коме сам тражила исту ствар, а то је да се јасно обавезу запослени у државним органима, посебно оним који ће најпре доћи у контакт с последицама насиља (значи, здравствене установе, вртићи, школе) да се пропише правилник по којем ће њима бити јасно да су дужни да то насиље пријаве.

Овако како стоји у овом предлогу закона, ако није због брзине, што министарка тврди да није... Не знам због чега је онда, ваљда због тога да би се оставила слобода да се неко оптужи што није пријавио, а неко други ослободи што није пријавио и да се креативно тумачи и примењује овај став. Шта то значи – лице? Које лице? Морамо много јасније дефинисати. Врло сам незадовољна што ово није прихваћено као додатак закону и исправка закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Да бисмо говорили о члану 21, треба да видимо и наслов који стоји изнад тог члана, а то је: „Посебне одредбе о кривичном поступку“.

На самом почетку Предлога закона говоримо о томе да се у појединим поступцима који се воде против кривичних дела против полне слободе или породичног насиља примењују поједине одредбе овог закона.

Управо су то одредбе које се односе на то, а не односе се само на пријављивање насиља.

С обзиром на то да свако лице има обавезу да пријави кривично дело на које закон позива, сматрам да је ово пре свега сувишно; с друге стране, немају сви органи које сте навели у вашем амандману улогу у спречавању насиља у породици. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Бранка Стаменковић, по амандману.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Не, него реплика.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Немојте ми рачунати ово време.

Реплика.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику. Ако желите да дискутујете о амандману, немам ништа против.

На члан 23. амандман су заједно поднели народни посланици Александра Белачић, Вјерица Радета и Зоран Красић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Влада Републике Србије је предлагањем овог закона хтела, у суштини, неку велику медијску пажњу – мислим да је и добила ту пажњу – и покушава да представи да ће овим законом бити решени сви могући проблеми у оквиру спречавања насиља у породици.

Ви добро знате да то није тако. Много тога што је предвиђено у овом закону апсолутно је сувишно. Имамо ми и службе, имамо и надлежне органе, и запослене људе, и Кривични законик итд., имамо ми, имали смо и до сада, услове да се озбиљније бавимо овим проблемом, односно спречавањем насиља у породици и, наглашавам, насиља уопште, јер није једино насиље у породици то које је данас свакодневица у нашем друштву и нашој држави (нажалост, али то јесте тако). Дакле, не требају никакви специјалисти, никакви специјалци, никакве групе итд., треба само да они који су већ запослени узму закон у руке, да раде суштински свој посао, а не само да се прошетају на радном месту.

Један од чланова које, по мишљењу СРС, треба брисати из овог закона јесте члан 23. који предвиђа лица одређена за везу. То су сад нека лица која би требало да буду веза између полицијске управе, јавног тужиоца, председника суда, руководиоца центра за социјални рад. Дакле, с једне стране, апсолутно непотребно, сувишно, ништа неће донети ни у бољој примени овог закона, ни у смањењу насиља у породици. С друге стране, поготово када су у питању судови и судије, ово је апсолутно неприхватљиво. Ово је, морате да се сложите, неуставна одредба зато што не сме да постоји никаква веза, никаква лица која би требало да буду веза између судија, судова зато што би то довело у питање самосталност и независност судија.

Шта то значи да ће свакодневно та лица одређена за везу да комуницирају са судијама, тужиоцима итд.? Нема ништа од тога. Нема ништа од тога зато што је, нажалост, реалност у Србији данас да је, рецимо, велики број полицајаца у вези са ситним нарко-дилерима, да се у скоро свакој полицијској станици прецизно зна ко су ти млади, поготово млади, наркомани, али се не предузима ништа. Тек када се деси трагедија, сазнајемо колико дуго је то неко знао, ко је то прикривао итд.

Дакле, нема потребе да се пренормира овај закон. Ако сте га већ доносили... Мада, рекли смо у почетку да је био довољан Кривични законик, али немамо ништа против да и овај донесете, али одредба 23. предлога овог закона не треба да постоји у закону. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 23. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. У образложењу зашто треба брисати три става у овом члану закона навели смо да горенаведени ставови само оптерећују закон непотребним организационим питањима. Ко ће бити задужен за везу међу државним органима, ко руководилац, не представља законску материју, већ унутрашње организационо питање Министарства и његове међусобне координације рада. Ти облици сарадње могу бити далеко разуђенији од предложених у овом закону. Ова питања се, по природи ствари, могу нормирати подзаконским прописима.

Дакле, ми смо овде поставили једно принципијелно питање – да ли овај закон заправо признаје да наша министарства немају никакву координацију и комуникацију између себе и унутар себе? Да ли је овај закон морао доћи заправо као један велики доказ слома државне управе која не ради свој посао? Да ли ви, господо напредњаци, овим законом признајете да је комплетна државна управа лоша, да између ње нема никакве координације, да унутар министарстава нема координације, да ви морате да донесете посебан закон којим ћете људе натерати да сарађују, координирају, да имају заједнички наступ по појединим питањима?

Не верујем да је наша државна управа толико лоша и толико некоординирана. Сматрам да је оваква ствар могла да се реши, као што се каже у образложењу, одређеним подзаконским актима. Зашто бисте законом уређивали функционисање унутар министарства или између министарстава, дефинисали начин њихових веза, контактирања, сарадње и свега осталог?

Дакле, нисам разумео, госпођо министар, да ли су наша министарства лоше радила до сада, да ли су имала тотално катастрофалну

координацију па ви морате законима да је решавате? Или, ако то није случај, зашто нисте то решили подзаконским решењима, зашто нисте лепо одређеним уредбама и другим актима решили то боље функционисање?

У ових пет година колико сте на власти... Ви јесте нов министар, али странка из које долазите одавно је на власти у Србији и никако да понесе одговорност за то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Марија Обрадовић.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. Нисам се јављала до сада, мислила сам да ће посланици опозиције да престану са овим смешним спиновањем и образлагањем амандмана. Јер, ако су се већ пар пута позвали на веома важне организације у оквиру невладиног сектора, које су и писале значајне амандмане за овај закон, који су делом усвојени, очекивала сам да се консултују и око ових спинованих амандмана.

Ово што смо чули у току данашњег дана, да одређене ствари не треба да буду у овом закону јер већ други закони то одређују, око функционисања локалне самоуправе, било би слично, заправо исто као да ја кажем – чему закон о спречавању насиља у породици, зар двоје људи из љубави не ступају у нешто, нема разлога да ми уређујемо насиље међу њима, ово је сасвим непотребан закон.

Такав начин размишљања заиста не користи ниједној жртви. Ја сам већ раније замолила да размишљају о томе да све то што говоре говоре у очи једној жртви насиља. Да ли би овакве ствари говорили?

О координацији унутар наших министарстава било је много речи у претходном периоду. Заправо, ова ситуација, насиље у породици у нашој земљи, и јесте донекле последица тога што нису довољно сарађивале надлежне институције. Није било довољно сарадње између тужилаштва, полиције, центара за социјални рад. То је алфа и омега, дакле, онај почетак у причи о насиљу. Сви знају да је то апсолутно тако.

Нема разлога да овде доводимо у питање групу за координацију. Значи, то је нешто што је нужно. Уочили смо тај пропуст и то мора да се коригује овим законом. Да не бих рекла неку ружнију, грубљу реч, кажем да је то неопходно и да је најружнија врста спиновања ово о чему смо данас слушали.

Слично је и са причом, да се не враћам на те амандмане, да ли ће овај закон да поправи ситуацију са насиљем у породици или не.

Заиста ово говорим као неко ко најискреније жели да се бави овом причом, не као посланица Српске напредне странке, говорим као било који активиста за женска права и неко ко се бори против насиља у породици. Овај закон може много да поправи – не може све, али може много – али нам је потребно да касније у имплементацији сви дамо

максимум, и ми као контролна улога у Парламенту и, наравно, на првом месту институције које треба да примењују у свом раду овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, господине Обрадовићу. Повреда Пословника? Изволите.

(Бранка Стаменковић: Пословник.)

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала. Повреда члана 107. став 2 – вређање. Молим вас, посланици опозиције овде покушавају да поправе својим конструктивним предлозима један на брзину писан и недоречен закон. Нема смисла да се, због тог конструктивног наступа с наше стране, прозивамо смешним и оптужујемо за спиновање.

Молила бих колеге посланике из владајуће већине да се навикну мало на то да ће опозиција увек бити више критички настројена и да је то природно. Али, молим вас, цените то да ми никог не вређамо и да никада не наступамо као што то, рецимо, ради шеф ваше посланичке групе – вређањем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Разумео сам.

(Бранка Стаменковић: Нисам завршила.)

Колегинице Стаменковић, разумео сам, нема потребе више.

(Бранка Стаменковић: Имам два минута.)

Даме и господо посланици, не разумем чему... Шта имате још?

(Бошко Обрадовић: Има два минута за повреду Пословника.)

До два минута. Немојте да злоупотребљавате право на рекламирање повреде Пословника.

(Бранка Стаменковић: Укључите ми микрофон.)

Не, нећу вам укључити микрофон и нећу вам дати реч. Дозволите ми да вам одговорим на повреду члана 107. Пословника о раду Народне скупштине.

Дакле, као што су амандмани смешни или је то спиновање, тако је и неспособна Влада, и не видим где је тај критеријум прекршен.

(Бранка Стаменковић: Ко је рекао да је неспособна?)

Колега који је поднео амандман.

(Бранка Стаменковић: Није.)

Јесте. И немојте сад ви мене да исправљате и да ме терате да не радим свој посао. Ја радим свој посао.

Колега Радуловић маше Пословником. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Повреда Пословника. Повредили сте право посланице да да повреду Пословника. Ради се о члану 103. Не можете усред њеног говора да је прекинете и кажете – ја сам разумео. Она има два минута да то каже.

Ово што сте сад испричали, ако је неко рекао, односно увредио, кажете, Владу, онда треба реаговати по члану 103. Међутим, није примерено одговарати тиме да неко спинује и да је смешан, јер тиме унижавамо дискусију Скупштине. Држимо се теме. Ваш посао је да о томе

водите рачуна, а не да прекидате мене након 39, 40 секунди ... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Значи, када је неко неспособан, то није увреда, а када кажете да је неко смешан, господине Радуловићу, онда кажете да је то увреда.

(Саша Радуловић: И на крају узимате реч. Ово је насиље у Скупштини.)

Ја мислим да нема овде насиља, осим према председавајућима, насиља према њиховој интелигенцији.

Реч има народни посланик Драган Весовић, повреда Пословника.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући. Члан 27: „Председник Народне скупштине стара се о примени овог пословника.“ Заиста, знам да ви имате могућност да прекинете оног ко излаже, али не верујем да ико у овој скупштини, од нас 250, може да има могућност да процени ко је колико интелигентан. Дакле, нама треба можда мало дуже да схватимо колегиницу. Зашто је прекидате, ја можда нисам довољно интелигентан...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ево, то је ваш проблем. Ја у то нећу да залазим, али битно је да ја разумем у чему је повреда Пословника, а не ви, јер ја кршим Пословник а не ви.

Да ли је у реду?

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић, по Пословнику.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Повреда Пословника. Члан 109 – опомена се изриче народном посланику ако другим поступцима нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Молим вас, председавајући, да по овом члану сами себи изрекнете опомену пошто ви највише нарушавате ред на овој седници; не допуштате конструктивну дискусију, одузимате реч... Молим вас, имам два минута, немојте случајно да ми искључите микрофон.

Ако хоћу, могу да причам и о повреди члана 299, који не постоји, али би требало да постоји, у коме би требало да пише да председавајући морају мало да одговарају за своје поступке, а не ко папа – да овде имају безгрешност и потпуно право да заводе закон јачег, на који су навикли. То је насиље које ова посланичка група и друге посланичке групе опозиције од 3. јуна ове године трпе.

Не желимо да дозволимо више да тај закон јачег превлада зато што су нас овде грађани бирали да заступамо њихове интересе. Ако је већина грађана гласала за вас, нису сви грађани гласали за вас. Неки грађани су гласали за нас и ми њих заступамо. Поштујте то, ово није скупштина Српске напредне странке, ово је Народна скупштина, а народ је

бирао различите представнике у Скупштини. И, молим вас, научите да поштујете право другог да каже супротно мишљење. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Стаменковић, ево, ја ћу вам одмах после следећих избора дати прилику да ми изрекнете опомену. Само ћете прво морати да победите на тим изборима.

(Саша Радуловић: И хоћемо.)

То је прва ствар. Друга ствар

Колеге, ја сам ћутао.

Заборавили сте једну другу, малу ситницу, да ја много добро знам како то изгледа бити народни посланик опозиције, како је то бити народни посланик када вас у посланичкој групи има само двадесетак. Много добро знам како изгледа када полиција улази да се физички обрачунава са вама у сали, и то никад не примењујем, за разлику од вашег друштва у коме се налазите.

(Саша Радуловић: Повреда Пословника.)

(Бошко Обрадовић: Пословник.)

Нема више повреде...

Хоћете повреду Пословника? Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: председавајући, прекршили сте члан 100. Пословника. Ако желите да изразите своје мишљење и да коментаришете, треба да сиђете у клупе, заједно са осталим народним посланицима, да се уредно јавите за реч и да изнесете своје мишљење.

Лекције нам нису потребне...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Вама треба лекција јер још увек нисте научили, када идете на повреду Пословника, да се мени обраћате. И ја сам дужан да вам одговорим. Очигледно то нисте научили. Зато што пише у том члану на основу кога добијате реч да сам дужан да вам образложим зашто сам нешто урадио.

Ако нисте задовољни, можете да тражите да се у дану за гласање Народна скупштина изјасни о томе јесам ли ја прекршио Пословник или нисам.

(Саша Радуловић: Повреда Пословника.)

Хоћете нову повреду Пословника? Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Значи, поново сте ме прекинули. Ово је члан 103. Није питање да ви образложите ваше поступке, него што улазите у реплике, објашњавате опозицији шта треба да ради, када ће да победи на изборима, то никакве везе нема са повредом Пословника. Исто тако... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Радуловићу, ако ваш посланик мени каже да сам себи изрекнем опомену, очекујете да се другачије понашам?

(Саша Радуловић: Поново сте ми узели реч. Узели сте ми реч по повреди Пословника.)

Хоћете да се о повреди Пословника Народна скупштина изјасни у дану за гласање?

(Саша Радуловић: Узели сте ми реч. Тражим реч по повреди Пословника.)

Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Значи, поново члан 103. Ја разумем да је можда вама јасно, међутим, у дану за гласање сви народни посланици гласају о повреди Пословника, тако да треба сви да чују цела два минута, колико сваки народни посланик има право по Пословнику.

Проблеми у Скупштини настају искључиво када не поштујете Пословник, када дозвољавате вређање, када са те столице злоупотребљавате вашу позицију. Уместо да, по члану 100, сиђете у скупштинске клупе и одатле изнесите своје мишљење, ви то радите као председавајући.

Једино на шта имате право када вам се укаже на повреду Пословника јесте да кажете зашто мислите да је повређен или није повређен Пословник. На крају ће посланици о томе гласати.

Иначе, одузимањем речи, а то сте ми овде урадили два пута, пре тога посланици Стаменковић такође... То вам је вербално насиље у Скупштини, где ви држите реч и не дате ником другом да говори.

Значи, сви народни посланици имају право на повреду Пословника. Хаос у Скупштини наступа када не радите свој посао, када се не држите правила, када имате различите аршине за све.

Да вас подсетим још једном, по члану 100, ако желите да говорите, коментаришете опозицију, морате да сиђете у скупштинске клупе. У реплици...

(Председавајући: Где је члан 103?)

Рекао сам, по члану 100. У реплици се обраћате другим народним посланицима, а не да злоупотребљавате позицију коју имате као председавајући. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Мислим да је требало да колеге посланици пристану на семинар, али то је њихов проблем. Ја ту не могу да им помогнем.

Даме и господо народни посланици, молим Народну скупштину да се у дану за гласање изјасни да ли су речи „смешни“ и „спиновање“ увредљиви за неког од вас. Захваљујем лепо.

Идемо даље по амандману.

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника.)

Нема више повреда Пословника, завршили смо са повредама пословника.

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

(Бошко Обрадовић: Господине Арсићу, па нисам се ниједанпут јавио.)

Па не могу толико пута да повредим Пословник.

(Бошко Обрадовић: Зашто ја не могу, а други могу?)

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Поштовани председавајући, везано за амандман...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извините, Комленски.

Значи, по вама, господине Обрадовићу, зато што су се неки други јављали, морате и ви? Па није баш тако.

Наставите.

(Бошко Обрадовић додацује.)

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Председавајући, молим да ми вратите време пошто је било немогуће...

(Бошко Обрадовић: Које време? О чему се ради? Хајде сви да се правимо луди.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Обрачунаћемо другачије. Затражите поново реч.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем. Везано за амандман на члан 23. који је предложила групација Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, Иван Костић, Зоран Радојичић, сматрам да овај амандман не треба прихватити из једног простог разлога – јер би овај амандман довео у питање спровођење целокупног закона.

Само могу да поставим следеће питање себи, гласно – да ли је овакав амандман писан да би се створио простор и ружно говорило о досадашњем раду појединих делова ове државе када је у питању заштита од насиља у породици, или неко заиста жели да створи позицију да овај закон буде непримењив у пракси?

Члан 23. је управо дефинисан на начин на који је то нужно, неопходно и довољно јасно говори да се морају именовати лица која су завршила специјализовану обуку, лица која ће бити овлашћена за везу, са јасно и прецизно дефинисаним правима и обавезама.

Уколико би се овакав амандман прихватио и то оставило на подзаконским актима, која не могу да регулишу ни на који начин да се ове обавезе испуне и да имају своју сврху, то је разлог да се овај амандман одбије на начин како је то Влада и предложила. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Елвира Ковач.

ЕЛВИРА КОВАЧ: Захваљујем. Поштовани председавајући, председништво, госпођо министарко, сарадници, даме и господо народни посланици, поштоване колеге, ја бих апеловала на све нас да се вратимо на тему дневног реда. У оквиру амандмана, говорила бих о координацији различитих државних органа.

Користићу време овлашћеног представника Посланичке групе СВМ – Партија за демократско деловање.

Када смо причали у начелу о закону, говорила сам о томе да се, нажалост, насиље у породици дешава, да то није нешто ново и да су управо препознате слабе тачке тренутног система и законодавног оквира и да је овај предлог закона предлог како их треба решити.

Један од основних проблема је недостатак координације државних органа и институција. Највише смо разговарали о центру за социјални рад, тужилаштву, судству и, наравно, о полицији. Овде се у оквиру ове расправе поставило питање да ли ми признајемо да то не функционише, а ја бих да се ми заправо вратимо на основни циљ. Основни циљ је заштита жртве и омогућавање приступа правди жртвама. Односно, да кренем неколико корака уназад, основни циљ свих нас је да оснажимо жене (нажалост, огроман број њих се сваки дан суочава са овим проблемом), да оне буду оснажене да крену да траже помоћ институција, јер још увек немају довољно поверења у те институције.

Конкретан одговор на питање колеге (не бих никога да прозивам, да не отварам простор за реплике) јесте – постоје добри модели. Један од добрих модела је тзв. зрењанински модел. Ја сам народна посланица која долази из Зрењанина. Зрењанин је познат по томе да ове институције које треба да помогну жртви добро сарађују, све захваљујући доброј иницијативи појединаца.

Данас је потпуно нормално да у Зрењанину, чини ми се понедељком или једном недељно, представници свих тих институција седну и погледају какве су случајеве имали у претходних недељу, две, продискутују. Тачно се прати сваки случај – то је и суштина овог закона – од прве пријаве па до самог краја. Нажалост, опет се у околини Зрењанина десило то што се десило. Значи, ни ово није довољно.

Ја бих само подсетила све вас да заиста постоје већ и општи и посебни протоколи о поступању и сарадњи институција система помоћи и подршке женама које трпе насиље у породици и партнерском односу. Ето, постоје и добри примери, али, нажалост, у многим општинама, градовима ситуација није таква.

Ми, наравно, не знамо како ће то функционисати у пракси, али сматрамо да је ово добар предлог. Те институције морају да буду повезане и да сарађују, али заиста на првом месту треба да буде помоћ жртви и заштита жртве.

Основна ствар је избегавање тзв. вишеструке виктимизације, јер заиста је тешко навести жене да причају о томе. Њима је изузетно тешко обратити се и пријатељицама и породици, а камоли институцијама. Можда су невладине организације те које их још више ојачавају, а сви ми треба да сарађујемо са њима. Замислите колико је тешко када се та жена једва оснажи, преприча своју болну истину и то што се дешава прво полицији или центру за социјални рад, а уколико они нису повезани, она неколико пута мора да преживљава цео тај болан процес, тзв. процес виктимизације.

Због тога сматрамо да је овај предлог добар.

Једна од претходних говорница је говорила о томе да су непотребне обуке, да није значајно да буду одређене тачке или специјализоване особе у оквиру одређених институција. Сматрам да су обуке изузетно значајне. Сада говорим не само као народна посланица, већ као неко ко интензивно сарађује са организацијом „СОС Војводина“, ко је прошао неколико обука. Видим колико су оне значајне и за представнике институција, јер без обзира на то што овај проблем постоји, менталитет је такав какав је. Нажалост, пре свега неколико година, а могуће и сада, у одређеним општинама жртве се суочавају са представницима институција који им не помажу јер једноставно нису сензибилисани за овај проблем.

Због тога је изузетно значајно што се после дана за гласање и усвајања овог законског предлога креће у израду подзаконских аката и неопходних специјализованих обука, да заиста сви који учествују у овом процесу буду потпуно сензибилисани за овај проблем и да се жртве не суочавају са оваквим проблемима.

Оно на шта бих такође желела да укажем врло кратко, да пазимо на то – ово је изузетно тешка тема и јако велики број жена се суочава са овим код куће, њима је то изузетно болно. Због тога бих молила да сви спустимо лопту и да бар овде, у високом дому Народне скупштине Републике Србије не делимо предрасуде. Једна од највећих предрасуда је да се ово дешава само нижим социјалним слојевима. Нажалост, насиље у породици се дешава свима, и високообразованим женама, и у добростојећим породицама, само се боље прикрива и слабије се прича о томе. Следећа предрасуда је да насилници можда користе психоактивне супстанце, да су под дејством алкохола итд. То је такође предрасуда. Нажалост, насиље се дешава и без алкохола и без психоактивних супстанци, то је планска акција. Суштина свега је да на овај начин насилник заправо жели да покаже своју моћ, да контролише жену и породицу.

Заиста бих апеловала на све колеге да бар ми не ширимо погрешне предрасуде овде, сада, током ове расправе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Вјерица Радета. Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ми српски радикали имамо другачији однос према парламентарној демократији. Нама не смета да посланици других посланичких група кажу све што мисле да треба да кажу, јер ми се и залажемо за апсолутну слободу говора у овом парламенту. Не смета нам ни да неко каже да спинујемо амандмане, не смета нам ни да неко каже да су нам амандмани смешни. Зато се нисмо јављали и не јављамо се у оваквим ситуацијама по Пословнику.

Али, ја сам се јавила за реплику а ви сте ме потпуно игнорисали. Реплика је начин комуникације у Народној скупштини – реплика између народних посланика, реплике између народних посланика и

представника Владе. Такве ствари треба да дозвољавате да бисмо, једноставно, одговорили аргументовано на неаргументовану критику.

Било је очигледно на чије се све амандмане односила она претходна, „претпретходна“ заправо, дискусија. Требало је да сваком ко је желео да супротстави аргументе неаргументованој полемици то и дозволите. Ако неко каже да се најискреније бави овом проблематиком, односно проблемима насиља у породици, онда морате да дозволите и нама другима да кажемо да смо и ми потпуно искрени када стављамо примедбе и када желимо да на неки начин поправимо закон.

Ако неко каже, без икаквог аргумента, да, отприлике, не би требало подносити амандмане... Није изричито тако речено, али је било очигледно да је то била интенција, као да ми немамо право на подношење амандмана. Посланици Српске радикалне странке амандмане пишу и образлажу изузетно стручно. О овим амандманима, ево већ други дан, говоре искључиво дипломирани правници, са аргументима који могу неком да се допадне или не, аргументима које неко може да усвоји или не.

Чуло се овде и да опозиција на овом закону скупља политичке поене. Па, сви смо ми политичари, сви се бавимо политиком; ваљда све што кажемо упућујемо грађанима Србије. Зар то не раде и они који су тренутно већина у Народној скупштини?

Али, није се чуо ниједан аргумент за било који од амандмана због чега га не треба прихватити. Зато што је спинован, зато што је смешан – извините, то нису аргументи.

Мени је жао, сигурна сам да сваки правник у овој сали одлично разуме наше амандмане. Разуме и сваки правник из владајуће коалиције. Разуме и госпођа Кубуровић. Не прихвата зато што имају другачије политичке ставове, што је нама такође прихватљиво. Али, знате, ако неко каже „док ми овде губимо време и расправљамо о амандманима, тамо неко трпи насиље у породици“, дозволите, мени то звучи као читање вести на локалној телевизији.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада имате ви реплику? Није колегиница Радета добила реплику, добила је реч.

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника, да ли може то?)

Повреда Пословника? Хајде, повредите Пословник.

Повреда Пословника, народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. Био сам стрпљив и дочекао своја два минута да укажем на повреду Пословника. Члан 107: „Говорник на седници Народне скупштине дужан је да поштује достојанство Народне скупштине.“ Претпостављам да то, господине председавајући, важи и за вас као председавајућег Народне скупштине.

Видите шта су основни узроци свих наших инцидената, како их ви називате, који се непрестано дешавају у Народној скупштини – то су

двоструки аршини: један аршин према народним посланицима власти, други аршин према народним посланицима опозиције. Замислите како се осећа народни посланик опозиције коме усред говора искључите микрофон. На основу ког права, да ли сте га упозорили да нешто не говори како треба, да је нешто прекршио, да му укажете на одређену радњу коју не ради како треба? Али, да га буквално искључите пре истека времена које му следује да говори, рецимо о повреди Пословника, то заиста руши достојанство Народне скупштине. Морате поштовати на исти начин посланика опозиције као и посланика власти.

Могу да разумем и да вам толеришем да мало више нагињете посланицима власти јер припадате власти, али да у потпуности негирате могућност опозиције да овако разумно, разложно и нормално дискутује, као што то ја сада чиним, то не могу да разумем. Не могу да разумем да чак и у редовима опозиције имате двоструке аршине, јер много лакше дате реплику или реч посланицима Српске радикалне странке, што не знам да ли има везе са неким вашим договором са њима, него било ком другом посланику опозиције. Хајде, реците нам која је то веза нашег љубавног или не знам ког другог односа према Српској радикалној странци, да и ми видимо да ли можемо да се уклопимо у тај ваш пословник о раду Народне скупштине, па да и ми добијемо неку реплику или повреду Пословника лакше.

Не спорим ја да је Српска радикална странка опозиција, али ми се чини да је мало, што би рекли, „једнакија“ или вама дража опозиција него нека друга опозиција у Народној скупштини.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Обрадовићу, мало сте ме насмејали док сте рекламирали члан 107. Пословника, али мораћу да вам одговорим.

Када искључим народном посланику микрофон, то је само из једног разлога, а ви сада сами цените да ли то треба да радим или треба да урадим овај други разлог, који би ишао тада у примену, а то је, по члану 103 – уколико се изађе из оквира рекламирања Пословника, дужан сам да изрекнем опомену народном посланику и да два минута одузmem од времена посланичке групе. Да ли желите да пустим народног посланика који очигледно хоће да испровоцира друге посланике и да уђемо у дебату о Пословнику, а не о закону, јер о закону треба да дебатујемо?

Значи, на вама је избор. Ако сматрате да је боље да изрекнем опомену и одузmem време од посланичке групе, или да само једноставно искључим микрофон, да не би испало да нека диктатура постоји у Србији... Изаберите сами, мени је апсолутно свеједно, ако желите тако. Али, будите сигурни, ако кренемо у тако ригорозну примену Пословника, биће сасвим, сасвим, јако непријатно за вас.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић, повреда Пословника.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући. Рекламирам повреду члана 103. Пословника, став 3, јер малопре нисте дали реч по Пословнику посланицима који су тражили реч, и члана 108, везано за старање о реду на седници Народне скупштине Републике Србије.

Господине Арсићу, ви сте из једне мирне, конструктивне расправе која је текла током данашњег дана дозволили да дотична посланица из Српске напредне странке испровоцира опозицију тиме што је рекла да су амандмани које предлажу посланици опозиције спиновани или смешни. Дакле, то је недопустиво, и да на тај начин...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, господине Алексићу, да ли желите да наставите тако?

Желите.

Изволите. Затражите само реч.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Посланица је на тај начин увредила не само посланике опозиције, већ и посланике власти и предлагача закона зато што је значајан број амандмана опозиције предлагач прихватио.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Алексићу, у складу са чланом 109, изричем вам опомену.

(Мирослав Алексић: На основу чега?)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: И два минута вам одузимам од времена ваше посланичке групе зато што сте хтели да наставите са опструкцијом рада Парламента, јер смо ту причу о дискусији колегинице Марије Обрадовић завршили.

(Мирослав Алексић: Да сте ми дали повреду Пословника када сам тражио...)

Још тада је било завршено.

Па, на једну дискусију хоћете десет повреда?

(Мирослав Алексић: Члан 108. Молим вас да ми дате реч.)

Члан 108? Хоћете да наставите даље?

Изволите, затражите реч.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Дакле, молим вас, заиста, да се убудуће старате и да се не користите двоструким аршинима када говорите посланици опозиције или посланици власти, да не бисмо долазили у ситуацију у коју смо дошли у петак. Иста посланица је и у петак изазвала хаос и неред који је тада настао у Скупштини. Данас се дешава иста ствар. Из једног мирног тона, нормалног рада, дозволили сте, и нисте је прекинули, да направи ситуацију коју је тренутно направила овде у Скупштини.

Молим вас да се убудуће старате о раду и да не кршите чланове Пословника, ни 103. ни 108. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Већ сам образложио. Да ли желите да се у дану за гласање Народна скупштина изјасни о повреди Пословника? (Да.)

По Пословнику и ви, господине Милојичићу?

Да ли још неко жели по Пословнику?

Прво Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Било је овде много понашања које је заиста захтевало да се подсетимо садржаја Пословника. Ја разумем све тешкоће,...

(Председавајући: Наведите члан само.)

... Хтео сам овом приликом да позovem на члан 112, да чисто обратимо пажњу на њега, ово схватите као својеврстан предлог, јер очигледно је атмосфера дошла до тачке да неко жели само да узурпира седницу, да злоупотребљава право на повреду Пословника, на рекламирање истог и да изнова и изнова прича нешто што само њега занима, што никакве везе са дневним редом нема, ни са оним што се на седници дешава, нити има разлога за било какву реакцију ове врсте.

Неки људи се очигледно јављају само зато што не могу да одоле да се придруже расправи када се дешава. Ето, једноставно тако. И када неко разговара са неким другим, осећају страшну потребу да подигну Пословник да би и они, ето, казали нешто.

Приметио сам, господине председавајући, да сте се у једном тренутку насмејали. С правом.

Овакво понашање је мене подсетило на једну сцену из популарног програма, мислим да се крајем осамдесетих давао на Телевизији Сарајево, реч је о емисији „Топ листа надреалиста“. Била је ту једна чувена реплика која гласи: „Бојим се да те нисам ништа питао“. Не знам зашто ми је то пало на памет када сам приметио да се неки јављају како се јављају.

Можда не би било лоше да одморимо пар секунди, па да радимо. Не тражим да гласамо, него просто да радимо. Има нас којима се ради, нисмо сви овде Обрадовић, има овде и народних посланика. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Орлићу, околност предвиђена чланом 112. Пословника наступила је још у петак. Очигледно да другим посланицима то није помогло, па ћемо да користимо околности предвиђене чланом 109. Пословника.

По Пословнику, реч има народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, председавајући. Рекламирам члан 108 – о реду на седници стара се председавајући, тј. ви. Ја вас молим да вратите седницу у нормалан ток, јер сте испустили конце.

Ако се понашате једнако према свим посланицима, господин Мартиновић је требало да за изречено о Демократској странци заврши у затвору.

Онда имамо ситуацију од петка, када сте посланику Балши Божовићу дали опомену у паузи.

Дајте, молим вас, будите једнаки према свима, ако је то могуће. Ако није могуће, ми заиста не знамо како на један културан, умерен, фин и цивилизован начин да вас убедимо у то.

Ми нећемо бити глинени голубови о којима ће посланици СНС говорити разне неистине, разне будалаштине и притом ћутати. Заиста, молим вас, уведите ред на седници. Немојте дозволити да већина малтретира, поготово посланике Демократске странке, јер ми сигурно нећемо ћутећи одговорити на то. А не знамо који други начин, да буде културан, фин, цивилизован, да узмемо у своју заштиту и своју одбрану.

Имате опозицију, били сте опозиција и знајте да сигурно опозиција која се зове ДС неће ћутати, поготово на овакве оптужбе какве долазе од стране СНС, од господина Мартиновића и госпође Обрадовић. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Милојичићу, ја управо покушавам да седницу Скупштине одржим у складу са Пословником и да оно што је предвиђено Пословником функционише у овој сали, а то је да водимо дискусију о закону и о амандманима.

Овде неко жели, захваљујући институту повреде Пословника, да прави неред, хаос – нисам рекао да то ви желите – да се седница прекине и да се изврши опструкција рада Парламента. Покушали смо са толеранцијом. Што смо били толерантнији, ситуација је постајала све гора. Неки посланици једноставно сматрају да треба да воде дискусију о Пословнику, а не о закону. Пословник је усвојен, чини ми се, 2010. године и та дискусија је завршена.

Ево, већ један колега, ничим изазван, поново рекламира Пословник. Ево, даћу му реч сада.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Члан 107. Ви не можете знати шта ко мисли и због чега се позива на повреду Пословника. Такође, рецимо, ми можемо вама да кажемо да је разлог због кога водите седницу на овакав начин то што желите да направите хаос. То није начин дискусије у Народној скупштини. Ви појма немате о томе шта ми желимо или не желимо. Позивамо се на повреду Пословника онда када сматрамо да је прекршен Пословник, то образложимо и на вама је да дате одговор, не да коментаришете, него да дате одговор на оно што тражимо и након тога водите расправу у складу са Пословником.

Ови коментари о томе ко какву намеру има заиста не пристоје председнику, председавајућем Народној скупштини. Ми никакву намеру немамо за хаосом, желимо ред у овој скупштини, желимо да се поштује Пословник. Молим вас да више не говорите на такав начин о посланицима. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Радуловићу, заиста вас сада нисам разумео. Ако ви то заиста тако желите, одајем вам признање. Ево, за почетак вам верујем, а видећемо како ће да изађе на крају.

Реч има народни посланик Марија Обрадовић.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала.

Тачно, одавно нисам говорила. Неко је добацио сад са стране. Нећу да се осврћем на ово. Мислим да је јасно гледаоцима ко спроводи тортуру над ким.

Желим да поставим једно, можда реторичко, питање, дакле, не захтева одговор: да ли нада мноштво неко овде спроводи насиље? Ова ме тема јако занима. Од 10 до 13 часова, нешто пре 13 часова, нисам се јављала јер сам претпоставила да ће сви да скоче, као што су управо скочили у претходних 45 минута. Ја се осећам тако – да не смем да изнесем ниједан свој став о амандманима поводом овог закона. Јер, шта год ја кажем у та два минута, то изазове салве реакција и увреда на мој рачун, из свих опозиционих странака. Можда би најбоље било да неко објасни због чега не жели да прича о закону, него жели да вређа, искључиво посланике Српске напредне странке?

Погледајте колико пута, кроз различите видове, кроз повреде Пословника, кроз неке друге реакције, искључиво минирају рад у Парламенту. За мене је минирање рада у Парламенту уколико се не бавимо законом који је на дневном реду. Нешто што може да буде мало одступање, јер је потребно решити неку неправилност у раду, ми можемо тиме да се бавимо, али до ове мере, да ми не можемо никако... Ја не чух ниједног посланика опозиције који тражи, који нас позива да се вратимо на закон. Знам да то мисле неки који су овде, али једноставно седе и ћуте, као што сам ја ћутала прва три сата. Нека кажу, нека направе конференцију за штампу и кажу – посланици владајуће већине имају обавезу да ћуте и трпе оно што ми говоримо када говоримо да закон не ваља, да је рађен на брзину.

Али, они пренебрегавају једну чињеницу – да је био озбиљан рад на овом закону, да су озбиљни људи били у радној групи која је ово припремала. Када кажем озбиљни људи, мислим на институције и стручњаке организација које се годинама, деценијама баве овом проблематиком.

Због тога сам рекла да је нешто смешно и да је спин. Смешно је ако знате да је пракса и да су експерти рекли да је то погрешно, а ви и даље инсистирате на томе. И, спин је када вам се не допада одговор, а ви упорно дискусију усмерава у другом смеру, јер вам се не допада оно што треба да кажете, што је истина, што је чињеница. Због тога сам говорила о смешним и о спиновима.

Нема уопште проблема да ми по цео дан овде причамо о кршењу Пословника, али још једном позивам да се вратимо на законе.

Слободно ви мене вређајте, слободно вршите насиље нада мноштво, да ја не смем ништа да изговорим, јер чим изговорим, одмах крену. Имам ли ја права нешто да кажем, а да се иза тога не реагује?

(Председавајући: Колегинице Обрадовић, ја вас молим да се вратите на тему.)

Немам право очигледно. А ми морамо да ћутимо када ви реагујете на тај начин.

Ви спроводите насиље. Ево, устаните па реците да то није тачно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Бранка Стаменковић.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала, председавајући. Да бих могла да наведем тачно члан који је повређен, морала бих да знам по ком основу је уопште колегиница Обрадовић говорила. Ако је реплика била у питању, то је било пре два амандмана. Ако је о амандману реч, ако се она јавила по амандману и испричала све ово, онда имамо чисту, као суза, повреду члана 106, причање ван теме. Речи једне о амандману нисмо чули. Значи...

(Марија Обрадовић: Па, значи, не смем ништа да кажем? Ја не смем никад ништа да кажем.)

Па, причате по амандману. Три минута сте причали. Ако сте хтели реплику, требало је да се јавите непосредно након што сте били споменути. Ако сте хтели по Пословнику, нисте могли три минута, него два. Ако сте хтели по амандману, требало је да причате по амандману.

Значи, поново, разлог због кога Посланичка група ДЈБ изнова инсистира на поштовању Пословника није да бисмо отишли од дискусије о суштинским темама, него ви не можете да причате квалитетно о суштинским темама уколико немате јасна правила унутар којих то можете да радите, а да то досад нисмо имали.

Ако се будемо држали Пословника, дискусија ће бити много квалитетнија. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Павловић, да ли и ви по Пословнику, или по амандману?

Реч има народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Нека буде по амандману. Ако ово значи да смо изашли из круга упорног рекламирања Пословника, поздрављам са своје стране.

Дакле, ако се неко у овој сали још сећа о чему је било речи, амандманом је предложено да се избришу нека три става. Међутим, истим амандманом је остављен 4. став у предложеном члану закона. То је одлична прилика да уочимо разлику у односу према раду између оних који упорно причају да би причали и оних које занима шта је садржај закона, којима је стало да тај закон буде добар и којима није тешко да читају. Некима је тешко да читају не закон, него један Пословник овде пола године. Но, ко што каже мудрост, лењост је гора од болести. Треба то имати на уму.

Није то добро, из више разлога. Не може неко да предложи брисање три става, а да остави 4. став у коме се појмови које хоће да обрише и даље задржавају. Тако се не праве закони. Тако се не прави систем. То нема везе ни са државом ни са било чим уређеним. Али не чуди, даме и господо, зато што долази од оних који ни „п“ од политике немају, које су подржавали сви они који су се с њима здушно јављали да рекламирају Пословник да би се мало за директан пренос сликали.

Ако питате који, мислим да је то више него јасно. Сви они који сада, са крупним очима, чекају прилику на реплику. Али, тај филм нећете гледати. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 23. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненада Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући. Поштована министарко, даме и господо народни посланици, амандман који смо предложили односи се на члан 23, односно лица одређена за везу. Ту је предвиђено да се именују одређена лица у полицијској управи, основном јавном тужилаштву, основном и вишем суду и центру за социјални рад. Међутим, с обзиром на то да је ту предвиђена и специјализована обука за та лица и да примена закона почиње тек 1. јуна наредне године, односно за нешто више од седам месеци од данас, наш амандман се односи на то да се одреде лица, која ће одредити руководиоци овим надлежним институцијама, која ће те послове обављати и пре него што се заврши специјализована обука.

Дакле, у члану 23. после става 2. предложили смо амандман који каже: „Изузетно од става 2. овог члана, до завршетка специјализоване обуке лице одређено за везу именује се из реда надлежних полицијских службеника, заменика јавних тужилаца и судија“.

Дакле, предлог овог амандмана је у вези са амандманима на чл. 7, 8. и 9. Он би практично омогућио примену закона, на неки начин, и пре него што он ступи на снагу. С обзиром на чињеницу да, на основу статистичких података, у Србији имамо једну жртву породичног насиља на недељном нивоу, било би јако важно да већ почнемо са применом неких од предложених мера које предвиђа закон који сте предложили. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 24. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Дакле, ово је још један пример онога што Српска напредна странка није урадила за пет година своје власти. Када ово кажем, надам се да није забрањено у Народној скупштини поменути СНС и критички се односити према ономе што су радили претходних пет година. Ако је то евентуално забрањено, молимо вас да нас о томе обавестите, да је то нова одредба Пословника о раду Народне скупштине.

Зашто ово говорим? Мислим да је и моја драга презимењакиња, госпођа Обрадовић, сама признала нешто о чему сам ја у претходном јављању јасно рекао да није било потребе писати ове законске напомене о координацији или формирању група за координацију и сарадњу да је Српска напредна странка још пре пет година увидела потребу за координацијом и подзаконским актима дала постојећим полицијским службеницима, центрима за социјални рад, судовима, тужиоцима налог да координирају, између себе, активност. Дакле, из свега овога, ми јасно постављамо следећу дилему: или сте пет година били ван теме и нисте схватили шта треба урадити по питању спречавања насиља у породици, па сте се после пет година пробудили и схватили да то треба законом да решите, што јасно говори о вашој неодговорности и неспособности да вршите власт; или сте, заправо, све ово могли да решите и сада подзаконским актима који би дали налоге да се формирају групе за координацију.

Ко забрањује министарствима да буду у координацији? Ко брани судовима, центрима за социјални рад, тужиоцима и полицији да буду у координацији, да направе групу за координацију, да сарађују међусобно? Ко им је бранио по постојећим законима то пет година? Ко је онда одговоран за то што одређено насиље у породици није спречено у ових пет година? Па, Српска напредна странка.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Обрадовићу. Лепо што сте ме подсетили, пре пет година сам био посланик опозиције и чекао да коначно буџет уђе у процедуру.

Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући. Даме и господо народни посланици, драго ми да смо се вратили на тему о амандманима па имам могућност да кажем, и у односу на претходни амандман, с обзиром на то да је истакнуто да је ово колапс државне управе и да смо неспособни да решимо проблем. Овај закон управо је и предложен зато што смо свесни да постоје одређени проблеми у координацији надлежних органа да поступају када је у питању насиље у породици. Управо је ова влада прва која је изашла са системским решењем.

Оно што је битно, ми смо врло свесни да овај закон неће у потпуности да искорени насиље у породици, али надамо се да ће дати барем позитивне ефекте и да ће довести до смањења насиља.

Оно што је битно, а што се потенцира већ неколико пута, јесте да смо недовољно координисали, и да смо могли то да решимо подзаконским актима да смо хтели. Морам да кажем да ни судови ни тужилаштва нису део система државне управе па не можемо подзаконским актом да наложимо нешто ни јавном тужиоцу, а тек суду. Управо је ово основ да дамо обавезу и судовима и јавним тужилаштвима да поступају на начин како је овде предвиђено, а само органи државне управе могу да регулишу свој рад у складу са подзаконским актима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући, помињање странке. Опет слушамо разноврне расправе у којима се помиње СНС, у којима се нешто критикује уместо да се образлаже оно што се предложило. Наравно, јасно, један од разлога је то што нема шта да се каже. Кад неко предложи да се обрише члан 24, а после не може да пронађе ништа спорно у садржају члана 24, јасно је шта је уопште представљало подношење амандмана – прилику да се овде два минута опет мало прича о Српској напредној странци.

Стручни осврт на овај амандман дала је министарка и ту заиста немам шта да додам. Желим само да још једном скренем пажњу свих који све ово гледају преко директног преноса – каква је разлика између оних који се овим послом баве дилетантски и оних којима је до нечега стало и које садржај занима? Разлика се нпр. огледа у томе што ми никада нећемо, као они којима је опсесија да помињу СНС, да предложимо да се нешто избаци, а да онда овде образлажемо како је то добро, али проблем је – шта? Што Српска напредна странка то није урадила јуче. Значи, добро је, али хоће да га избаци. Ако ћемо искрено, тај човек ни сам не зна шта хоће.

То што је добро предлаже Српска напредна странка. То што је добро, потпуно је у духу свега другог доброг што је урадила у овој сали, али не само у овој сали, Српска напредна странка. То што је добро, Српска напредна странка ће изгласати за неки дан.

А они који имају проблем са тим што очигледно неће успети да буду заједнички кандидати опозиције на неким изборима који их сада највише занимају, жалим случај, али мислим да би требало да ту фрустрацију решавају на неком другом месту. Ипак је ово Народна скупштина. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Мислим да немате основа, колега.

Ви сте фрустрирани?

Шта све колеге посланици неће да ураде да би дошли до два минута!

Реч има народни посланик Владо Бабић.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала, господине председавајући. Предлажем да се овај амандман не прихвати зато што се чланом 24. Предлога закона уређују сва питања која су веома битна за превенцију насиља, као и за пружање заштите и подршке жртви.

Ако постоји злостављање над женом, које се често дешава, сваки град би требало да има сигурну кућу где би се жена и деца тренутно сместили, јер многи немају ни материјалне могућности а ни стамбеног простора где би се могли изоловати, да би се на тај начин рехабилитовале за, евентуално, самосталан живот. Кажем, евентуално, јер већина њих се, из ко зна којих разлога, враћа у средину где су доживеле насиље. Жене у сигурној кући треба да остану све док се не заврше све правне могућности за кажњавање онога ко је извршио акт насиља, односно акт агресије.

Имајући у виду спровођење поступака мировне културе, у Сомбору, граду из ког долазимо, 2012. године отворена је Сигурна кућа, која се налази у систему социјалне заштите, као локална услуга, јер град Сомбор је њен оснивач, он финансира запослене, а подршку у раду дају јој специјализовани водитељи. До сада је збринуто 60 жена, а само прошле године 26. Осталим сигурним кућама управљају невладине организације. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 24. амандман је поднела народни посланик Бранка Стаменковић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала. Амандманом на овај члан предложила сам да се групе за координацију и сарадњу које постоје на локалном нивоу, и на терену се директно суочавају са мерама које треба да спрече насиље, обавезу да редовно, квартално достављају извештаје о свом раду врховном координационом телу, Савету за сузбијање насиља у породици.

Влада је одбацила овај мој амандман са образложењем да им није јасно зашто се намеће обавеза „за чијом се потребом не види јасан разлог“.

Ево, да објасним: Истанбулска конвенција, чији смо потписници од 2013. године и због које и доносимо овај закон, да бисмо се усагласили са њом, између осталог захтева да имамо врховно координационо тело. У овом предлогу закона то је Савет за сузбијање насиља у породици.

У овом предлогу закона три става једног члана посвећена су надлежностима овог савета. Ја имам још амандмана који се односе на савет. Није јасно шта ће он да ради и зашто постоји, хоће ли он постојати само да

би постојао и да би неко примао хонораре или да би координисао рад на терену локалних група за координацију.

У том смислу, молим да се још једном размисли јер извештаји који долазе са терена координационом телу треба да побољшају свеукупни рад у оквиру целе Републике. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Љупка Михајловска. Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Ја сам у свом амандману предложила да се у члану 24. дода да на захтев жртве...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Посланице, ваш амандман још није прочитан. Реч је о амандману колегинице Станковић. Сачекајте само мало.

Да ли се још неко јавља по амандману на члан 24. колегинице Бранке Стаменковић? (Не.)

На члан 24. амандман је поднела народни посланик Љупка Михајловска.

Да ли неко жели реч? Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Извињавам се због неспоразума.

Дакле, допуна члана 24, која би гласила да састанцима групе за координацију може присуствовати особа која добро познаје жртву, наравно на предлог жртве, тзв. лице од поверења.

Мени је Влада одбила овај амандман и образложила то тиме да се то може постићи и без усвајања овог амандмана.

Тачно је да се у члану 24. међу бројним представницима, односно потенцијалним учесницима у тој групи за координацију наводе и друга правна лица и удружења и појединци, међутим, овде није наведено да је то на захтев жртве.

Веровали или не, ово нисам ја измислила, ово је добра пракса коју препознаје Правилник о додатној подршци ученицима и деци по коме ради интерресорна комисија када процењује додатну подршку за ученике са тешкоћама у развоју.

Да сте имали времена и да је боља интерсекторска сарадња, могли сте да консултујете Групу за социјалну инклузију при Министарству просвете, која би вам рекла колико је заправо ова пракса значајна, посебно када су у питању групе које нису довољно ни социјално ни психолошки оснажене. За њих је веома важно да позову неку особу која је довољно стручна, а у коју они имају поверења, да заступа њихове интересе. У супротном, долазимо у ситуацију да неко други претпостављено може да зна шта је за жртву боље од ње саме, тако да мислим да би требало да размислите још једном о овоме и да усвојите овај амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли се још неко јавља по овом амандману? (Не.)

У складу са чланом 87. Пословника Народне скупштине, одређујем паузу у трајању од једног сата.

Са радом настављамо у 15 сати.

(После паузе – 15.05)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Настављамо даље са радом.

На члан 25. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. Ми смо, наравно, као и у претходна два случаја, интервенисали сматрајући да су овакве ствари одавно могле бити уређене и урађене и без овог законског решења. Ако је то законско решење дошло тек сада, то је само доказ колико треба Српској напредној странци, а то је пет година, да би урадила било шта.

Ево шта каже тај члан 25, за који се ми иначе залажемо да се брише у свом првом ставу: „Групу за координацију и сарадњу чине представници основних јавних тужилаштава, полицијских управа и центара за социјални рад, са подручја за које се група образује“.

Поставља се питање, зашто пре пет година није било могуће направити групу за координацију коју чине представници основних јавних тужилаштава, полицијских управа и центара за социјални рад? Или, зашто се одређеним подзаконским актима оваква ствар није могла дефинисати и уредити та међуресорна сарадња?

Ја сам чуо одговор од министарке, пажљиво пратим њена излагања. Познато је да подржавам њу као једно ново лице на српској политичкој сцени и у Влади Републике Србије, јер када је упоредите, рецимо, са Вулином или Расимом Љајићем, она је заиста једно освежавајуће и ново лице. Међутим, оно што нисам разумео – или бих можда чак могао да је подржим ако сам је добро разумео – то је да ова влада сада решава тај проблем јер није могло да се подзаконским актима то реши. То значи да она сматра да је ово Влада која је стара само 100 дана. Али, ова влада је стара пет година, ова влада је у петом мандату.

Значи, ви сте сада, госпођо министре, директно оптужили бившег министра правде Николу Селаковића да није радио свој посао, да није предложио овај закон у претходних пет година, да је могао све ово да уради, све ово што сте ви сада смислили, а није урадио. Е, то је поента онога што Двери кажу – када сте већ знали, када сте тако паметни, што нисте урадили пре пет година? То би значило за спречавање насиља у породици у Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, Владимир Орлић. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Па да, као и малопре, штета што паузе не утичу онако како би требало да утичу на народне посланике. Опет ми слушамо о Српској напредној странци од стране онога ко би требало да образложи свој амандман, и опет тај који образлаже свој амандман предлаже да се нешто обрише, а онда у образложењу каже – мада, то је добро, само нас занима зашто није раније. Све у свему, када се подвуче црта, опет, као и пре ове паузе, као и, сада је већ тешко избројати колико пута у овој сали, један наступ у стилу – жив ми Тодор, да се чује говор.

Зашто неко има потребу да прича толико о Српској напредној странци, мислим да је више него јасно. Зато што се нада да ће тако бити нешто важнији, нешто интересантнији, да ће привући пажњу јавности. Али, то су све погрешни начини. Ако неко жели да завреди пажњу са разлогом, са основом, треба да предложи нешто добро, нешто корисно, нешто што ће конструктивно допринети закону. Ако има потребу само да критикује да би се за њега чуло, па да од тога после прави неке видео-клипове и да их рекламира по друштвеним мрежама (можда сте то чак и видели, плаћају сада рекламе дан и ноћ), да би се сам себи дивио, то је нека потреба коју треба да решава интерно, сам са собом, можда код куће када вежба наступе пред огледалом. То није нешто што треба да ради на основу минутаже добијене у Народној скупштини, то није нешто што треба да ради на основу било каквог поверења добијеног за рад у Народној скупштини.

То је, даме и господо, један јефтини популизам у покушају. Кажем, у покушају зато што му не успева да делује популарно, успева му да делује бесконачно јефтино.

И, много среће на оним изборима које тако жељно очекује. Иако се нуди осталима, практично ко на тацни, говорио је да се ставља на располагање, бојим се да од свега тога – мрка капа. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Обрадовићу, није вас ниједном споменуо.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Препознао сам се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: А, препознали сте се? Да ли по томе да се нудите, или да вежбате, или клипови ...?

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Све.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Све. Добро.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала пре свега вама зато што сте коректни, јер заиста мислим да има смисла дати реплику и када се не помене име посланичке групе или појединац, из простог разлога што је јасно из претходног излагања да се то односи на претходно излагање.

Дакле, ја само желим да врло кратко напоменем једну ствар. Не могу да разумем у понашању појединих посланика Српске напредне странке тај осећај нервозе када се и најмања критика упути Влади Републике Србије и Александру Вучићу. Дакле, Александар Вучић није

никакво божанство, веома је подложен критици. Влада Републике Србије је влада у демократској држави у којој опозиција као главни задатак има критику владе. Ми бисмо изгубили смисао нашег постојања у Народној скупштини ако не бисмо радили свој опозициони посао због кога смо овде изабрани.

Не видим шта је спорно да се ми, када предлажемо амандмане, критикујемо или расправљамо у начелу или појединостима, критички осврћемо према владајућој странци. Не могу да разумем. Ако ви мислите да будете на власти, а да вас нико не критикује, то тек није логично. Ми ионако имамо мање времена од вас, двадесет пута мање времена од вас. И то мало времена што имамо вас некако боли, јер ви бисте волели да ни то мало времена нема опозиција и да опозиције нема уопште.

Дакле, ја само апелујем да схватите да је ово озбиљнији сазив Народне скупштине, да је опозиција много боље организована и жешћа него што је пре била, да не можете лако да изађете на крај са опозицијом, али да не можете ни да је укинете. А ми ћемо наставити да критикујемо Српску напредну странку у свим нашим говорима зато што сте ви на власти, а то је наш посао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Наравно, опет помињање странке. То је врло јасан, разумљив основ, проистиче из Пословника. Када ја не поменем нити странку нити име, из простог разлога што их сматрам потпуно политички ирелевантним, па добију прилику да говоре, немам ништа против. Ми смо давно рекли, што више буде прилике за неке људе да говоре овде, биће јасније колико шта имају, односно колико шта немају да понуде.

Што се нас тиче, нама апсолутно одговара свака секунда коју добију. Само је штета, не због нас или њих, него због ове земље и због ових грађана, да троше то време на бесмислене расправе, које им неће користити. Напротив, као што рекох, њима шкоде. Но, свако нек користи своје време како уме.

То што каже да га има мало, то је просто последица неког резултата на неким изборима. На то може да се љути свако сам на себе, ако ће да се љути. Трагедија је што то време, колико год га имали, не умеју да искористе – када то кажем, мислим на добар, конструктиван, квалитетан начин – него га користе за безуспешне покушаје рекламе.

Помињали смо и оне видео-клипове, сећате се тога. Мислим да је један од боље финансираних у том рекламирању клип у коме неко сам себе назива вирусом. Био сам у сали када се то догодило и то сам поздравио, рекао сам да немам ништа против, слободно нека одређени квалификују сами себе на тај начин. Само, да не буде никаквих недоумица, иако неки себе доживљавају као неки страшан и опасан вирус, можда као

неку еболу или нешто слично, чињеница је да је плафон домашаја неких људи стомачни вирус, непријатност која не тражи медикаменте, већ само тражи да се води рачуна о хигијени. Мислим да је и то одређени закључак. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народна посланица Соња Влаховић.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Хвала. Поштовани председавајући, јављам се по амандману који су поднеле колеге, да се овај члан закона брише. Док сам читала образложење, које се већ два-три пута понавља, питала сам се да ли колеге знају због чега ми доносимо овај нови закон, први пут у Србији овакав један закон.

Драге колеге, зато што државни органи и установе које се боре против појаве насиља у породици нису били довољно организовани, а правни оквир по коме су радили није био јединствен. Зато овај закон доноси специјализовану полицију и тужилаштво и оснажен центар за социјални рад, посебно координацију свих државних органа и установа, а све у циљу спречавања насиља у породици.

Ја нећу гласати за овај амандман у дану за гласање. Такође, волела бих да видим колеге подносиоце амандмана да буду овде присутни, јер, грађани Србије не знају разлог, увек се говори да се амандмани подносе да се побољшају закони, али ја никада нисам видела у дану за гласање борбу за гласање за свој амандман, а то бих волела да видим. Никада нису присутни у сали. Значи, разлог није побољшање закона...

(Председавајући: Молим вас, вратите се на свој амандман.)

... Него, просто, она два минута крупног кадра. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем. Чланом 25. Предлога закона јасно и децидно је дефинисан састав групе за координацију и сарадњу.

Предлагач амандмана тражи да се члан 25. у целости брише. Наравно, амандман не треба да буде прихваћен, пре свега зато што група за координацију и сарадњу има пре свега превентивни карактер и превентивно деловање у односу на жртву породичног насиља.

Оно што се замагљује, оно што одвлачи од суштине, популистичке приче које се овде чују у ствари су само популистичке приче, а суштина је да ова влада, као одговорна влада, први пут доноси закон о спречавању насиља у породици. Први пут се омогућава надлежним полицијским службеницима да изрекну хитну меру задржавања од 48 сати коју суд може да продужи на 30 дана. До сада, у нашем правном законодавству нити је та овлашћења полиција имала, нити је на овако законом уређен начин била дефинисана група за координацију и сарадњу,

састав групе и, наравно, подзаконски акт који ће се донети у циљу што бољег и ефикаснијег рада групе за координацију и сарадњу.

Све су ово разлози због чега је брисање члана 25. неприхватљиво за све оне који се залажу, а СНС се залаже, за то да се успостави нови стандард, а то је нулта толеранција за насиље. Овај амандман је неприхватљив. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч?

На члан 25. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч?

На члан 26. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштоване колеге, ово је за нас изузетно важан амандман, јер желимо да укажемо на још једну непрецизност у функционисању Владе Републике Србије којој смо интензивно, у процесу формирања ове треће владе Александра Вучића, сугерисали да је неопходно да се формира министарство за бригу о породици.

Наравно да то министарство није формирано и наравно да је поново заборављена једна од најважнијих и најприоритетнијих тема у Србији данас, а то је породична тематика, то је борба против беле куге, то је заштита породичних вредности. Али управо у овом закону ви то по први пут помињете, тако да то могу заиста да похвалим као велики искорак, да је Српска напредна странка после пет година власти схватила значај породичне заштите у нашем друштву.

Међутим, ми смо морали да вас исправимо јер, како каже овај члан 26, у координацију треба да уђе и министар који је надлежан за послове породичне заштите. Видите, ми тог министра немамо. Наиме, ми немамо министарство за породицу и немамо министра за породичну заштиту.

Ви ћете ми, наравно, госпођо министре, рећи како ја не знам довољно о томе и како у нашој, да кажем, систематизацији министарстава постоји министарство за рад, социјална питања, борбу против сиромаштва и друштвене искључености и како би оно требало да се бави породичном заштитом. Зашто онда та породична заштита не уђе у назив тог министарства? Толико је вама битна породична заштита да сте заборавили да је ставите у назив министарства које се бави породичном заштитом.

Дакле, хоћу само да вам кажем да не будете непрецизни, а да не будете ни лицемери. Ви министра за породичну заштиту немате. Да је

вама та тема била битна, ви бисте имали посебно министарство или бисте у називу постојећег министарства истакли речи „породична заштита“. Ви, дакле, и овим доказујете да вама породица није на првом месту и да не разумете значај породичне политике у 21. веку, и то је оно због чега се ми непрестано споримо са вама. Породица заиста мора да постане главна тема у Србији данас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Само да подсетим посланике да амандман гласи да се бришу речи: „министар надлежан за послове породичне заштите“. То је предлагач тражио.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Да, опет странка. Ово већ постаје нешто конструктивније него што је било, па ћу да прилагодим реакцију у том смислу. Дакле, лепо је што се неке ствари похваљују, јер заслужују да буду похваљене. С те стране, у реду.

Константан проблем са математиком у бројању неких година, бројању мандата, ајде, то ћемо и да опростимо. Умели смо ми овде да покажемо ширину и толеранцију и за много веће пропусте. Колико неко добро рачуна, нека остане само на њему.

Све што је овде сада казано нема баш никакве везе са односом према питањима породичне заштите, апсолутно никакве. То је опет прилика да се мало широко прича, али штета је што не буде бар мало поткрепљена неким знањем, нечим што стоји иза тога, нечим што може да то поткрепи.

Када је образлагао овај амандман писмено, предлагач је навео да му није јасно о ком је министарству ту уопште реч. Навео је да је то неко министарство које изгледа уопште не постоји, па зато планира да га избаци из текста закона. Данас нам говори да можда има неку идеју, али замера на имену.

Да се разумемо, питање породичне заштите јесте регулисано кроз Закон о министарствима, али, баш као и Пословник, посланике треба да не мрзи да се баве својим послом, треба да не мрзи некога да узме и да прочита неке законе, нпр. баш Закон о министарствима. Само мала помоћ са моје стране, мислим да се у члану 16. управо налази термин „породичноправна заштита“. Које министарство је третирано у том члану, оставићу онима који имају хроничну потребу да буду гласни да истраже сами. Хвала лепо.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На основу чега реплика?

(Бошко Обрадовић: Погрешно тумачење.)

Погрешно тумачење? Нема. Полако.

Реч има народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем. Амандман који се односи на члан 26, наравно, не треба прихватити управо зато што је Законом о министарствима јасно и децидно прецизирано да су послови породичноправне заштите у ресору Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Међутим, хоћу да скренем пажњу на нешто друго. Предлагачи овог амандмана траже исправку члана 26. Мислим да је то лицемерно с обзиром на то да они траже брисање чл. 25. и 24. Члан 26, у складу са методологијом израде правних прописа, директно произилази из претходна два члана закона. Према томе, поставља се питање добре намере предлагача овог амандмана да унапреди овај закон. Свакако да она не стоји.

Што се тиче Српске напредне странке, Српска напредна странка је и те како заинтересована за породицу, и те како је заинтересована за очување породице, и те како је заинтересована за функционалне породице, и те како је заинтересована за психичко и физичко здравље породице. Управо предлогом овог закона Влада показује да је свему овоме што сам навела, а тиче се породице, привржена. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ако сам добро разумео, Владу Србије треба апсолутно похвалити зато што је после пет година владавине схватила да треба да се донесе овај закон. Ако то треба похвалити, онда дефинишите, да то и похвалимо, да је после пет година интензивне власти Српска напредна странка схватила значај породице, значај спречавања насиља у породици и коначно донела тај закон. То би већ била тачна и прецизна формулација, коју бисмо ми из опозиције могли да прихватимо и подржимо, али немојте причати да је ово донела нова влада када је ово стара влада, која траје већ пуних пет година.

Оно што је проблем у овом члану јесте оно што смо већ у више наврата оспоравали, а то је улога која се даје Правосудној академији. Ми сматрамо да је читав концепт специјалистичких обука који је предлагач закона предвидео на неки начин измишљен, јер ми већ имамо установе и стручњаке који се веома озбиљно баве проблематиком насиља у породици. Дакле, ми те институције већ имамо. Опет се поставља питање, да ли те институције до сада нису радиле свој посао па је потребан закон да би они почели да се баве специјалним обукама? Не видим ко их је до сада спречавао да се баве специјалним обукама и да спречавају насиље у породици. Дакле, да ли је потребан закон да би било шта у Србији од постојећих закона и министарстава почело да ради?

Од сада, увек када Српска напредна странка нешто не ради или су њени кадрови за нешто неспособни, треба увести посебан закон којим се они моле да почну да раде свој посао и да примењују своје законе.

При том, постоје ли правни факултети у овој држави? Зар нису правни факултети, наши најистакнутији професори на правним факултетима у Србији много стручнији од Правосудне академије да пруже подршку и да се прилагоде овим новонасталим околностима и различитим појавним облицима насиља у породици?

Значи, ми сматрамо да су спорне компетенције Правосудне академије за спровођење наведених обука и због тога смо уложили овај амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући. Даме и господо народни посланици, када је реч о специјализованој обуци, волела бих да колега Обрадовић има у виду и Закон о судијама и Закон о јавним тужилаштвима, који прецизно наводе и прописују ко може да спроводи обуку када су у питању судије и јавни тужиоци. Управо је Правосудна академија та која је искључиво надлежна да то ради. То не значи да у раду Правосудне академије и спровођењу обука не могу да учествују и професори правног факултета, који најчешће и учествују у спровођењу обука, али управо је то институција која је искључиво надлежна за спровођење обуке.

Да ли је потребна обука или не? Сматрам да је у савременом друштву неопходно да се сви стално усавшавамо, па макар то биле судије и јавни тужиоци, нарочито имајући у виду да се у последње време често доносе прописи и регулишу области са којима они нису имали до сада искуство у свом раду и просто је неопходно да и они имају одговарајућу обуку. Закони који регулишу њихов статус и положај и те како предвиђају да је неопходно да имају сталну, односно континуирану обуку, али и специјализоване обуке када су у питању посебни закони који се доносе. Један од таквих закона је и Предлог закона о спречавању насиља у породици, који свакако подразумева да судије морају бити обучене када је у питању примена ових одредаба.

Ово није први пут да се уводи специјализована обука. Имате и Породични закон, који предвиђа обавезу да судије које поступају у породичним односима морају да имају специјализовану обуку, за судије које поступају у кривичним поступцима са малолетницима такође је неопходна посебна обука (не само за судије, и за тужиоце), тако да је ово само један континуитет онога што у пракси постоји већ више од десет година. Сада је то Правосудна академија, раније је то био Правосудни центар.

Да не останем дужна, могла бих да прихватим критику што ми тек сада доносимо закон да проблем са породичним насиљем имамо у

последњих пет година, па да смо ми кривци зашто нисмо раније реаговали. Ово је проблем са којим се ово друштво много дуже суочава. Морам да скренем пажњу да иако насиље и те како постоји већ дуги низ година овде, оно што је уочљиво и видљиво, а статистика не може баш толико да нас превари, јесте да је управо у последње две године појачано пријављивање насиља, што показује да су се и жртве осмелиле па је број пријављених случајева насиља у породици три-четири хиљаде већи него што је био 2010. или 2011. године.

Још нешто, пошто сте поменули мог претходника, колегу Николу Селаковића, колико заслуга за то што је овај закон предложен припада Министарству у садашњем саставу, морам да кажем да је управо господин Никола Селаковић формирао радну групу и да је она велики део посла завршила за време његовог мандата, тако да је ово резултат заједничког рада садашњег министарства и министарства које је радило до 11. августа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По ком основу, господине Обрадовићу? Али шта је лоше речено о вашем ...?

(Бошко Обрадовић: По амандману, као овлашћени.)

По амандману желите реч? Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала. Хвала, поштоване колеге, што ме подржавате у мом наступу.

Дакле, мени је изузетна част и задовољство да чујем, госпођо министре, да ви подржавате једну од најважнијих тековина власти Демократске странке и њене правосудне реформе, а то је Правосудна академија. Мени је драго да сам на још једном примеру доказао да ви нисте ништа друго него обични настављачи политике Демократске странке и да у свему следите тековине досовских реформи од 5. октобра 2000. до данас.

Дакле, добра је Правосудна академија? Па, што не кажете онда – добра је и владавина Демократске странке? Да ли је добра владавина Демократске странке? Па, ја кажем да није добра владавина Демократске странке. Али, ви задржавате кадрове Демократске странке и задржавате институције које је направила Демократска странка, а ми кажемо да су лоше. Значи, ми смо права, истинска опозиција, а ви сте континуитет владавине Демократске странке. Ви сте континуитет ДОС-а. Ви сте врхунац ДОС-а!

У коликој сте конфузији, најбоље говори то што сте рекли да сад нисте ни ви сигурни да ли ће их обучавати професори са правног факултета или ће их обучавати Правосудна академија.

Да ли је министар за породичну заштиту Вулин и Министарство за рад, или је то министарка без портфеља госпођа Славица Ђукић Дејановић? Ви, људи, не знате ни шта хоћете. Ви не знате ни који вам је министар за шта задужен. Ви не знате ни ко вам се бави специјалним обукама.

Једино што знате јесте да наставите политику Демократске странке. Е, то Србији није потребно. Србија је, када је гласала за Српску напредну странку, гласала да би се променила политика Демократске странке. Нико није тада гласао за СНС да би се наставила политика Демократске странке. Ви сте преварили бираче. Добро, после тога сте отели медије, преузели сву власт, па сте на силу наставили да владате. То знамо, тај део даље.

Хоћу да вам кажем једну важну и прецизну ствар: похвалите нешто што је било добро у време Демократске странке када то већ лепо користите и подржавате. Ако ништа није било добро, немојте онда да вам Правосудна академија врши специјализоване обуке, јер је Правосудна академија лоша ствар из времена реформе правосуђа Демократске странке.

Мислим да сам био врло прецизан. Да ли сте ви нови „жути“ или сте у нечему различити од старих „жутих“? Реците – ми смо нова Демократска странка, ми боље водимо Србију на путу у ЕУ, ми боље радимо за интересе Брисела, Вашингтона, Берлина, ММФ-а, Светске банке, него што је Демократска странка икада умела. Онда ће Борис Тадић да испадне за вас озбиљан патриота. А Борис Тадић притом више и није Демократска странка; то је сада већ проблем, да кажем, у распаду Демократске странке.

Оно што је овде ваш проблем јесте конфузија институција које уводите или наслеђујете од Демократске странке. Хоће ли, на крају, специјализоване обуке вршити професори правног факултета или Правосудне академије? Хоће ли министар задужен за породичну заштиту бити министар Вулин или Славица Ђукић Дејановић? Да ли сте било шта од тога разрешили? Да ли имате било какав јасан план или вам треба још пет година владавине Српске напредне странке да бисте разрешили ове дилеме? Ето, то је поента приче. Дакле, вама је пет година требало да схватите шта треба урадити по питању спречавања насиља у породици. То говори о вашој неспособности.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Да, поново реплика. Занимљива сцена. Нисам хтео да интервенишем, дозволили смо ми да онај ко је имао жарку жељу да нешто овде каже искористи то време које има. Као што смо рекли, није лоше да прича, да га људи чују, да се људи мало и забаве. Не мора атмосфера из Скупштине да буде само суморна (попут оне какву смо, нажалост, имали у петак), може мало гледалац да да себи одушка, на пример, када слуша нешто попут онога малопре.

Помињала се Српска напредна странка и уз њу још којекакве друге странке, странке бившег режима, бар у две варијанте, и неки ДОС и неки бивши председник. Није баш начисто сам са собом онај ко их је

помињао шта је хтео да каже. Нешто их је, као, критиковао, покушавајући да их повеже са Српском напредном странком, а онда их је хвалио, онда је причао – па, похвалите добре и лепе ствари. Зашто? Мислим да је више него јасно, ми овде имамо једну тешку кризу идентитета: неко ко жели да буде критичар свих режима од 2000. до 2012. године, а данас да критикује СНС, има проблем како да објасни сам себи да критикује те ДОС-ове и неке друге странке и бивше председнике, који су га направили, чији је политички реликт.

И, онај проблем, она конфузија са тих пет година које стално помиње, сад ми је јасно – отприлике у то време стигао је неки новац да се направи нека странка од нечега што је некада био покрет часних људи, а што је један човек потпуно персонализовао да би имао кроз шта и са ким да се диви сам себи.

Е, тај човек ког је направила та странка коју је помињао малопре и тај човек ког је направио тај бивши председник Републике којег је помињао малопре, тада је, отприлике пре пет година од данашњег дана, добио први велики новац, први штампани материјал да га качи по Београду. Тада, сећамо се сви добро тога, није смео ни речју да их помене. Данас са њима дели неке бине, али данас неће добити њихову подршку ни за шта, због чега жалим. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, посланиче. Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председнице. Наравно, по амандману. Хајде да будемо потпуно отворени и искрени када је у питању предлагач и мотив предлагача за овакав амандман. Он је превасходно политичке природе и нема апсолутно никакве димензије додира са самим законом. Зашто? Због тога што би било крајње бесмислено, био би правнички нонсенс када би се члан 27. избацио из закона. Избацујемо круцијални, стожерни део закона, а то је обука, односно специјализација. Уз то, предлагач амандмана, осим тога што тражи да се члан брише, не даје алтернативу ко ће други да спроведе едукацију или специјализацију или било какву врсту оспособљавања осим постојећих институција.

Друго, оно што смо учили још у уводном излагању овлашћених представника, колико се сећам, када смо у начелу расправљали о овом закону, једина примедба је била финансирање Правосудне академије, ко је финансира и из којих побуда је наводно Правосудна академија устројена.

Замолио бих и предлагача амандмана и све посланике да строго воде рачуна превасходно о полазницима Правосудне академије и да их не вређају. Зашто? Због тога што се деградација или покушај деградације полазника Правосудне академије на овај начин чини веома дрско, на начин који је апсолутно непримерен, због тога што је упис на Правосудну академију веома, веома тежак, у смислу полагања пријемног

испита, процес стручног оспособљавања на Правосудној академији је један сложен процес, који захтева висок ниво или висок квантум знања, а свршени полазници Правосудне академије имају респектабилан ниво знања.

Очигледно је да предлагач амандмана не познаје систем рада Правосудне академије, ко су предавачи, ко преноси то знање.

Стара кинеска мудрост каже: „Није знање знање знати, већ је знање знање дати“. Ако је тако, онда смо на добром путу да управо кроз ону специјализацију која је могућа, а могућа је преко Правосудне академије, добијемо специјализоване, односно стручно оспособљене субјекте или лица која ће практичном применом овог закона омогућити да он постане што ефикаснији у смислу заштите жртве насиља. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Александар Марковић, по амандману.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, госпођо председавајућа. Даме и господо народни посланици, апсолутно неприхватљив амандман. Дакле, амандман на члан 27. гласи – брише се. Дакле, типски амандман, типско образложење, типска прича.

Драго ми је што је предлагач амандмана потврдио све оно што је малопре господин Орлић изнео. То је једна те иста прича – пет година ово, пет година оно, Српска напредна странка је пет година радила ово, пет година није радила нешто... Ваљда мисле да ће тиме неистина постати истина. Е па неће. Неистина никада неће постати истина.

Пре пет година, дакле 22. новембра 2011. године, Српска напредна странка није била на власти. Пре пет година, 22. новембра 2011. године, премијер је био Мирко Цветковић, или је бар глумио да је премијер. Пре пет година, 22. новембра 2011. године, председник је био Борис Тадић. Какве то везе има са Српском напредном странком? Апсолутно никакве. Српска напредна странка није била на власти пет година.

Дакле, ја вас молим, госпођо председавајућа, да још једном скренете пажњу предлагачу амандмана да се информисе пре него што овде спочитава нешто.

Само још нешто, у расправи се чула опаска – ваљда је желео да тиме да себи на значају – како је сада, у овом мандату озбиљнија ситуација, односно да је опозиција озбиљнија него што је била у претходном мандату. Па, само деловање предлагача овог амандмана демантује такву тврдњу.

(Председник: Добро, то нема везе са амандманом.)

Захваљујем. Предлажем да се одбије овај амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Миљан Дамјановић и Зоран Красић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Красић.

ЗОРАН КРАСИЋ: Амандманом на члан 27. хтели смо да усагласимо нешто што већ постоји у постојећим законима. То је члан који регулише обуку, специјалистичку обуку, издавање сертификата.

Сада, Правосудна академија врши обуку на основу свог програма. Ми сматрамо да Криминалистичко-полицијска академија то треба да ради на основу свог програма. Иако су оне врло специфичне високошколске институције, морам да вас подсетим да је Полицијска академија постојала и пре ДОС-а. И, има разлога што се оне зову академије, а не универзитети или факултети. Али, без обзира на то што су под директним патронатом државе, оне имају одговарајући степен аутономије, а аутономија се огледа пре свега у томе што имају своје програме. Компатибилност програма вероватно треба да постоји, али свакако да полицијска обука има неку своју специфичност и неке вештине које треба да се науче, сигурно нису оне вештине које треба да буду присутне на Правосудној академији. Због тога смо поднели овај амандман, да бисмо једноставно исправили оно што сматрамо да сте пропустили.

Ми не споримо сличност та два програма, али сматрамо да свака од тих академија самостално треба да прописује програм, а ви као Влада, као предлагач, који ипак имате патронат над целокупним процесом, можете да обезбедите и то усаглашавање.

Међутим, пошто је ово последњи амандман Српске радикалне странке на овај предлог закона, искористио бих, ако ми дозвољавате, и ово време овлашћеног представника поводом ове тачке дневног реда да се осврнем на овај амандман и на неке претходне амандмане.

Сматрам да ми можда имамо добру намеру, али да овим законом нећемо решити проблеме. Бројни су проблеми. У основи се налази лош концепт, погрешно полазиште. Полазиште је оно што је у Истанбулу потписано, то нас обавезује. Како је то написано, тако треба да га треснемо овде у правни систем Републике Србије, и то је то. Ово је један од прописа којима се доказује да Србија чврсто корача према Европској унији, али пропис који неће да омогући баш оне резултате које сви желимо.

Морам да вам скренем пажњу да је 2003. године донет један закон о спречавању насиља на спортским манифестацијама. И тада смо ми из Српске радикалне странке упозоравали да је лош концепт, да неће ништа добро да се деси и, нажалост, ето, после 13 година констатујемо сви да се тај проблем није решио. Сличну судбину ће имати и овај закон.

Морам да констатујем да је поприлично једностран приказ или приступ овој материји био током ове наше расправе, и уопште, зато што смо унапред дефинисали ко је жртва и ко је могући учинилац акта насиља. Ја желим да потенцирам да могући учинилац акта насиља може бити свако ко је обухваћен овим прописом као члан породичног домаћинства у ширем смислу речи и да свако од њих може бити жртва без обзира на године живота, имовно стање, пол итд.

Морам да вам скренем пажњу на још једну чињеницу. Велики број поступака за насиље у породици води се против припадника полиције. Морате да знате да ћете тешко наћи у полицијским станицама људе који ће бити вољни да прођу ову обуку да би примењивали овај закон. Зашто? Зато што људи који су имали прилике да у рукама држе предмете насиља у породици, без обзира на то да ли по закону о породичним односима или Кривичном законнику... Ево, ја имам један од таквих предмета; то су предмети који су најодвратнији за читање. Зашто? Зато што излази најинтимнији прљави веш брачних другова. Врло је тешко да нешто што у основи има емоцију... Временом се та емоција изгуби, онда дођу неки интереси и појаве се неки други елементи, и ми то реално не можемо да решимо.

Морате да знате да је велики број тужилаца разведен, велики број судија је разведен, па би можда било мало безобразно да смо којим случајем писали амандман да ће се оспособљавати и радити на овим предметима само тужиоци и судије који имају стабилан брак, јер ћемо сад доћи у ситуацију да виспрен адвокат може да дезавуише комплетан закон, апсолутно комплетан закон.

Морам да вам скренем пажњу да нисте решили основну ствар, а то је што после сваког оваквог предмета неминовно иде развод брака и отварање питања васпитања, образовања, неге, имовине итд. Овај закон ће да подстакне таква питања.

Без намере да прејудуцирам, без намере да ме неко лоше схвати, свако насиље је кажњиво, друштвено је осуђено, одавно – насиље у породици постоји од када постоји породица, санкције за насиље у породици су модерна тековина, то се спроводи преко двеста година, и у нашем постојећем правном систему постоји одговарајући инструмент – али на овај начин, са овако недореченим прописом, ми нећемо учинити добро. Јер, акт економског насиља може да буде када супруг каже супрузи – извини, молим те, нисам примио плату, не могу да ти дам толико и толико пара за неке ствари. Дође у полицију, пријави човека, и шта ће да се деси са тим човеком?

Или, као што ми се јавила једна госпођа – због једне обичне породичне, брачне свађе, она је онако нервозна отишла у полицију да га пријави; полицајци нису хтели да поступе јер су видели да то нема баш неке, бог зна шта, везе. Они су после десет дана дошли, човека привели и одузели му пиштољ, јер је имао дозволу за држање пиштоља у својој кући. После се жена извињавала супругу да она то није мислила итд.

Да вам објасним, нећу сада због имена и презимена, кроз који пакао пролази један човек, који живи на Звездари, зато што је олако ушао у неки брачни однос руковођен пре свега неким емоцијама.

Будите опрезни, људи. Будите опрезни, овај предлог закона има више мана него добрих решења. Овај предлог закона има само

плебисцитарно залагање за права, и ништа друго. Нема ниједне гаранције да ће то да се спроведе на начин како сви ми желимо. У пракси ће бити опасно, запамтите.

Постоје организоване групе људи у нашем друштву које живе од тога што желе да раде на процесима евроинтеграција и желе да живе на томе што намећу причу о насиљу у породици. Будите сигурни у то.

Намерно нисам отворио питање имовине и нечије дедовине. Сада постављам питање било коме од присутних овде: ако би се применио овај закон, како би се решило питање кирије, плаћања струје и других ствари? Да не причам о власништву.

То не треба да делује као подстицај насилницима, насилнике треба сузбијати на сваком кораку, али овакав предлог закона нуди много недоречених решења за могућности злоупотреба.

Запамтите, нађите колико је судија разведено, нађите колико је тужилаца разведено, нађите колико је полицајаца разведено. Нађите колико се поступака за насиље у породици води против судија, против тужилаца, а поготово против полицајаца. У неким местима кажу, пола полицајаца је у неком поступку насиља у породици. Дошле супруге, па их пријавиле. Да ли је то акт насиља или није, ко то живи зна? Да ли ће ови људи који су овлашћени да процењују бити у стању то да процене? Сумњам. Сумњам.

Мислим да је најбољи начин за ово да се ово врати на једну добру дораду, овај предлог закона.

А што се тиче доказа да смо испунили услове на том путу ка ЕУ, заборавите то. Заборавите то, од тога нема ништа.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 28. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе СДПС.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има Јасмина Каранац.

ЈАСМИНА КАРАНАЦ: Захваљујем, председавајућа. Поштована министарка, колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, желим најпре да изразим задовољство због тога што је прихваћен амандман Посланичке групе СДПС на члан 28. Предлога закона о спречавању насиља у породици, јер се на овај начин жртвама насиља омогућава да у првом контакту са државним органима или установама надлежним за примену овог закона добију сва потребна обавештења на начин и на језику који жртва разуме. Наглашавам, на начин и на језику који је разумљив жртвама.

Сматрамо да је важно што ће ово постати саставни део закона зато што жртве насиља неретко долазе с другог говорног подручја. Нажалост, то су и деца и лица ометена у развоју, те је за њих од великог значаја да разумеју на који начин могу да добију потребну подршку и заштиту.

Сматрам да није лоше што се о овом закону расправља неколико дана. Добро је што је ова тема последњих дана присутна у медијима да би грађани Србије добили што више информација о новинама које доноси овај закон, да би се насиље у породици свело на најмању могућу меру.

Такође, морам да нагласим да смо ми из Посланичке групе СДПС задовољни што су четири наша амандмана на предлог овог закона прихваћена, што говори да постоји обострана воља и намера да се поправи један од најважнијих закона у области правосуђа. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 28. амандман је поднела Горица Гајић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 28. амандман је поднео Душан Павловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Поднео сам овај амандман на члан 28. где се утврђује обавеза да се жртви насиља која долази да пријављује насиље пружи основна информација о томе шта може да уради. Онда сам спецификовао да су државни органи који треба да пруже те основне информације полицијска управа, тужилаштво, судови опште надлежности, прекршајни судови и центри за социјалну заштиту.

Влада је одбацила овај амандман са образложењем да већ постоји у члану 28. став који каже да први с ким жртва ступи у контакт треба да је информише о њеним правима.

Моје питање и брига је следећа: с обзиром на то да ће постојати нека обука за људе који се буду бавили овим, да ли ће сви људи који се буду налазили као запослени у овим државним органима знати да упуте жртву на информације које су јој неопходне? Рецимо, ако жртва уђе у полицијску станицу, налети на првог полицајца кога види, да ли ће он заиста бити кадар да је упути шта треба да ради? Можда, рецимо, неће знати да каже коме треба да се обрати. Можда ће је пребацити на неког другог службеника, на неки други орган, неку другу институцију.

Зато сам предложио да се посебном одлуком највишег у тој институцији тачно одреде личности које ће бити задужене за ту дужност, да би се тачно знало ко треба у свакој од ових институција да упућује жртве на остваривање њихових права.

Молио бих само разјашњење да ли ће то бити могуће иако се то не спецификује посебном одлуком највишег органа. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 28. амандман су заједно поднели посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 29. амандман је поднела посланица Љупка Михајловска.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 29. амандман је поднео Душан Павловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 30. амандман је поднела посланица Љупка Михајловска.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Љупка Михајловска.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Члан 24. После става 5. додаје се став 6. тако да гласи: „На захтев жртве, састанцима групе за координацију може да присуствује лице...“. Пардон, ја се извињавам. Реч је о томе да се брише део – ако жртва није психички или физички способна да учествује у изradi индивидуалног плана заштите, зато што постоји дискреционо право, практично, да неко одлучује о томе да ли је жртва способна или не.

Моја идеја је била да се остави – ако то жртва жели. А свакако да њу нико неће присилити, али, просто, да избегнемо ту могућност која се често дешава и са особама које су евентуално лишене пословне способности или тако нешто, да им се додељује неко ко у њихово име заправо одлучује о нивоу подршке која је потребна. Дакле, да се избрише овај део – уколико је особа психички или физички способна да учествује у раду.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народна посланица Љубица Мрдаковић Тодоровић. Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председнице. Потпуно сам сагласна са ставом Владе да предложени амандман треба одбити, зато што је став 2. члана 30. Предлога закона некако комплетан.

Шта хоћу тиме да кажем? Хоћу да кажем да смо сви ми различити људи, различити ментални склопови и различито реагујемо у одређеним животним ситуацијама. Учешће жртве у изradi индивидуалног плана заштите и подршке може бити и контрапродуктивно по жртву насиља због емоционалног стања, јер проживљено насиље изазива шок, стрес и трауму и одражава се на њено психосоматско здравље, које може да се погорша у ситуацијама понављања слика насиља.

Већ је речено у члану овог предлога закона да су у рад групе за координацију укључени компетентни и стручни људи, који ће проценити утицај понављања слика насиља на емоционално стање жртве и на тај начин одлучити о учешћу жртве у изradi плана индивидуалне заштите.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 30. амандман је поднео народни посланик Душан Павловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Душан Павловић. Изволите.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Овде се ради о амандману који предлаже привремену новчану помоћ за жртве насиља, поготово у оним случајевима у којима су оне раздвојене од насилника. Разлог је у томе што у великом броју случајева (ово су истраживања из неких западних земаља која сам имао прилике да видим) жртве не желе да пријаве насилника због тога што су уплашене за будуће материјално стање. То је један од основних разлога због чега ретко долази до пријављивања.

Било би добро, пошто је Министарство дуго и темељно радило на овом закону, како каже министарка, да је, рецимо, извршило једно истраживање; постоје социолози, статистичари, криминолози у овој земљи који су могли да изврше истраживање, да виде у којој мери је то могуће код нас, рецимо, да се види у којој мери жртве тешко пристају да пријаве насилника због тога што су уплашене за своју материјалну будућност.

Ја сам предложио да постоји једна градација, тако да све жртве насиља које су раздвојене од насилника за неко дуже време добијају социјалну помоћ, у зависности од тога да ли имају или немају деце.

Овај амандман је одбијен, замислите, због тога што није спецификован извор из кога би се та новчана помоћ дала жртвама насиља. Претпостављам да је амандман начелно био океј, али сам ја заборавио да ставим да је то буџет Републике Србије, одакле се иначе исплаћује материјална помоћ свим оваквим сличним случајевима, па је због тога амандман одбијен.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Миланка Јевтовић Вукојичић. Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем. Амандман на члан 30, у коме се после става 5. додају нови ставови 6. и 7. треба одбити из следећег разлога.

Најпре желим да кажем да је члан 30. један од суштински готово најважнијих што се тиче заштите жртава породичног насиља, а односи се на индивидуални план заштите и подршке жртви.

Зашто амандман треба одбити? Треба га одбити пре свега зато што предлагач амандмана тражи да се у ст. 6. и 7. регулише безусловна новчана помоћ.

Морам да кажем једну другу ствар: индивидуални план подршке и заштите жртви није рецепт који се даје свим жртвама. Индивидуални план подршке и заштите жртви је строго персонализован и строго конкретизован. Он зависи од многих животних околности у којима се жртва налази. То је један разлог због чега је овај амандман неприхватљив.

Други разлог због чега је амандман неприхватљив јесте тај што сва истраживања... Мада, у најмању руку, ја мислим да је тек сада могуће

радити истраживање, када овај закон буде ступио на снагу и када буде постојала централизована база података. На основу релевантних података, тек тада ће моћи да се ради истраживање.

Хоћу да кажем да профил жртве који је до сада рађен, на основу досадашњих истраживања, казује да жртва нема директну везу са социјално-материјалним статусом, да жртва може бити свако, без обзира на пол, без обзира на приходе, без обзира на образовање, без обзира на социјални статус. То су разлози због чега је овај амандман неприхватљив.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Саша Радуловић. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Ако сам добро разумео посланицу из СНС-а, разлог зашто није прихваћен амандман којим треба да гарантујемо социјалну помоћ женама које су жртве насиља, а које не могу да издржавају своју породицу и децу, јесте то што истраживање није урађено, а истраживање ће можда једном бити урађено. И пошто не знамо ништа о томе, а могуће је да постоје жртве које су и добристојеће, услед свега тога не треба одобрити социјалну помоћ женама које су жртве насиља и које не могу даље да преживе, ни оне саме, а ни деца коју одгајају. То је суштина, како се нама чини, онога што је посланица рекла. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само да прецизирам, с обзиром на то да је већ речено да не мора свака жртва да буде и економски угрожена, не може бити законом предвиђено да неко има безусловну новчану помоћ уколико му она не треба.

Координационе групе могу у свој рад да укључе и Националну службу за запошљавање, па уколико постоји потреба за запошљавањем жртве, то је један од начина да јој се омогући и економска заштита.

С друге стране, критеријум да ли неко има дете или не, да буде услов за одређивање износа новчане помоћи, мислим да је неприхватљиво, нарочито што жртва може бити и старије лице, па се онда поставља питање како неко ко има пунолетну децу или много старију уопште може да дође у такву ситуацију да му се на основу броја деце утврђује износ помоћи коју ће да прима, нарочито уколико имамо у виду да у том случају може да постоји и законска обавеза деце издржавања према родитељима.

Овако предложен амандман никако нисмо могли да прихватимо управо из ових разлога које сам вам навела. А нарочито апострофирам да број деце колико једно лице има свакако не може бити одлучујући фактор за износ новчане накнаде који ће жртва да прими.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Саша Радуловић. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Значи, поновила је министарка сличну аргументацију. Зато што постоје особе које су жртве насиља, а које су старије, немају децу, зато што постоје добростојећи, ништа у закону нисте предвидели по овом питању.

Посланик Павловић је јасно казао да имамо озбиљан проблем око тога да жртве насиља не пријављују насиље зато што се боје за своју егзистенцију, зато што не могу да издржавају децу и своју породицу. Пошто је закон заиста на брзину донет и по хитном поступку се доноси, оно што смо успели да ставимо у закон јесте једна једноставна мера. Ви сте могли ту меру да поправите.

Наравно, ништа о томе нисте казали, него проналазите разлоге да оправдате то што нисте предвидели да у закону стоји помоћ онима који су жртве насиља, а који не могу да издржавају своју породицу. Мислимо да је ово јако слаб аргумент и да говори о томе да нисте размишљали о свим стварима о којима је морало да се размишља када је закон предложен. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 31. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Зоран Живковић и заједно посланици Посланичке групе ДС.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо. Циљ амандмана је да се направе тачне евиденције, које ће се водити у надлежној полицијској управи, у тужилаштву, у центру за социјални рад, са прецизним навођењем шта све треба да стоји у тим евиденцијама, а све да би се направио један каталог насилника, као превентивна мера. Кад неко помисли, сама му се дигне рука, односно има намеру да неком нанесе бол, било да је то физички или вербално, да помисли да ће бити део једне евиденције и да ће за цео живот име да му стоји у тој евиденцији, да ће сви знати и да нема шансе да се то поправи било кад. То се зове превентива.

Врло је озбиљно питање насилништва. Мислим да морамо то да схватимо најозбиљније могуће.

Замислите једну просечну породицу: имате жену која се зове, рецимо, Србијанка, имате неког лудака који је сваки дан малтретира, прети, каже – разбићу те ко Савамалу, оборићу те ко хеликоптер, уништићу те ко пензије, растурићу ти све живо! Замислите, четири године, не пет година, четири године да вам неко сваки дан тако нешто прича! А то се дешава, каже – па, ја радим 25 сати дневно, а ти мени тако; па каже – ја пропадо' овде, па ја сам најпоштенији; ови моји што ме прате, они су најбољи могући. Замислите да имате то сваки дан, четири године! Ја мислим да је... Па кажу – има да клекнеш ко новинарка, па – има да добацујеш као Красић. Замислите да имате такво стање у својој кући...

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно, потрошили сте ваше време.

(Зоран Живковић: А мојих пет минута?)

Као што знате, амандман образлажете две минуте.
(Зоран Живковић: Што?)

Па, не знам, тако сте ви одлучили кад сте правили Пословник. И ја се питам што, поготово кад неко лепо дискутује о теми, онда је милина слушати. Жао ми је што су прошла два минута.

Реч има народни посланик Гордана Чомић. Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Амандман се односи на евиденцију коју ће да ради полицијска управа. Дакле, Предлог закона, како је Влада предложила, подразумева да се прикупљају подаци, да се прави евиденција како о сваком појединачном случају, тако и о примени закона.

Наш амандман подразумева врло детаљно које све податке треба да садржи та евиденција. Образложење за неприхватање амандмана је позивање на Закон о заштити података о личности. Ви по Закону о заштити података о личности свакако морате имати руковаоце подацима, без обзира на то да ли узимате једне податке дефинисане у Закону о заштити података о личности или све податке које можете имати у Закону о заштити података о личности. Ви морате имати овлашћено лице за руковање подацима о личности. Тако да то образложење не стоји.

Могу да разумем да предлагач каже – ове податке хоћу да скупим, њих сматрам оптималним, корисним, могућим за добро руковање, али и у овом случају такође се ради о подацима о личности, за које морате имати овлашћено лице које ће тим подацима руковати.

Подаци о нама, без обзира на то да ли се ради о овако осетљивом сектору у коме неко узима наше личне податке или се ради о било ком, јако су осетљива тема, без обзира на то да ли се ради о вашем јединственом матичном броју као једном од података, вашем потпису или било ком податку који нешто говори о вама. Наш предлог је да скупимо на једно место све могуће податке. Због тога је проширено у односу на детаљан опис шта садржи евиденција полицијске управе, шта садржи евиденција основног јавног тужилаштва, шта садржи евиденција центра за социјални рад.

Без обзира на то да ли ћемо се на крају договорити о прихватању овог амандмана или не, скоро све од података које смо вам у амандману понудили да прикупљамо негде на ова три места ће морати бити прикупљено. То је искуство које имају земље које су сличне законе, као што је овај, већ користиле.

Зашто је овај члан важан? Зато што ће подаци да се скупљају у различитом контексту, у различитом времену, у различитим ситуацијама, од стране различитих служби. Једну врсту података ће прикупити јавно тужилаштво, другу врсту податка ће прикупити центар за социјални рад, трећа је она коју ради полицијска управа. На сва три места морате да имате људе који су овлашћени да рукују нашим подацима, ако смо директни учесници чина насиља у породици.

Манипулација тим подацима, трговина подацима, незаконито руковање подацима о личности – већ имате као пример и као праксу. До тог закона нико није обраћао пажњу да не може да се говори о мом здравственом картону, да не може да се говори о уговорима које ја склапам ако нису јавни, да не може да се говори о адреси коју имам ако је она податак који је повезан за личношћу. Дакле, мења се начин на који законодавство гледа на податке. С обзиром на осетљивост те теме, јако је важно да прикупимо све могуће податке.

Немам ништа против тога да гласам за закон у целини. Ја сам обећала у расправи у начелу да ћу министарки казати, када одмерим, да ли ћу гласати знајући да неке ствари неће бити примењене, зато што је то етичка ствар, или нећу гласати зато што не желим да осећам одговорност да за нешто кажете „ја сам за“ и да онда немате ни механизам ни моћ да пратите како се не примењује и како људи не осећају оно што је добро у идеји закона и оно што су чланови и одредбе које директно треба да мењају квалитет живота и насилника и жртве насиља у породици.

Дакле, мој глас за овај закон имате. А моја сугестија је да врло пажљиво, ако нећемо да мењам у овом члану закона, то урадимо што пре у подзаконским актима, да се поведе рачуна о подацима о личности, поготово што се ради о малолетним лицима, и о сијасет других података који онда треба да прате ту породицу, без обзира на то да ли је остала на окупу или је била подигнута кривична пријава или је неко из те породице ко је извршио кривично дело насиља у породици кроз кривични поступак оптужен и правоснажно осуђен. То су подаци који остају, они говоре о нама, говоре о тој породици и онима који апсолутно никакву кривицу немају за насиље које се у породици дешавало.

Део амандмана који нисам уврстила заједно са колегама из посланичког клуба ДС у овај текст јесте о одговорности лица у посебним центрима где се прикупљају подаци, сматрајући да Закон о заштити података о личности то треба сам за себе и онај ко врши надзор примене закона да зна. Али, савести своје ради и због етичке дилеме коју имам, с обзиром на то да знам како се рукује подацима о нама и каквих злоупотреба све има, од фотографија до докумената из здравства, из војске, из полиције, који се деле новинарима зато што је забавно бити насилан са туђим подацима, сматрам да треба да се у протоколима које будете имали, када се буде разрађивао овај члан, поведе рачуна да у систему контроле буду и лица која нису директно у полицијској управи, а јесу у центру за социјални рад, односно у тужилаштву.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Разлог због ког није прихваћен амандман је пре свега то што сматрамо да је оно што је предложено у самом Предлогу закона обухваћено овим евиденцијама које

ви предвиђате, с тим што сте оно што је у Предлогу закона у једној тачки ви раздвојили у две.

Морам да истакнем да смо у првом нацрту закона, који смо послали на мишљење релевантним органима, имали ширу и свеобухватнију евиденцију, међутим, од Повереника за информације од јавног значаја смо добили негативно мишљење. Скренули су нам пажњу да морамо да водимо рачуна о подацима који се обрађују и да евиденције не треба да садрже податке који се односе на жртве, њихово здравствено стање, примање социјалне помоћи, тако да је та евиденција, у складу са тим примедбама, сужена.

Само да се надовежем, пошто сада нисте истакли то, у погледу трајања евиденције – имали сте примедбу у току начелне расправе да та евиденција не би требало да буде ограничена на пет година; неко је већ имао примедбе да треба да буде трајног карактера. И то је била једна од примедба Повереника, зато је немогуће да има трајни карактер, али смо усвојили један од амандмана па је та евиденција уместо на пет продужена на десет година. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 31. амандман је поднела посланица Горица Гајевић... Горица Гајић, извините.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Молим вас све, госпођицу министар – Гајић, није Гајевић. Хвала.

На крају Предлога закона о заштити од насиља у породици је и евиденција података о пријављеним случајевима насиља у породици. Не бих понављала, пошто су колегиница Чомић и колега Живковић углавном имали сличан амандман као и ми из Демократске странке Србије, где смо прецизирали шта све треба да садрже евиденције свих надлежних органа, односно институција које су дужне и које смо овим законом одредили као стубове који ће носити највећи део посла у спречавању насиља у породици.

Али, мислим да подаци о раније предузетим мерама из надлежности полиције, тужилаштва, суда и центра за социјални рад треба да буду у евиденцији свих ових институција. Претпостављам да сте мислили, када сте сузили ово (чула сам ваше образложење везано за заштиту података о личности), да ће тај централни регистар садржати све те податке појединачно из свих ових евиденција и да ће лице које има заштићену шифру уласком у централни регистар имати све ове податке које смо ми сада допунили амандманом.

Овај амандман је згодан да се још једном осврнемо на све ове институције које сам малопре поменула, које ће бити главни носиоци посла у спречавању насиља у породици. Да ли сте ви из Министарства, госпођице министар, анализирали колико су наше надлежне институције кадровски спремне, односно да ли имају довољан број запослених? Углавном на терену чујем да имају врло мали број запослених (и тужилаштва, и судови, и полиција и центри за социјални рад), да су преоптерећени пословима из

своје надлежности и да ће бити велики проблем да на неки начин издвоје службенике који ће завршити специјализовану обуку и који ће се касније помно и исцрпно бавити овим проблемом. То ће бити део запослених које ћемо изузети из до сада редовних активности ових институција, тако да ће и то бити један јако велики проблем. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 31. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Лига социјалдемократа Војводине и Зелени Србије.

Реч има народна посланица Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем, председнице. Овим нашим амандманом смо покушали да утичемо на члан 31. закона који уређује ресорну, односно централну евиденцију. Сматрали смо да садржај евиденција треба да буде допуњен, како смо и навели.

Став 1. гласи: „Надлежна полицијска управа води евиденцију о пријављеним случајевима насиља у породици и о изрицању и извршењу хитних мера и извршењу мера заштите од насиља у породици.“ Ми сматрамо да садржај треба допунити и следећим речима: „и о свим предузетим мерама из надлежности полиције“.

Оно што смо у вашем образложењу за одбијање амандмана добили казује да сматрате да би ово био превише широк садржај евиденција. Да, јесте намера народних посланика Лиге социјалдемократа Војводине да прошире садржај тих евиденција управо стога што ови подаци за које тражимо да буду садржај евиденција, мислим конкретно на полицијске податке, јесу изузетно значајни приликом утврђивања непосредне опасности од понављања насиља с обзиром на то да су насилници повратници нешто што је, рекла бих, гарантована или готово редовна појава.

У том смислу, због оних људи и службеника који ће процењивати ризик, нарочито од понављања насиља, сматрамо да треба допунити и овим садржајем евиденције. Апелујем на вас да ипак узмете у обзир оно што смо предложили.

Други део амандмана односи се на нешто о чему смо овде већ, непосредно пре мог излагања, говорили, а то је продужење рока трајања евиденције. Говорим о централној евиденцији, која је предвиђена Предлогом закона у трајању од пет година, а ми смо предложили продужење на двадесет година. Мало пре смо чули од вас, а у образложењу и видели, да је прихваћен амандман колеге Петра Петровића да се централне евиденције чувају десет година.

У расправи у начелу образлагали сте зашто сте се руководили петогодишњим роком, позивајући се на неке друге законе и на препоруку, односно закључке Повереника за информације од јавног значаја. Тада сте нам рекли да је тај петогодишњи рок чувања евиденције нешто што сте ви,

на основу препорука Повереника, проценили да је примерено да буде у Предлогу закона.

Драго нам је да је какво-такво продужење прихваћено, па макар и колега из неке друге посланичке групе. Апеловали бисмо на вас да то не буде трајно тако и да у свакој прилици, када буде могуће, продужење овог рока ипак узмете у обзир зато што је двадесет година за насилнике такође мали рок за чување евиденција, пошто неки од свог пунолетства до краја живота успевају да остану у намери да буду извршиоци насиља. Ову меру првом приликом, у оквиру неког другог прописа, узмите у обзир. Десет година је у овом тренутку нешто што је прихватљиво, јер је корекција ипак на месту, ако не двадесет година или трајно, а приликом неког следећег узимања у обзир имајте то у виду. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Само једно прецизирање, Повереник нам није ограничио на који рок треба да предвидимо чување евиденције. Рекао је да је термин „трајно“ недопустив и да морамо сами да пропишемо рок. Значи, није нас обавезао у погледу пет година. У начелној расправи рекла сам да смо се руководили роковима који се тичу брисања кривичне осуде који су предвиђени Кривичним закоником. Рокове који су тамо предвиђени покушали смо да уподобимо, али с обзиром на расправу коју смо имали у Скупштини, сматрали смо да је прихватљивије решење да уместо пет буде десет година.

С обзиром на то да амандман можемо да прихватамо у целости, а не у појединостима, то је један од разлога зашто не можемо ваш амандман да прихватимо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 31. амандман су заједно поднели народни посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 31. амандман је поднела народна посланица Бранка Стаменковић. Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала. Овај члан, као што је до сада постало јасно, бави се евиденцијама које засебно воде полицијске управе, основни судови, јавна тужилаштва, центри за социјални рад; онда се сви ти подаци сливају у Републичко јавно тужилаштво које је задужено, овим чланом закона, да води централну евиденцију.

Амандманом сам предложила да закон пропише да Републичко јавно тужилаштво има обавезу да једном годишње изради извештај на основу података из ове централне евиденције и да збирне податке о томе колико је било наређења о хитној мери, колико је било случајева насиља у породици итд. у оквиру тог извештаја мора на годишњем нивоу да шаље Савету за спречавање насиља.

Савет је координационо тело које треба да се стара о примени овог закона. Како ће то тело да се стара о примени овог закона ако нема

податке о томе како та примена тече у пракси, да ли насиље расте или се смањује?

Овај предлог амандмана Влада је одбила са образложењем да „сувише круто прописује обавезу Републичког јавног тужилаштва“. Молим вас, како треба да је пропише, лабаво? Или је најбоље да је не пропише уопште?

Тако да ми практично немамо никакве податке. Нити тај Савет за спречавање насиља у породици има било какве надлежности, него постоји да би постојао и да би се испунило нешто што Истанбулска конвенција захтева, али чисто на папиру, без икаквог утицаја у пракси. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само да прецизирам, с обзиром на то да Републичко јавно тужилаштво води централну евиденцију, не можемо тужилаштву да пропишемо обавезу да доставља податке привременом телу Владе.

Оно што је битно јесте да ће Савет свакако моћи да тражи, али обавеза тужилаштва према Влади овим законом не може бити установљена.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Саша Радуловић.

САША РАДУЛОВИЋ: Само рећи да не можете да установите законом заиста није довољно. Зашто не бисмо могли да установимо законом? Закон треба да пропише обавезе свим државним органима који су задужени за спровођење овог закона. Не постоји ниједан разлог зашто тужилаштво не би имало обавезу да ту евиденцију коју води припреми у форми извештаја и то достави Савету. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 31. амандман је поднео посланик Петар Петровић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Иван Костић.

ИВАН КОСТИЋ: Поштована министарка, председавајући, народни посланици, сматрамо, као предлагачи амандмана на чл. 34, да Савет само ствара једну нову врсту бирократије у државном апарату...

ПРЕДСЕДНИК: Сачекајте, то је следећи амандман. Даћу вам реч.

На члан 34. амандман су заједно поднели посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, Драган Весовић, Марија Јањушевић, Иван Костић и Зоран Радојичић.

Изволите сада.

ИВАН КОСТИЋ: Још једном, поштована министарка, председавајући, народни посланици, сматрамо да је постојање овога савета беспотребно зато што се ствара још једна институција у оквиру државног апарата, а већ постоје надлежне институције које треба да се баве овим проблемом.

Као отац троје деце апсолутно сам заинтересован за то да се овај закон у пракси примени. Међутим, бојим се да ће овај закон постати само мртво слово на папиру зато што целокупни систем вредности који се промовише у протеклих 15 година ствара једну атмосферу која подстиче насиље у породици. Ми ћемо, нажалост, ускоро моћи да се уверимо да ли је овај закон дао резултате, да ли се смањио број насилника и да ли су ти насилници спроведени кроз законодавне органе, да је према њима извршена одређена казна. Међутим, ми до сада имамо пример да се то у пракси није показало.

Оно што би требало ова влада да уради, то је да се промовишу оне вредности и оне ствари које ће људима дати аргументе зашто породица треба да се очува.

Ви данас имате у медијима, чак и међу члановима ваших посланичких група, људе који су учествовали у ријалити-шоуима, где су се промовисале те вредности. Зато апелујем и на Владу и на предлагача овог закона да се што више новца, средстава и енергије уложи у промовисање, како бисмо успели да сачувамо породицу.

Ја бих волео да овај закон нађе примену. Још једном понављам, не постоји ниједан нормалан породични човек који би био против овог закона, али бојим се да ће овај закон имати само декларативну сврху, а да право решење проблема неће произвести. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: И на овом члану закона добијамо нову потврду о кашњењу Српске напредне странке у реализацији кључних закона у овој држави. Наиме, члан 34. каже: „Влада образује Савет за сузбијање насиља у породици...“. Као да претходних пет година није било могућности да Влада образује овај савет. Ако је том трусту мозгова Српске напредне странке било потребно пет година да се образује један овакав савет, колико година ће вам требати да извршите било какав помак у спречавању насиља у породици?

Да се разумемо само око једне ствари, ово је пета година вашег мандата на власти. Ви можете да избегавате ту чињеницу, и знам да вас боли, јер та реч „пет“ већ делује крупно и обичан грађанин у Србији се пита – па, зар су толико на власти, а ништа нису урадили? Зато вас толико боли кад неко каже да сте пет година на власти. Значи, немогуће је да за пет година на власти, односно у петој години мандата, у којој се тренутно

налазите, нисте раније могли да формирате савет који би се на нивоу Владе бавио спречавањем насиља у породици. Просто, то је необјашњиво. Ако је то толико велики проблем, зашто ово није формирано пре пет година када сте дошли на власт? Или ово није толико велики проблем? Или ви нисте пет година приметили да је ово овако велики проблем?

Дакле, не можете побећи од сопствене одговорности. Морате признати – да, нисмо на време ово схватили; да, нисмо придали значај који је био потребан; да, пропустили смо пет година да формирамо овај савет при Влади; да, донели смо закон са пет година закашњења; да, Александар Вучић је на власти пет година, а ево тек сада доносимо овај закон. И сви бисмо рекли – у реду, признали сте једном своју одговорност и пропусте које сте направили, ево, свака част, то је напредак, да Српска напредна странка призна да је негде погрешила и направила пропуст и да је одговорна за нешто што је штетно.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Ђорђе Комленски. Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајућа. Наравно да овај амандман треба одбити, јер амандман који је овако суптилан и у којем пише – члан 34. закона брише се, заиста је требало осмислити. Требало га је осмислити у циљу да се обесмисли целокупан овај закон, јер је потпуно јасно да Савет за сузбијање насиља у породици јесте један од битнијих фактора и елемената спроводљивости и спровођења овог закона. Овај амандман заиста нема никакав смисао, осим да се добију још два бескорисна минута у овој дебати. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Шта кажете?

Ми се консултујемо.

Реч има народни посланик Александар Мартиновић. Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, господин Бошко Обрадовић има поглед на свет кафанског певача са Ибарске магистрале.

(Посланици Посланичке групе Доста је било негодују.)

Он је научио неколико флоскула, једна од тих флоскула је – Српска напредна странка је на власти пет година и зашто у првој години власти Српске напредне странке... Ево, вичу ови што опет, изгледа, имају перформанс, Саше Радуловића. Каже – зашто ви у тој првој години ваше власти нисте решили све проблеме са којима се Србија суочава педесет, сто, сто педесет, двеста, па и више година; између осталог, зашто ви већ 2012. године нисте решили проблем породичног насиља?

Породично насиље у Србији траје вековима. То је појава која, на крају крајева, није ограничена ни временским а ни државним границама. То је један универзалан друштвени проблем у свим земљама света. И сад, на једној тако важној теми, хајде мало да исполитизујемо целу ствар па да кажемо – а зашто ви из Српске напредне странке нисте већ 2012. године

сузбили породично насиље? Кад би то било могуће, онда породичног насиља не би било, не у Србији, не би га било нигде у свету. Да је то тако бенигна појава и тако једноставна, онда ми о овоме данас не бисмо ни расправљали, не би било потребе да доносимо Предлог закона о спречавању насиља у породици да се породично насиље може спречити за годину дана или за шест месеци.

Овде је стално било говора о томе како ми из Српске напредне странке не знамо ништа, како смо глупи. Ево, и Марко Парезановић је јутрос цитирао некога из Двери ко је рекао да за Српску напредну странку гласају људи који имају три зуба у вилици.

Господине Обрадовићу, ви сте, колико чујем, професор...

(Председник: Посланиче, не може реплика, нисте тражили реплику. Молим вас, по амандману говорите, једнако како је и Обрадовић говорио по амандману.)

Предмет амандмана није била ни Српска напредна странка, па је Бошко Обрадовић...

(Председник: Знам, само немојте лично обраћање.)

Добро, нећу лично обраћање.

Чуди ме, госпођо Гојковић, да неко ко је професор српског језика и књижевности, бар сам тако прочитао да јесте, не уме да акцентује речи. Не каже се – идём̄, не каже се – борим̄, не каже се – бежит̄, каже се мало другачије. Дакле, нека господин најпре научи српски језик и књижевност, нека види који је службени језик у употреби у Републици Србији, па када научи званичан језик, онда нека нам држи лекције, и о породичном насиљу и о свему осталом. Али мора мало да се удаљи са те Ибарске магистрале, језик је тамо по тим кафанама мало искварен, мора да се користи званични језик у Народној скупштини Републике Србије.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: По Пословнику, Саша Радуловић, па онда ви.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала, председавајућа. Члан 107. Мислим да је заиста непримерено посланике називати кафанским певачима на Ибарској магистрали.

До сада смо имали дискусију која се држала теме. Наравно, можемо да се не слажемо, али начин на који Скупштина упада у хаос јесте када, углавном, посланик Мартиновић крене да вређа друге посланике, па бих вас замолио да се то онемогући и да се држимо теме.

У реду је имати разлику у мишљењу, у реду је нападати и бранити ставове Владе, али назвати друге посланике кафанским певачима са Ибарске магистрале, није у реду. Ја се надам да се слажемо око тога. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Слажем се, само нисам прекинула пошто ми се замера да прекидам посланике када износе своју аргументацију. Посланике опозиције.

Не. Не, говорим о њему.

Па, немојте добацивати, стварно. Мука ми је од овога.

И посланик Бошко Обрадовић је имао аргументацију „тај труст мозгова“ итд., што је, претпостављам, врло лепо речено, је л' тако? Да, да је то лепо. Када посланик владајуће већине почне да одговара сличним речником, онда смо сви јако сензитивни, па ми реците шта да радим.

(Посланици добацују с места.)

Хоћу, како да не, то када бирачи буду тражили.

Тако је. Онда ће мањина имати председника Парламента.

То је једна реторичка дилема, не питам баш ништа.

Значи, председник Парламента је овде да ради само коме шта падне на памет. Размислићу, ето, и о томе.

Нећу да кажњавам. Онда ме чекају испред сале и моле ме да повучем казне. Па сада ви видите како је бити председник Парламента – донесеш одлуку, не ваља; не донесеш одлуку, не ваља. Нису искрени да кажу овде у сали – сада смо је молили. А ником није пало на памет, можда, да се извини јавно за све оно што сам ја у петак доживела, па да можда и ја учиним ову другу страну. То ником није пало на памет у овој сали, поготово не онима што ме сачекују у ходницима да ме моле да повучем казну, тајно.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић, реплика.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, госпођо председавајућа.

Сматрам да ви управо у овом часу добро водите када дозвољавате право на реплику. Притом, не видим шта је спорно, у крајњем, са кафанским певачима на Ибарској магистрали. Велики је број људи који тако зарађују за живот, или раде други посао, тиме што певају по кафанама јер не могу да обезбеде егзистенцију на свом послу. У том смислу, имамо чак и министре који се баве певањем по кафанама па им никада господин Мартиновић ништа није замерио иако са њима седи у Влади. Истина, то су министри који знају само једну песму, али добро.

У сваком случају, овде је једна друга ствар битнија: битније је то што, када ухватимо Српску напредну странку у проблему, да се пет година није бавила једном тематиком, а да при том то урадимо на крајње културан начин, кажемо да труст мозгова Српске напредне странке, што у преводу каже – резервоар најбољих мислилаца и умова које има СНС, не видим шта је ту увредљиво... Проблем је што је том трусту мозгова требало пет година да смисли Савет за спречавање насиља у породици.

Сада, одједном, када вас ми суочимо са том информацијом да ваш труст мозгова и није баш тако велик и јак труст, односно дао је свој максимум, за пет година је то смислио... То је реална снага Српске напредне странке, ништа није спорно, само то констатујем. Значи, вама, једноставно, треба пет година да бисте се загрејали, да бисте схватили да нисте опозиција, да сте власт, да бисте нешто урадили, да изађете из тог

политичког футура у коме непрестано живите – да, ево, само што није боље у Србији, па кад ви дођете на власт, па кад ви будете на власти пет година, па када ви будете на власти десет година, биће то још боље, биће то савршено.

Дакле, ми само указујемо на то да сте ви имали нека предизборна обећања, да предизборна обећања нисте испунили и да, у овом смислу, оним чиме се сада хвалите, не би требало да се хвалите, јер ви пет година нисте овај посао урадили. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Прошло је време.

Два минута пауза.

Значи, нећемо понављати ситуацију од петка. Полако улазимо у хаос. Два минута пауза, одморите се, па ћемо наставити. Одморите се само.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Константин Арсеновић): Настављамо са радом, даме и господо.

На члан 34. амандман је поднела народни посланик Бранка Стаменковић.

Да ли желите реч?

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић, изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала. Овим чланом 34. прописује се Савет за сузбијање насиља у породици као тело за праћење примене закона.

Тај члан каже да Влада образује Савет, да чланове Савета чине представници државних органа и да Савет може, по потреби, да укључи и представнике невладиног сектора или неких других органа. Али, нити прописује колико чланова тај савет треба да има, нити прописује шта тај савет треба да ради, које су му обавезе, у којим роковима треба те обавезе да има, шта је његов циљ. Ако је судити по Истанбулској конвенцији, циљ му је да координише рад ових група за координацију за сузбијање насиља које су окружно постављене. С обзиром на то да је све то недовољно прецизно дефинисано, мој амандман је предложио број чланова које Савет треба да има, од чега једна трећина треба да долази из невладиног сектора.

Да се разумемо, све што је у последње две и по деценије направљено на спречавању насиља код нас, направио је цивилни сектор. Они имају огромно искуство са терена. Ја не могу да разумем да је иједан њихов амандман икад одбијен, зато што они знају где ће доћи до проблема у примени. Значи, не знам како овај савет може да ради без припадника који знају где су проблеми на терену.

Такође, овим амандманом предложила сам да овај савет не формира Влада, већ Народна скупштина, значи, да се надлежност над овим саветом „ишчупа“ од Владе и пребаци на Народну скупштину, којој ће онда тај савет и да полаже рачуне.

Јасно је прописано и шта су обавезе Савета, чак у пет тачака.

Влада је одбацила овај предлог уз образложење – боље је да Влада образује овај савет, пошто он треба оперативно и динамички да врши власт. Стварно не разумем, то је координационо тело које треба да координира, а не да оперативно врши власт. Оперативно на терену раде групе за координацију за сузбијање насиља формиране од полиције, окружног јавног тужиоца, центра за социјални рад. Они шаљу извештаје Савету, Савет потом прати примену закона, гледа где имамо боље резултате, где имамо лошије, шта у закону треба изменити да бисмо имали још боље резултате у пракси итд.

Значи, није ми јасно зашто је одбијена идеја да се посао тог координационог тела дефинише много јасније и много конкретније него у два и по пасуса. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Реч има народни посланик Владимир Орлић, по амандману. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Биће кратко. Дакле, позивам да се не усвоји зато што је ово апсолутно незадовољавајућег квалитета као предлог, и због техничких грешака, којих има поприлично, али и због логичких проблема којих, нажалост, такође има више, просто је тешко почети. Да ли овај предлог подразумева да овај савет има председника или представника, из овог предлога апсолутно није јасно. Даље, имају неку улогу државни органи и удружења „чија је делатност повезана са насиљем“. Није повезана делатност с насиљем, него са спречавањем насиља.

Није то највећи проблем. Државни органи и та удружења – укупно девет чланова, по предлогу са заједничке, дакле збирне листе, девет имена; а онда се каже да та удружења дају предлоге листа са по два имена и на крају имамо укупно девет испред државних органа.

Можда не би било лоше с више пажње правити предлоге амандмана, а, у принципу, и радити све што се ради у Народној скупштини. Ово је, на моју велику жалост, потпуно неупотребљиво. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Реч има Нела Кубуровић, по амандману. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само још једно прецизирање: није детаљно регулисан рад Савета с обзиром на то да је Законом о Влади прописано да Влада може да формира повремена тела. На основу одлуке Владе, може да се утврди онда састав. Управо то ће Влада и да уради, у складу са овим предлогом.

Логичније је да предлагач који предлаже закон прати ефекте примене закона, па уколико увиди да има појединих недостатака, реагује, за разлику од скупштинског тела које, мислим, ипак нема надлежност какву има Влада као предлагач закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Реч има народни посланик Саша Радуловић, по амандману.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала, председавајући. Ја се захваљујем посланику Орлићу, који не престаје да вређа опозицију и да дели неке лекције из логике. Заиста би требало престати с тим. Одакле потреба да се деле такве лекције, заиста не разумем. То је углавном знак слабости. Ваља се држати теме и коментарисати конкретно оно што је у самом амандману, а не делити лекције било коме и називати било каквим именом.

(Председавајући: Молим вас, Радуловићу.)

Логика у амандману постоји. Јасне ствари су предложене. Ми разумемо да се неко не слаже са тим, да изнесе другачије мишљење, али да попује и држе предавање о логици, е, то нећемо прихватити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ја вас молим, господине Радуловићу, ви сте се по амандману јавили, али немојте сада злоупотребљавати ту ситуацију. Сада изазивате непотребну реплику. Стварно не видим ништа шта је било. Нећемо водити расправу.

Реч има народни посланик Гордана Чомић, по амандману.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Користим време Посланичке групе ДС.

Није расправа о томе како ставити Савет ни безначајна ни неважна, и због историјата како смо градили савете, од Савета за борбу против корупције, преко Савета за регионални развој, Савета за мањине. Постоји читава листа савета које је Влада формирала, а да, сем у изузетцима, није било правих резултата. Зато мислим да би требало пажљиво читати предлог колегинице Бранке Стаменковић јер је то унеколико различито од онога што је идеја Владе Републике Србије.

Мислим да нам је заједнички циљ, како год Савет био формиран, ко год предлагао чланове Савета, шта год му биле надлежности, да ли ће имати своју позицију у буџету или не, да је заједнички интерес Народне скупштине и Владе да тај савет заиста прати примену закона и координира међу онима који директно примењују закон.

Ако будемо подразумевали, пошто ће то Влада да оформи, да ће заиста и да ради, сусрешћемо се са проблемом у функционисању, од тога ко ће, на који начин, да ли кроз кадровске комисије Владе или како, бити именован у Савет, преко тога коме се они у ствари обраћају са примедбама, мањкавостима, о ономе где није било прогреса, или је било, у примени закона.

Дакле, мислим да су равноправне идеје, али да би требало врло пажљиво слушати идеју која је понуђена амандманом, без обзира на то да ли ће се на крају прихватити амандман или не, зато што се лако може десити, као што је било са неким саветима, да се једне године потпуно одбије амандманска идеја, а да се за мање од годину дана доносе измене и

допуне закона које управо тај амандман имају уврштени међу члановима који се мењају и допуњају.

Свима би помогло да престанемо да водимо расправу о томе ко пише амандман, него да водимо расправу о томе шта пише у амандману. Мислим да имамо ретку прилику да чланица Владе с нама разговара тачно о томе што пише у амандману. Не дешава се то нама често, тако да морамо да похвалимо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Реч има народни посланик Владимир Орлић, реплика на Радуловићево излагање.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Пошто сам вама обећао да ће бити кратко, даћу свој максимум да тако и буде.

На тему помињања мене лично и неких увреда, шта ли, што сам помињао логичке проблеме – ја то заиста мислим; ако неког вређа, морам само да напоменем, онда би требало да води више рачуна о томе шта пише и шта нам овде предлаже.

Сада ћу да образложим. У предлогу амандмана каже предлагач – Савет има девет чланова; они се утврђују на основу листе кандидата коју дају државни органи и удружења, па онда набраја листу од девет органа и удружења. Значи, једна заједничка листа. А онда кажу – удружења дају предлог листе са два предлога. Шта је сад то? Већ тотална конфузија и велики проблеми. Да би након свега тога рекао – и онда се бира девет, на предлог државних органа.

Девет у тоталу, девет предложимо, а и два предложимо у исто време. Две различите стране предлажу, на крају само једна даје предлог за свих девет. Ако ово није логички проблем за некога, мислим да је тек то онда велики проблем. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

(Саша Радуловић: Реплика.)

Нема реплике.

(Саша Радуловић: Морам да објасним. Дозволите, имам право, председавајући, члан 104.)

Саслушајте ви мене. Седите, молим вас. Немате право на реплику. Хвала лепо.

На члан 34. амандман су заједно поднели народни посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски. Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Веома је важан рад Савета за сузбијање насиља у породици. Ми смо, по мом мишљењу, овим предлогом амандмана у члану 34. ст. 1. дали прецизнију формулацију рада Савета од предлагача закона.

Зашто је рад Савета веома важан? Зато што многи савети до сада нису испунили улогу која се од њих очекивала, зато што Савет прати закон и координира примену закона.

Ми смо предложили да се у члану 34. став 1. мења и гласи: „Влада образује Савет за сузбијање насиља у породици (у даљем тексту: Савет), који прати примену овог закона, побољшава координацију између надлежних органа, установа и других правних и физичких лица и удружења из члана 6. овог закона и доприноси делотворнијем спречавању насиља у породици и ефикаснијој заштити од насиља у породици.“

Дакле, још једном ћу поновити, сматрам да наш предлог прецизније дефинише улогу Савета за сузбијање насиља у породици као новог тела које образује Влада. Формулација у интегралном тексту Предлога закона: „побољшава координисање и делотворност спречавања насиља у породици и заштиту од насиља у породици“, по мом мишљењу није потпуно јасна, док се на амандманом предложени начин прецизно дефинише између којих органа и установа, као и делова цивилног друштва Савет има улогу да допринесе бољој координацији, односно усклађеном деловању, а све у циљу спречавања насиља у породици.

Ваше образложење је било да је предложени члан закона довољно прецизан и широк, са чиме се ја не слажем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 34. амандман су заједно поднели народни посланици Ненад Чанак, Маринка Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић.

Реч има народни посланик Маринка Тепић. Изволите.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Мариника. Захваљујем, председавајући.

За нас није спорно успостављање овог савета. У првом реду га видимо као саветодавно тело, како га и сам назив карактерише, а мање као координационо тело, пошто сте ви дефинисали овде да му је један од задатака да побољшава координисање, што не значи да координира. Тако да мислим да и у том смислу, лексичком, треба да препознајемо разлику. За нас то није спорно.

Потпуно је јасно да се ради о владином телу и да ће Влада, као у последњем ставу, утврдити састав, начин рада и одлучивање Савета, односно ближе га уредити, како се, уосталом, поступа и када су други савети у питању.

Међутим, оно што је за нас спорно, ја бих молила да имате то у виду и да још једном размислите, јесте део у овом предлогу којим се предвиђа да Савет по потреби може укључити у рад и представнике научних и других стручних институција и удружења чија је делатност повезана са заштитом од насиља у породици. Ми сматрамо да у Савет морају бити укључени представници репрезентативних организација цивилног друштва, односно невладиних удружења. Између осталог, мислим

да је и расправа указала довољно на то – није било колега посланика, нити из позиције нити из опозиције, који нису поменули у једном тренутку бар Аутономни женски центар.

Потпуно је јасно да не можете у закону написати да је то Аутономни женски центар, али постоје начини на које можете препознати која су то репрезентативна удружења, односно репрезентативно удружење, бар једно. Ти начини постоје, примењују се и када је реч о неким другим областима. Напросто, делегира се, на ваш позив, тема, односно позив организацијама цивилног друштва које као своју главну мисију имају спречавање насиља у породици да предложе своје представнике, односно представника испред тог репрезентативног удружења, који може да сублимира, односно збирно да представља, и треба да представља, друга удружења.

Зашто мислимо, такође, да је битно да мора бити заступљен представник организације цивилног друштва? Из простог разлога што ви у ставу 2. кажете да Савет чине „представници државних органа и установа надлежних за примену овог закона“, дакле, неко ко по службеној дужности свакако примењује овај закон. Али, сматрамо да је тај екстерни фактор (неко ко није члан Владе нити је запослен у државним органима који ће примењивати овај закон) ипак нужан да, у сталној комуникацији и сарадњи са онима који се старају о најдиректнијој примени закона, буде у прилици да расправља са њима и да евентуално учествује у доношењу предлога Влади, која као предлагач закона и неко ко је кључни извршни орган за примену овог закона може касније интервентно да предлаже евентуалне измене и допуне закона, зашто да не и овог који ће за неколико дана, ценим, бити усвојен и уз подршку Лиге социјалдемократа Војводине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вам и извињавам се, госпођо Тепић, што сам погрешно име изговорио. Извините, молим вас.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 35. амандман, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Петар Петровић и заједно народни посланици Мехо Омеровић и др Милорад Мијатовић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Милорад Мијатовић. Изволите.

МИЛОРАД МИЈАТОВИЋ: Хвала, председавајући. Само ћу кратко. Захваљујем се.

Поднели смо на овај закон четири амандмана, сва четири амандмана су усвојена. То је знак да је, ако има добре воље и жеље да се

закон поправи, то могуће. Захваљујем госпођи министарки и Влади Републике Србије на разумевању да закон буде бољи, квалитетнији. Наравно, оно што очекујемо, то је његова примена. А његова примена је могућа само ако пођемо сами од себе, да будемо бољи, да будемо квалитетнији. И, почећу да цитирам и једну латинску сентенцу: *Se ipsum vincere pulcherrima res est* – самог себе победити, најлепша је ствар. То је моја порука на крају. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. На члан 35. амандман, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Зоран Живковић и заједно народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегич и заједно народни посланици Горан Ћирић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Балша Божовић, Гордана Чомић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Весна Марјановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала. Драго нам је да сте прихватили амандман да се у члану 35. став 1. мења и да гласи – казном затвора до 60 дана казниће се оно лице које прекрши хитну меру која му је изречена.

Захваљујем се на прихваћеном амандману. Надам се да ће министарка одговорити – да ли је тачно да искуство показује да су управо поступци са елементима породичног насиља случајеви који највише застаревају у судским поступцима? Ми се надамо да није тако, али смо добили такве податке. Заиста је страшно ако је тако.

Није проблем само усвојити амандмане и донети овај закон. Хвала на овом амандману који сте усвојили. Овај закон јесте добар, наравно. Да ли је могао пре да се донесе? Да, могао је. Да ли сада треба да уђемо у полемику да ли га је Демократска странка могла донети 2008. године? Да, могла је. Да ли је Српска напредна странка, тада радикална, 1999. године? Да, могла је. Али, битно је да овај закон буде донет и да спасемо бар једну женску, или мушку особу, пошто су нечесто и мушкарци жртве насиља. Најбитније је да се овај закон поштује, да не буде само мртво слово на папиру, као што су други закони који су донети мртво слово на папиру. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Тачно је да имамо проблема када је у питању застара појединих кривичних дела, али ја сам већ неколико пута износила статистику када је у питању насиље у породици – у овом случају немамо проблем са застаревањем, али имамо проблем са благом казненом политиком судова. Тачно је да се учиниоци осуђују, али се изричу условне осуде, а казне затвора у врло малом броју случајева. Чак и тамо где је изречена казна затвора, затвор буде изречен у трајању до шест месеци иако Законик о кривичном поступку предвиђа строже казне.

Само да будемо прецизни, овде нема речи о застаревању кривичног гоњења, већ о благој казненој политици судова.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. По амандману, реч има народни посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Добро је што је усвојен овај амандман, али ја мислим да смо увели један лош обичај да се посланици захваљују Влади зато што прихвата наше амандмане. Напротив, ја у очима министарке видим захвалност нама који смо дали овако добар амандман који је поправио закон, и Влада је то констатовала самим тим што је усвојила.

Мере које су предвиђене у овом члану, по амандману који је усвојен, помоћи ће нам да заштитимо ону јадну Србијанку од оног насилника који је већ четири године малтретира.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. На члан 35. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазичић и заједно народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Мариника Тепић. Изволите.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Само због тога да навежбамо име, још једном хвала и на датој речи, председавајући.

Ја ћу ипак наставити с оном праксом како сам у току данашњег дана говорила о амандманима, да се захвалим најпре на пажљивом слушању од стране министарке и да приметим да је, као један од нових министара у Влади, активно учествовала у дискусији, за разлику од неких својих претходника који су први пут на министарској функцији и, ево, желим то јавно да кажем, са пуном пажњом, рекла бих, не само због тога

што су неки амандмани ЛСВ усвојени, већ зато што сам напросто приметила да постоји позитиван однос према промишљању и о садржини оних амандмана који су одбијени, а са неким, бар гестикулативним, назнакама да су оправдани и да ће, надам се, у неком потоњем времену, када такође дође до интервенције у законима, наћи своје место у изворном предлогу закона надлежног министарства.

Овај наш амандман на члан 35. је прихваћен, као и, колико сам могла да приметим, свих колега који су имали интервенцију на члан 35, без обзира на то како тај амандман гласио, да ли да гласи овако до тачке или да се после зареза брише, али је суштина иста, а то је да смо успели да сачувамо и кривично дело кршења мере заштите од насиља у породици по Породичном закону. Јер, сви смо некако у начелној расправи реаговали на то да ово кривично дело, без обзира на успорену судску праксу и недавање жељених резултата, овим кривичним одредбама ипак не треба елиминисати као кривично дело и оставити га у оптицају, јер не може да штети, на крају крајева. Може само да користи, али свакако не може да штети. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Мирослав Алексић, по амандману. Изволите.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући. Посланичка група Социјалдемократске странке и Народног покрета Србије поднела је амандман на члан 35. и тај амандман је усвојен, што је за нас задовољство и значи да неко заправо чита и посвећује се овим амандманима које ми подносимо, без обзира на то што долазе од стране опозиције. Такође, као моја колегиница Мариника, поздрављам посвећеност министарке да поправимо барем мало, заједнички, Предлог закона који је пред нама.

Што се тиче самог члана, ми смо предложили брисање у ставу 1. једног дела иза речи „продужена“. Дакле: „Казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај лице које прекрши хитну меру која му је изречена или продужена.“

Дакле, предлогом овог закона, с обзиром на то да се ради о прекршају, поступање лица противно мери заштите од насиља у породици која му је изречена санкционише се као прекршај, за разлику од досадашњег законског решења према коме је такво дело сврстано, односно инкриминисано као кривично дело.

Сматрамо да је постојеће решење боље него да то третирамо као прекршај, пре свега због боље заштите жртава насиља у породици, али, исто тако, и да би таква одредба имала бољи одвраћајући ефекат за оне који су насиље чинили или ће га чинити.

Дакле, у оквиру предлога амандмана на закон о изменама и допунама Кривичног законика предлажемо задржавање постојећег кривичног дела у овој сфери јер сматрамо да таква дела треба да буду третирана као кривична дела, а не као прекршаји. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. На члан 35. амандман је поднела народни посланик Горица Гајић.

Реч има народни посланик Горица Гајић.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Захваљујем. Ево нас на крају Предлога закона, код члана 35. и казних одредаба. Одмах да се придружим, подржавам то што је промењен став 1. овог члана закона, где је мера заштите од насиља у породици избрисана из овог члана, тако да је само за хитну меру остављена ова прекршајна пријава, а кршење мере заштите од насиља у породици остало је кажњиво по Кривичном законнику, члан 194. тачка 5.

У ставу 2. овог члана предвиђена је казна од 50.000 до 150.000 динара за одговорно лице у надлежним институцијама и установама које не пријави насиље.

Али, пошто смо ми ових дана углавном разговарали о томе да је за превенцију насиља у породици крива углавном некоординисана активност надлежних институција и углавном се сва кривица сводила на полицију, тужилаштво, центар за социјални рад, ДСС и ја смо овде предложили амандман да и за њих предвидимо неку казнену одредбу.

Ако већ хоћемо да их означимо да су криви, хајде да не оставимо само да се позивамо на њихову професионалност, него да на неки начин одредимо да и они могу да буду кажњени новчано ако се не придржавају мера у овом закону: ако, рецимо, не заврше специјалну обуку; ако не именују своје чланове у састав групе за координацију и сарадњу; ако не изрекну хитну меру, а има индиција и имају обавештење да треба да изрекну хитну меру. Значи, да јасно ставимо до знања да и надлежни запослени и одговорни у овим институцијама треба да буду подложни казним мерама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само да укажем да је овај члан допуњен тако што је уведена дисциплинска одговорност када су у питању заменици јавних тужилаца и судије, с обзиром на то да њих не можемо да новчано кажњавамо у прекршајном поступку, да ли су поступили или не. Усвојен је амандман, тако да је предвиђено да уколико јавни тужиоци и судије не поступају у складу са овим одредбама закона, то је тежи дисциплински преступ и онда ће у складу са одредбама које регулишу Закон о судијама и Закон о јавном тужилаштву да се води дисциплински поступак против истих.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Госпођо Горице, нема основа за реплику.

На члан 35. амандман је поднео народни посланик Душан Павловић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Душан Павловић.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Драго ми је, председавајући, да видите основу за моје јављање, што сте ми дали реч, веома великодушно од вас.

Хтео сам само да укратко кажем, у овом члану 35. било је предвиђено да се кажњавају новчано лица која не пријаве породично насиље. Ја сам додао још, да кажем, два посебна облика: уколико неко не реагује на пријаву или уколико опструира комплетан процес пријављивања, он такође подлеже овим новчаним казнама. Тако имамо све ситуације покривене, да бисмо спречили било какву опструкцију у пријављивању породичног насиља. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 35. амандман је поднела народни посланик Бранка Стаменковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 35. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Неђо Јовановић.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Уважена министарко, са разумевањем сам прихватио део образложења који се односи на амандман који је поднела Посланичка група СПС, с тим што морам да укажем на посебан мотив за подношење оваквог амандмана, а то је да нико не буде аболиран у целом поступку, у целом процесу, од свих учесника који непосредно примењују одредбе овог закона.

Имајући у виду да јавни тужиоци и судије не могу бити подведени под кажњавање у смислу одредаба овог закона, имајући у виду дисциплинску одговорност која је регулисана другим прописима, односно законима, остаје размишљање – шта је са полицијским службеницима у полицијским управама који не примењују овај закон?

Долазимо у следећу фазу размишљања: једна, да се непосредно примењују одредбе Закона о полицији. Зашто? Због тога што у одредбама Закона о полицији постоји дисциплинска одговорност везана за полицијске службенике. Није спорно. Међутим, овим амандманом, барем по неком мом уверењу, не задире се у одредбе Закона о полицији, већ се тражи посебна одговорност, као појачана одговорност за све пропусте у раду који проистекну из деловања полицијских службеника.

Шта то значи? То значи да уколико полицијски службеник учини кривично дело, није спорно да ће бити кривично гоњен за кривично

дело несавестан рад у служби, за кривично дело злоупотребе службеног положаја или за неко друго кривично дело које инкриминише, односно које се може подвести под инкриминацију која се везује за тог полицијског службеника. Али, имајући у виду да се овде Кривични законик не примењује, а да тражимо повећани степен заштите за жртве од насиља, где нико не сме да направи пропуст јер онда доводимо жртву насиља у још тежи положај него што јесте, онда је мој мотив и мотив мојих колега у Посланичкој групи СПС био да кроз повећани степен одговорности полицијских службеника уведемо казнену меру, односно одредбу која се везује и за њихово новчано кажњавање. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Амандмане, у истоветном тексту, којима се после члана 35. додаје нови члан 35а поднели су народни посланик Зоран Живковић, група народних посланика Демократске странке и група народних посланика Либерално-демократске партије.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо. Чули смо малопре од министарке да постоји дисциплинска одговорност за одговорна лица која не врше на ваљан начин свој посао, али је образложење за одбијање предлога амандмана, који подразумева члан 35а који каже: „Сматраће се да је учинио тежу повреду радне обавезе ко не поступи у складу са одредбама овог закона“ итд., јако интересантно и мене јако интересује ко је писао то образложење. Личи ми да је то писао онај наследник што малтретира ону јадну Србијанку.

Каже: „Амандман се не прихвата најпре зато што државни органи немају правилнике о раду“, тачка. Какав аргумент? Онда друго: „Потом, што је на пример немогуће водити поступак према судији или јавном тужиоцу због повреде правилника о раду који не постоји.“ Па, то је геније! Значи, прво, немогуће зато што не постоји, а опет немогуће зато што опет то не постоји. Па, идемо даље, да не причам о штампарским грешкама, али поента је, и зато нам добро иде, да нас боли глава и да нам је мука од тога, каже: „Позивање на повреду закона ствара правну несигурност и излаже праксу ризику од неправилне примене закона.“ А пре тога пише да „за тежу повреду радне обавезе битно одличје јесте начело легалитета, што значи да она мора бити изричито предвиђена одређеним прописом“. Па то предлажемо!

Шта је поента? Поента је да ово није писао нормалан човек, ја се извињавам. Ако се докаже супротно, ја сам спреман да се извиним.

(Председавајући: Немојте, немојте, Живковићу, дајте...)

С друге стране, објасните ми зашто не прихватате могућност да неко ко не ради свој посао буде кажњен?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Време, господине Живковићу.

Амандман којим се после члана 35. додаје члан 35а, са исправком, поднела је народни посланик Горица Гајић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Крсто Јањушевић, по амандману на члан 35. којим се додаје члан 35а.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Поштовани председавајући, уз углавном јасна објашњења претходном говорнику, он је успео да много више реченица употреби вређањем оних који су писали ово образложење, него што реченица има...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Прешли смо на амандман члан 35а.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Молим вас, секунду, ја морам јер је овде било...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не можете. Прешли смо на члан 35.

(Крсто Јањушевић: О томе и говорим.)

На наслов изнад члана 36. и члан 36а амандман је поднео народни посланик Звонимир Стевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

(Крсто Јањушевић: Овде је било веома увредљивих излагања.)

Молим вас, пријавите се да се чујемо.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Говорим, председавајући, нисте приметили да сам се јавио по амандману господина Живковића, него сте одмах дали реч госпођи Гајић. Нисте приметили. Ја сам вас молио да се обратим по том амандману.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Нисте били овде на списку.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Пријавио сам се. Реаговао сам код ваших колега. Молим вас, веома је важно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате разлога... Стварно непотребно сада водимо расправу о нечему што није толико битно.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Непотребно је било да дозволите вређање оних који су писали образложење. Молим вас, пустите ме да објасним.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ја сам већ прочитао... Седите, молим вас.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Повреда Пословника, члан 107.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Док завршим са чланом 36.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Повреда Пословника, председавајући.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите. Пријавите се.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Повреда Пословника, члан 107: „Говорник на седници Народне скупштине дужан је да поштује достојанство Народне скупштине.“ Дакле, као што сам и малопре рекао, претходни говорник је изнео низ веома озбиљних оптужби, господине председавајући... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Када рекламирате повреду Пословника, морате мене да убедите у чему сам ја повредио Пословник.

(Крсто Јањушевић: Дозволили сте увреде.)

То је једна реченица, и то је то. А сада ви хоћете да водите реплику са њим, не може.

Ја сматрам да нисам повредио Пословник ни у чему. Он јесте, чак сам га опоменуо за једну реч коју је рекао, да није у реду. Немојте сада око тога да водимо расправу. Хвала вам лепо.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Уважени председавајући, рекламирам члан 108 – о реду на седници се стара председавајући, а то сте у овом случају ви. Надам се да ћете изрећи опомену претходном говорнику који се прво јавио по амандману, па је онда желео реплику, па је на крају рекламирао Пословник. То је злоупотреба вас и вашег места, тако да се надам да ћете му дати опомену.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим све посланике, када рекламирате повреду Пословника, ви морате мене уверити, као председавајућег, у чему сам ја погрешно, а не у чему је посланик погрешно.

(Радослав Милојичић: Нисте му дали опомену.)

То ви мени говорите, а не посланику.

(Зоран Живковић: Реплика.)

Нема реплике на повреду Пословника.

(Зоран Живковић: Поменуо ме је именом и презименом.)

Према томе, молим вас, убудуће...

Сматрам да није било повреде Пословника. Једино могу да вас питам да ли желите да се изјаснимо у дану за гласање? (Да.)

(Зоран Живковић: Требало би да имам...)

Не, не, нисам чуо.

На члан 36. амандман су заједно поднели народни посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући. Уважена госпођо Кубуровић, на крају смо расправе о предложеном закону о спречавању насиља у породици. Ово је један потпуно технички амандман у којем предлажемо да се после речи „донеће се у року од три месеца од“ дода реч „дана“. Ово је, значи, чисто технички амандман и једна занатска, правничка категорија, коју ви и ваши сарадници одлично познајете.

Добила сам одговор у образложењу да се и без речи „дана“ врло јасно формулише ова одредба. Моје питање за вас је – зашто се онда у другим одредбама прецизира закон и наводи реч „дана“? захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. На члан 36. амандман је поднео народни посланик Душан Павловић.

Да ли неко жели реч? Не.

На члан 38. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић и заједно народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић. Изволите.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем, председавајући. Ми смо, као Посланичка група Социјалдемократске странке и Народног покрета Србије, предложили да се иза члана 37. уведе нови члан 37а који се односи на пружање бесплатне правне помоћи до доношења посебног закона о бесплатној правној помоћи.

Дакле, предлог амандмана је да „до доношења посебног закона о бесплатној правној помоћи, бесплатну правну помоћ жртви насиља у породици и жртви кривичног дела из овог закона пружа адвокат. Државни органи и установе надлежне за примену овог закона из члана 6. овог закона, на захтев жртве насиља у породици, односно жртве кривичног дела из овог закона, одређују адвоката који пружа бесплатну правну помоћ, по редоследу са списка адвокатске коморе надлежне према месту пребивалишта, односно боравишта жртве. Средства за пружање бесплатне правне помоћи из става 1. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије.“

Овај амандман је одбијен са образложењем да „Влада не прихвата амандман из разлога што прејудуцира садржину закона. Поред тога, бесплатну правну помоћ данас не пружају само адвокати, већ и удружења и други облици организовања цивилног друштва“.

Ми смо управо зато прецизирали да то раде адвокати по редоследу са списка адвокатске коморе надлежне према месту пребивалишта, како би жртве насиља у породици могле да се њима обратe. Дакле, предлаже се нормирање прелазног решења у погледу пружања бесплатне правне помоћи. Како посебан закон о бесплатној правној помоћи није донет, тиме се ово право жртве потпуно обесмишљава, а тиме се онемогућава и ефикасна заштита жртве. Из тог разлога вас молим да још једном размотрите предлог овог нашег амандмана и да га уврстите у закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само једно прецизирање, амандман није прихваћен зато што се ограничава уставна одредба да бесплатну правну помоћ пружају адвокати и локалне самоуправе. Ви управо овим амандманом ограничавате локалну самоуправу да пружа бесплатну правну помоћ. С друге стране, прописујете правила у погледу бесплатне правне помоћи, која треба да буде предмет посебног закона, а могуће да ће бити у потпуној супротности са оним што ће се примењивати

у складу са законом који ускоро треба да се нађе у скупштинској процедури. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто смо завршили претрес о амандманима, закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто смо обавили претрес Предлога закона у начелу и у појединостима, Народна скупштина ће у дану за гласање одлучивати о Предлогу закона у начелу, појединостима и у целини.

Одређујем паузу од пет минута до наставка рада.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Настављамо са радом.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда – **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА (појединости).**

Примили сте амандмане које су на Предлог закона о изменама и допунама Кривичног законика поднели народни посланици Велимир Станојевић, Дубравка Филиповски, Петар Петровић, Зоран Живковић, Душан Павловић, Вјерица Радета, Петар Јојић, Зоран Красић, Срето Перић, Милорад Мирчић, др Ана Стевановић, Татјана Мацура, Александра Чабраја, Љупка Михајловска, Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга, Нада Лазић, др Милорад Мијатовић, Мехо Омеровић, Стефана Миладиновић, Снежана Пауновић, Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић, Бајро Гегич, Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић, Зоран Радојичић, Милан Лапчевић, Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић, Здравко Станковић, Горан Тирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић, Томислав Жигманов, Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Примили сте извештаје Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу и Одбора за уставна питања и законодавство, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника Народне скупштине отвара претрес Предлога закона у појединостима.

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли се неко јавља за реч? (Не.)

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли се неко јавља за реч?

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Поштовани председавајући, уважена министарко, даме и господо народни посланици, ми смо предложили измену у члану 18. став 3. јер сматрамо да суд, односно тужилаштво приликом одбацивања кривичних пријава и приликом одлучивања о томе да ли ће гонити за извесно кривично дело, да тужилац мора да буде што више ограничен. Дакле, овом изменом коју предлагате ви сте тужиоцу дали огромну могућност, преширока овлашћења да може да одбаци било коју кривичну пријаву без потребе да утврди оно што је изузетак, а то је да ли постоје олакшавајуће околности или не.

Када је, по садашњем решењу, писало да треба да се утврди да је степен кривице низак, то је значило да тужилац мора да утврди да постоје неке олакшавајуће околности приликом извршења тог кривичног дела. Сада он то више не мора да утврђује. Ви кажете – треба да процени, практично, да степен кривице није висок. То је утврђивање једне негативне чињенице, што је иначе правни нонсенс, да се утврђују негативне чињенице. То свако ко се бави правом зна.

Суштина је да за озбиљна кривична дела, као што је злоупотреба одговорног лица, о коме смо полемисали и још ћемо полемисати данас, и за многа друга, тужилац може да одбаци кривичну пријаву, и то уопште не долази до суда, без потребе да утврди тај изузетак.

Дакле, то је раније био изузетак од правила, а ви сада омогућавате да тужиоци не гоне уколико не желе да гоне, и то је њихово дискреционо овлашћење. То, у принципу, до суда и не долази.

Ви се у образложењу позивате на судску праксу. Није ту битна толико судска пракса, јер је тужилац тај који користи овај члан да не гони ако неће да гони. Мени то изгледа као да ће тужиоци моћи, по налогу, да одлуче да некога гоне, а да некога не гоне, без врло јасних и стриктних правила. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Пример кривичног дела који сте навели не може ни да се примени с обзиром на то да смо ми изменили; уместо пет година, колико је било предвиђено, сада је за примену овог института измењено и стављено – до три године за кривично дело. Боље да сте дали неки други пример него овај.

Управо је измена овог члана законика наступила због тога што је било проблема у судској пракси и готово да се није ни примењивало.

(Ненад Константиновић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На основу чега реплика, господине Константиновићу? Изволите по амандману.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Прво, што се тиче злоупотребе положаја одговорног лица, каже се да ће се одговорно лице казнити затвором од три месеца до три године. Тако да се може применити на то

кривично дело, нешто сте погрешили очигледно. То је за сва кривична дела до три године.

Не можете да дате образложење – зато што је у пракси било проблема. Каквих је то проблема било у пракси? Нисте дали у образложењу каквих је проблема било у пракси. Не можете одбацити амандман зато што ви имате утисак да је у пракси било проблема да се утврде олакшавајуће околности за низак степен кривице. Никаквих проблема није било у пракси и нема их ни данас.

Да ли ће бити проблема у пракси да утврде да степен није висок? Можда ће опет бити проблема у пракси. Шта вам даје за право да верујете да за ово неће бити проблема у пракси, а за ово ће бити?

Ви нисте имали аргумент зашто одбацујете овај амандман и онда сте написали – у пракси је било проблема. Никаквих проблема није било.

Суштина је у томе да тужилац не треба да има могућност да одбаци шта год му падне на памет. Може да одбаци кривичну пријаву само за кривично дело за које утврди да је степен опасности низак, односно да постоје нарочито олакшавајуће околности. А не да он одбацује за шта њему падне на памет или му неко јави телефоном – тог немој да гониш, а оног другог може да гони. То је оно што ми хоћемо да спречимо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: У предлогу измене се говори о степену кривице, а не о степену опасности, тако да мислим да треба да будемо прецизни када говоримо о овом члану.

Још нешто, овде није реч о олакшавајућој околности. Када имамо олакшавајућу околност, кривична одговорност већ постоји. Овде се утврђује да ли уопште постоји кривично дело или не, тако да дело малог значаја не спада у оне одредбе које се односе на олакшавајуће околности.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Опет по амандману, народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Колегинице, ми се очигледно не разумемо, или ви ово не разумете. Да би се утврдило да је степен кривице низак, потребни су неки разлози. Разлози да је степен кривице низак јесу да је то кривично дело извршено нпр. из нехата и да постоје неке олакшавајуће околности. То пише у теорији, послаћу вам радове професора правног факултета који су проучавали ту тему.

Шта значи – степен кривице није висок? Како се утврђује да степен кривице није висок? Како се утврђује та негативна чињеница?

Раније решење је подразумевало да морате да утврдите да је низак степен кривице и онда можете то да прогласите делом малог значаја и да не гоните. То је изузетак, по правилу се гони и тужилац мора да гони за одређено кривично дело.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Саша Радуловић. Изволите.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала. Ја бих само да подвучем ову аргументацију још једном. Значи, јако је непрецизно дефинисано и постоји опасност од злоупотребе. Негативна чињеница која је уведена у закон није добро решење.

Казали сте да се овај институт слабо користио. То могу да разумем, мада нема довољно података о томе, али на овакав начин се тај проблем не решава. Уведена је много већа конфузија и велика слобода интерпретације, где може да се одустане од гоњења у случајевима за које заиста то не би смело да се деси. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Тирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, у образложењу зашто се одбацује амандман пише: „Амандман се не прихвата из разлога што је неопходно прецизирање члана 46. став 1. на начин како се то предлаже у члану 3. Предлога закона.“

Ви одбацујете амандман зато што сматрате да нешто мора да буде тако како сте ви зацртали. Ја вама кажем да сте ви погрешно то предвидели и да опет нисте дали никакво образложење зашто одбацујете, него тако одбацујете напамет и немате никакав аргумент за то.

У члану 46. основног закона, на који се односи ваша измена и на који се односи мој амандман, имате практично понављање. У том понављању, које је потпуно беспотребно, ви кажете да треба да постоје околности, да би се неко пустио на условни отпуст, које указују да осуђени док траје условни отпуст неће извршити ново кривично дело. У претходној реченици става 1. то је већ написано: „нарочито да до истека времена за које је изречена казна не учини ново кривично дело“. Дакле, то је већ садржано у претходној реченици. То понављате два пута.

Суштински, ви укидате то да се неко може пустити на условни отпуст ако је у односу на њега постигнута сврха кажњавања. То је садашње решење. Дакле, неко може да добије условни отпуст, значи не мора да буде до краја издржавања казне, само уколико је у односу на њега испуњена

сврха кажњавања. Ваљда је смисао у томе зашто се неком одређује затворска казна да се испуни сврха кажњавања.

Мислим да нема разлога да мењате ово и да сте могли да усвојите амандман, него, просто, зато што је амандман поднет од стране опозиције, не желите да га усвојите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 6. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић и заједно народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић и заједно народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем, председавајући. Новом интервенцијом предлагача овог закона ви практично аболирате повратнике који крше утврђене мере безбедности на спортским приредбама, који су иначе и даље препознати као носиоци хулиганизма и насилништва. Ја нисам у овом тренутку упозната са неким детаљнијим информацијама, а молила сам да, уколико је могуће, у току расправе добијемо и конкретне податке на основу чега се овакав предлог нашао пред нама.

Тачније, предлогом предлагача, дакле Министарства, односно Владе, предвиђа се да се брише досадашње кривично дело које гласи: „Ако после издржане казне затвора учинилац прекрши забрану присуствовања одређеним спортским приредбама, односно ако не изврши дужности из става 2. овог члана, суд који је изрекао меру из става 1. овог члана може га казнити затвором од 30 дана до три месеца“.

Ваш је предлог да се ово брише. У образложењу сте навели да је чланом 30. Предлога закона Кривични законик допуњен новим кривичним делом – кршење забране утврђене мером безбедности, према коме се лице које прекрши забрану утврђену изреченом мером безбедности кажњава новчаном казном или затвором до шест месеци.

Као пример навела сам једну пластичну симулацију потенцијалног догађаја, односно питање – како очекујете, на пример, да судија објективно суди хулиганима када се у судници појави 20 или 30 њих? Да ли ће судија заиста изрећи најблажу казну, у овом случају новчану, онако како ви предвиђате, а практично аболирати од досадашње утврђене, искључиво затворске, казне повратнике у хулиганизму?

Ми сматрамо да је, без обзира на увођење новог кривичног дела, адекватније да остане и кривично дело за повратнике, односно хулигане који прекрше претходно изречене мере и да ипак судијама у оптицају остане изрицање за њих искључиво затворске казне у различитом

распону, него да се они аболирају и да им се успостави заправо много лакша, односно новчана казна. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Кривични законик предвиђа, ако се не варам, једанаест мера безбедности: обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи; обавезно лечење наркомана; обавезно лечење алкохоличара; забрана вршења позива, делатности и дужности; забрана управљања моторним возилом; одузимање предмета; протеривање странца из земље; јавно објављивање пресуде; забрана приближавања и комуникације са оштећеним; забрана присуствовања одређеним спортским приредбама.

Важећи законик је само за кршење једне мере безбедности, а то је присуствовање одређеним спортским приредбама, предвидео могућност кажњавања. То је предвидео тако да је судији дао могућност да може да казни, а није била обавеза, уколико дође до кршења те обавезе, да се изрекне казна затвора или не.

Сада, увођењем новог кривичног дела предвиђамо кажњавање не само за кршење забране присуствовања одређеним спортским приредбама, него за кршење свих мера безбедности које су прописане Кривичним законом. Ја сам сигурна да ће судије да цене тежину мере безбедности која је прекршена, или не. Треба такође имати у виду да је новим предвиђеним кривичним делом предвиђена могућност и тежег кажњавања него што је било до сада, с обзиром на то да је било предвиђено изрицање казне затвора до три месеца, а сада је омогућено изрицање казне затвора до шест месеци.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 7. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 7. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 7. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, образложење зашто се одбацује мој амандман је да се у Кривичном законуку употребљава израз „субјект

привредног пословања“, а не израз „привредни субјект“, па је због тога одбачен амандман.

Мислим да предлагач закона, Министарство уопште није улазило у суштину овог амандмана, а суштина је да у привреди могу одређена кривична дела из привреде да изврше привредни субјекти. И суштина је да не могу сви други који нису привредни субјекти да изврше оваква кривична дела.

Једни од тих субјеката, а који нису привредни субјекти, између осталог су и адвокати. Постоје одређена кривична дела која се односе и на адвокате. Сада се поставља питање, ако сте адвокате сврстали у привредне субјекте и под удар ових кривичних дела у привреди, како ћете применити закон? Јер, можете гонити неког за злоупотребу поверења, а можете гонити неког и за злоупотребу поверења у привреди. Не знам да ли сте о томе размишљали. Видим да колега Ћосић врти главом.

Члан 216, Злоупотреба поверења, каже: „Ко заступајући имовинске интересе неког лица или старајући се о његовој имовини злоупотреби дата му овлашћења у намери да тиме себи или другом прибави имовинску корист...“, па каже: „Ако дело из ст. 1–3. овог члана учини старалац или адвокат...“. Дакле, злоупотреба поверења односи се на све грађане, па се тако односи, на пример, и на адвокате. А ви сада уводите злоупотребу поверења у привреди, па сад можете адвокате гонити и по том кривичном делу иако они нису привредни субјекти и не обављају привредну делатност, већ обављају своју адвокатску делатност.

Због тога сам ја овакав амандман и поднео. И, то се не односи само на адвокате, односи се и на друге људе у овој земљи.

Мислим да нисте сагледали, када сте одбацивали, суштину амандмана, него се бавите терминологијом, да ли су привредни субјекти или субјекти који врше привредну делатност.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 7. амандман, са исправком, поднели су заједно народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, госпођо министре, ми смо желели овим амандманима да заправо прецизирамо две ствари које су овде дефинисане. Прва је пословна тајна, а друга је полно узнемиравање.

Понудили смо прецизне формулације, које гласе: „Пословном тајном сматрају се подаци и документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеном на основу закона проглашени

пословном тајном чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за субјект привредног пословања“.

И прецизирање, такође, шта је полно узнемиравање: „Полно узнемиравање јесте свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење“.

Дакле, ми смо желели да обе ове ствари прецизирамо и сматрамо да би се тиме добило на квалитету ових одредаба.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Термини „пословна тајна“ и „полно узнемиравање“ само једном се помињу у закону у оквиру кривичног дела који то регулише, тако да није било потребе да се нађе у члану 112. где се помињу појмови који се провлаче кроз читав законик. Управо је нормативна техника таква да не би долазило до понављања и образложења на шта се односи. Због тога је ваш амандман одбијен.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Вјерица Радета, Петар Јојић и Зоран Красић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Прихватање којекаквих међународних обавеза од стране Владе Републике Србије, па онда и Народне скупштине кроз ратификацију, доводи до апсурдних ситуација попут овог новог кривичног дела – сакаћење женског полног органа.

Просто је невероватно, без обзира на то што кажете да сте то прихватили као обавезу из Истанбулске конвенције, да је неком пало на памет да ово кривично дело уноси као кривично дело у наш Кривични законик. На овај начин, као да желите да подстичете некога да би могао и овако нешто да уради.

Када бисте питали грађане Србије, питање је колики број људи, а огромна већина је сигурно у питању, и не зна да се овако нешто ради као културни и религијски обичај у неким земљама у Африци. Дакле, ово кривично дело просто није примерено нашој култури, нашим обичајима, нити се зна да се некада у пракси нешто слично десило, а када евентуално и би, онда би свакако могло бити процесуирано по постојећем Кривичном законнику.

Када сте већ унели ово кривично дело, и ово вам је манир, утврђујете казну затвора: „Ко осакати спољне делове женског полног органа, казниће се затвором од једне до осам година“. Па, какав је то распон

за једно кривично дело од једне до осам година? А ако постоје нарочито олакшавајуће околности, онда је казна од три месеца до три године.

Дакле, ово сте очигледно онако урадили само зато што сте прихватили ту обавезу. Није добро да прихватате све што вам се понуди, морате да водите рачуна о томе у којој држави живимо, за коју државу и за које људе доносимо законе. Овај члан, и зато смо предложили његово брисање, апсолутно је непотребан.

Још једном вас позивамо, госпођо Кубуровић, организујте екипу, направите добар текст Кривичног законика, кодификујте кривично законодавство, донесите овде да као озбиљни људи, политичари, правници расправимо, утврдимо и донесемо једанпут закон који ће важити бар за одређен број година, без честих измена и допуна. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Тачно сте рекли да смо прихватили обавезу из Истанбулске конвенције. То су одредбе на које нису стављене резерве, тако да смо били у обавези да уврстимо и то кривично дело у наше законодавство.

Тачно је да је појава сакаћења женског полног органа нешто што је карактеристично за афричке земље и поједине земље Блиског истока, али је такође тачно да је велики број европских земаља прописао исто ово кривично дело управо због великог броја имиграната који су ту праксу пренели на европски континент. Ми нисмо први који уводе ово кривично дело, поједине европске земље су чак осамдесетих година прописале ово као кривично дело. С друге стране, не можемо ни да превидимо то да се данас на територији Републике Србије налази велики број миграната који управо долазе са подручја држава где се обавља овај религијски култ.

(Вјерица Радета: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице, немате основ за реплику, заиста.

(Вјерица Радета: Имам, али ако не може...)

Министарка је само потврдила оно што сте ви рекли, а ставови се разликују.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман је поднео народни посланик Душан Павловић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Душан Павловић.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Захваљујем. Дакле, ради се о овом члану који се тиче сакаћења полног органа. Ја сам предложио да се искључи реч „женски“.

Предлог је да се регулише само сакаћење женског полног органа. Ја сам предложио да се брише реч „женски“ због тога што предмет гениталне мутилације могу да буду подједнако женски и мушки полни

орган. Нема никаквог разлога, тако се бар мени чинило када сам ово читао, да се прави дискриминација између две врсте полних органа.

У одговору Министарства дато је занимљиво образложење због чега се овај мој амандман одбија, па каже овако – амандман се не прихвата из разлога што прописивање кривичног дела сакаћења женског полног органа представља испуњење међународне обавезе и формулација тог кривичног дела предвиђена Предлогом закона у складу је са чланом 38. Истанбулске конвенције.

Погледао сам Истанбулску конвенцију, тј. тај члан 38. Заиста, тамо се помиње женска генитална мутилација, односно сакаћење женског полног органа. Онда се ја питам овако – да ли је оно што сам ја предложио, што се односи и на мушки и на женски полни орган, заиста у супротности са оним што стоји у члану 38. Конвенције? Ако ја добро разумем оно што сам предложио, мој предлог је општији од онога што стоји у члану 38. Конвенције и требало би, по логици ствари, да покрива и оно што стоји у члану 38. Конвенције. Дакле, када кажете да је генитална мутилација забрањена у тоталу, за било коју врсту полног органа, покривате, наравно, и женски полни орган.

Мислим да оно што сам предложио, тј. мој амандман, није у супротности, већ да обухвата и једно и друго. Молио бих да поново поразмислите о овом амандману. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем, председавајући. И ми поздрављамо расположење Министарства да препозна ово кривично дело као ново, с тим што предлажемо нови наслов и нове одредбе, верујем прецизније него што су у тренутном решењу Министарства.

Најпре, предлажемо да се ово кривично дело зове „генитално сакаћење жене“. Мислимо да је то примеренији назив и, једноставно, универзални назив за све мутилације овог типа.

Једно образложење, мада не на овај амандман, које смо чули јесте да... Поменули сте мигранте који се крећу кроз нашу земљу, с обзиром на то да је овај феномен типичан углавном и претежно за афрички континент. Међутим, не можемо изузети чињеницу да и разне друге животне околности могу довести људе са других континената који практикују овакве ритуалне обреде који дубоко задиру и нарушавају права, нарочито малих девојчица у узрасту од четири до осам година, када се углавном овакве невероватне интервенције над женским телом спроводе, тако да сматрамо да је то само парцијално образложење да услед ових

мигрантских појава у последње време постоји основ за препознавање овог кривичног дела.

Оно што смо ми покушали јесте да буде инкриминисан не само чин сакаћења, већ и покушај, односно помагање у овом делу, једнако како Кривични закон предвиђа да је кривично дело и сарадња, односно помоћ при недозвољеном прекиду трудноће. Сматрамо да је то једнака кривица, тако да тражимо да се уведе нови став, односно наш члан комплетан, који у првом ставу каже: „Ко жену генитално осакати или покуша односно помогне да се жена генитално осакати, казниће се затвором од једне до осам година.“ Следећи став који предвиђамо гласи: „Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном женском лицу или је наступило тешко нарушавање здравља или је учињено према више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.“ Трећи став: „Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт женског лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.“

У образложењу, које нас, морам рећи, није задовољило, односно не сматрамо да је оправдавајуће, предлагач закона наводи да постоје нарочито олакшавајуће околности под којима се ово кривично дело може извршити. Нисте нас уверили да је тако, јер осакатити, нарочито девојчице у периоду од четврте до осме године, када се генитално сакате, заправо, још увек девојчице, чак не ни жене, не може бити осим са јасном намером да се то кривично дело изврши.

По нама, не постоји ниједна олакшавајућа околност која би аболирала извршиоца или саизвршиоца у овом кривичном делу, те апелујемо на вас да још једном узмете у обзир, верујемо, озбиљне аргументе у оквиру овог нашег амандманског предлога и утичете да их и сам предлог закона препозна као саставни део. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Амандман није прихваћен зато што се, када је реч о покушају извршења кривичног дела, примењују опште одредбе Кривичног законика и члан 30. С обзиром на то да су испуњени услови да може да се примени он, имајући у виду распон казни које су прописане, а, с друге стране, имајући у виду начин извршавања овог кривичног дела, и пракса која је установљена управо се односи на девојчице од 14 до 10 година.

Још једна ствар због које нисмо могли да прихватимо амандман јесте и врста казне коју сте прописали, уколико је учињено према малолетном лицу, с обзиром на то да је скоро исти распон као и када наступи смрт, тако да сматрамо да не може да буде иста казна.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман је поднео народни посланик Милан Лапчевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, колеге народни посланици, из читаве ове дискусије, ја сам једино разумео да је по Истанбулској конвенцији дозвољено сакаћење мушког полног органа. Мислим, тако сам разумео дискусију колеге Павловића.

Међутим, оно што је овде много важније од ове наше мале шале јесте да је, ако сам добро разумео министарку, а она је овде најпозванија да протумачи одређена законска решења, ово први случај да се српско законодавство прилагођава мигрантском законодавству. Дакле, Србија почиње унапред да се прилагођава променама у структури нашег становништва које ће нам донети мигранти, односно које су мигранти донели у Европу. Ми сада морамо да следујемо Истанбулској конвенцији, морамо да се прилагођавамо религијским – шта, култовима, обредима, идејама, које мигранти доносе као религијске специфичности у нашу средину.

Да ли је ово почетак једне озбиљне законодавне иницијативе Владе Републике Србије, на челу са Александром Вучићем, у правцу испуњавања различитих потреба миграната који треба овде да се населе када ЕУ тотално затвори своје границе, а од Србије направи највећи азилантски центар у Европи?

Дакле, то је идеја српског законодавства – да се ми прилагођавамо мигрантским кризама, наметнутим сеобама становништва које нам се намећу из САД, промени структуре становништва Европе, наметању религиозних култова из Африке, Азије или не знам одакле и да сада наше законодавство прилагођавамо мигрантском питању.

Мислим да је СНС заиста овде, за разлику од борбе против насиља у породици, визионарска политичка странка; она овде не касни пет година, она иде пет година унапред. Она жели да реши законе и пре него што мигранти населе Србију у потпуности.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Владимир Орлић, право на реплику.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Две ствари. Прво, позивам да се не прихвати зато што причамо о озбиљним стварима и заиста тешком делу, а предлагач амандмана је предложио својим амандманом да се смање казне, али то није рекао. Причао је о свему другом осим о сопственом предлогу. Значи, прво, неприкладно; друго, дегутантно; треће, сам предлог, не знам шта да кажем. Довољно да закључим да се не прихвати из разлога што пише то што пише.

Друга ствар, све што се чује као образложење – а и то ћу морати да прокоментаришем јер расправљамо о образложењима, и писаним и усменим – апсолутно никакве везе ни са чим нема. Врло је неумесно, рецимо, на овом питању, баш као што је било неумесно и на оном претходном закону, правити приче. И, ко ће да заштити некога, Србију или Европу, од мигрантске кризе, страшни фактор попут човека који је говорио малопре? А иза празних речи обично стоји – шта? Вероватно нека додатна празнина.

Чини ми се да се сваки пут кад га чујем (нашалићемо се мало, већ смо се данас нашалили, је ли тако) сетим једног популарног програма у коме је била чувена реченица: „Што би рекли наши стари, боље знати много и често, него не знати ништа повремено, никад, којекуде“. Кад год чујем предлагача амандмана, мени она падне на памет, стварно не знам зашто.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. Господин Орлић цео дан покушава да буде духовит, али никако да се насмејемо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: А и ви исто.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ја сам врло озбиљно говорио о једној од најозбиљнијих тема савремене Европе, о којој читава Европа данас говори, изузев Владе Републике Србије, изузев Народне скупштине Републике Србије, а то је тема мигрантске кризе и последице мигрантске кризе на Европу. Председник Скупштине, дакле, одбија већ два месеца да одржимо посебну седницу на актуелну тему која се тиче мигрантске кризе.

Што је посебно важно, имали смо ових дана заједничку седницу са Владом Републике Мађарске, која има потпуно другачији став по овом питању и од које бисмо много тога могли научити о томе како се штите сопствени грађани од последица мигрантске кризе.

Имали смо јуче један случај у центру Београда, на Зеленом венцу, где се десио обрачун између групе миграната, са најстрашнијим последицама, један мигрант је подлегао повредама, убијен је. Шта је следеће? Шта је следећи корак у нашој толеранцији, у нашем либералном и не знам каквом приступу мигрантској кризи?

Па, кад је тако глуп тај Виктор Орбан, што сте га звали и правили заједничку седницу? Када тај Виктор Орбан нема појма како

заштитити грађане Мађарске, што величате пријатељство са Виктором Орбаном? Па, послушајте нешто тог Виктора Orbana. Ја не видим једну једину сличност између политике СНС и политике Фидеса у Мађарској, а ви сте, као, велики пријатељи. Имате потпуно супротне политике: и у економској сфери, и у финансијској сфери, у монетарној сфери, у сфери мигрантске кризе, у породичној политици и свему другом, а овамо глумите, као, ви сте нешто пријатељи, ви нешто сарађујете.

Па, ево, кад сте пријатељи, заштитите грађане Србије од миграната који се бију насмрт на Зеленом венцу, да не знамо ко је следећи у њиховим активностима у центру Београда.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући. Можда је и боље што се онај који је говорио мало пре није насмејао, јер оно што је он радио образлажући амандман, који је сам по себи скандалозан, можда је најмање за смех. Добро је ако је у стању да задржи озбиљност.

Што се тиче питања мигрантске кризе и односа Србије према њој, Србији по питању тог односа стижу искључиво речи хвале из целог света, и са истока и са запада. Србија на своју улогу у тој кризи може да буде само поносна; много је „европскија“ од многих европских земаља, што саме те земље кажу, у свом односу према људима, у свом хуманом приступу, у начину на који третира те људе.

Тачно је, различите земље примениле су различите механизме. Право свакога је да изабере како сматра да је добро, али Србија ту апсолутно нема чега да се стиди. То би требало да подржи и предлагач амандмана, ако ни због чега другог онда зато што се сам труди, кад год се сретне с неким из Европе, да некако напомене да је и он поприлично проевропски, али на неки свој начин, и како он то уме да доживи. Није толики евроскептик кад разговара са њима, колики је кад се овде појави на неком тргу.

Неће нама нико бирати пријатеље, даме и господо. Мађарска и Србија данас имају ванредно добре односе – питање је да ли смо такве односе имали икада – управо због тога што имамо одговорне људе на власти и у једној и у другој земљи, људе који знају колико је тешко кад се тај посао управљања једном државом и једним народом ради савесно и одговорно, па зато добро разумеју и цене труд и резултате једни других.

Ко то може да не разуме? Можда само онај ко пријатеље нема, па му то питање уопште и не значи пуно, ко мора да их тражи по сумњивим митинзима, под различитим заставама, или да им се можда сервилно нуди за кандидата, а од тога нема ништа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Ја ћу се ипак држати амандмана и онога што сте предложили у амандману, само да се вратим на оно што сте рекли – да се ми овим кривичним делом прилагођавамо мигрантској кризи.

Није ми тешко, поновићу колико год пута треба да испуњавамо обавезу из Истанбулске конвенције. Само бих волела да сте барем на фотографији имали прилику да видите како изгледа то сакаћење и да постоје различити облици сакаћења, да је најтежи облик тзв. инфибулација, која подразумева потпуно одстрањење женских полних органа. Претпостављам да не бисте имали такве коментаре.

Да се вратим на оно што сте предложили. Да сте толико против овог кривичног дела, претпостављам да бисте предложили брисање овог члана, а не измене распона казне. Али, морам да се осврнем и на оно што сте ставили у амандман и предвидели да буде казна затвора од шест месеци до пет година. Предлагач се пре свега руководио казном затвора која је прописана за тешку телесну повреду, где је овај распон казне од једне године до осам година, сматрајући да сакаћење женског полног органа представља један од видова тешке телесне повреде. Због тога је члан 1. прописао овакав распон затворске казне.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има народни посланик Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Користим време Посланичке групе Демократске странке.

Контекст којим је министарка објаснила увођење кривичног дела, а на основу Истанбулске конвенције, исправан је.

Повезивање са оним што колоквијално зовемо „мигрантска криза“ требало би да у овој сали произведе само додатна питања шта ћемо још од прописа и како мењати да бисмо ишли у корак са животом.

Влада Републике Србије у својој петој години има врло кратак списак добрих ствари, али управљање избегличком кризом је једна од таквих добрих ствари. Ко год хоће то да порекне, тај не разуме да смо једна од ретких држава које су избегличку и мигрантску кризу третирали онако како је требало цела ЕУ, са становишта људских права. Надам се да нико у Влади неће одустати од таквог приступа, јер је он једини могућ.

Свако хушкање, свака реченица да неко однекле долази да нам нешто отме, сваки зид показују да нисмо ништа научили ни о Берлинском зиду, да нисмо ништа научили од несреће и трагедија које смо имали на просторима бивше Југославије, да нисмо ништа научили о људовању, без обзира на то колико прописа о људским правима читали.

Није ово једини злочин који се по Истанбулској конвенцији третира као обавезан, да буде уведен у наше кривично законодавство. Није далеко дан када ћемо... Надам се да нећемо, али је могуће да имамо убиства из части на територији наше земље. Шта ћете да радите у таквом случају? Културолошки... Он убије сестру, жену, мајку, и пријави да му је жао али да

је осрамотила породицу. Постоје културе, постоје законодавства где се за такво кривично дело не гони. Да ли ћемо или нећемо бити у прилици да гледамо да неко то сматра природним, не знам, надам се да нећемо. Али, имати у виду да се живот мења онако како се мењају културолошки обичаји и како се прилагођавамо томе што се у животу мења, мислим да је сасвим исправна одлука Владе као предлагача да ово кривично дело уврсти као кривично дело по Кривичном закону Републике Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председнице. Овде имамо једну класичну ситуацију апсурда, и то апсурда између образложења и самог амандмана. Образложењем се негира један део кривичног законодавства, а, с друге стране, амандманом се предлаже санкционисање на начин како се предлаже, и то ублажавањем кривичне санкције која би требало да буде запрећена кривична санкција. Дакле, један класичан апсурд.

Познаваоци међународног кривичног права и те како добро знају да постоји могућност тзв. опредељења за примену одговарајућег закона, домаћег или страног. А онај ко не зна за то, он ће се позивати на мигрантско право, које никад није постојало нити постоји. „Мигрантско право“ је флоскула некога ко је изрекао нешто што је правнички нонсенс, а нонсенс у преводу значи бесмислица.

Према томе, овде није потребно трошити велике речи и енергију за образложење нечега што је сасвим јасно. Држава Србија се обавезала да штити мигранте, да штити оно што подразумева њихово право, неприкосновено право које је признато међународним актима, па и Универзалном декларацијом о правима човека и његовим слободама.

У овом случају држава Србија поступа исправно и на начин који подразумева заштиту, пре свега, онога што подразумева најиманентнију вредност човека, а једна од тих вредности јесте вредност да се штити полна слобода. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем. Реч има народни посланик Мариника Тепић.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем. Осетила сам просто потребу да се јавим по амандману као жена, у првом реду. Надовезујући се на брањење успостављања овог кривичног дела од стране министарке, рекла бих (или препоручила) предлагачу овог амандмана да није потребно да погледа фотографије, довољно је само да прочита описе свих оних ствари које подразумевају генитално сакаћење жена и да више никада не изговори оно што је овде изговорио. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала. Да бих појаснио шта сам овде изговорио, хвала на томе. Дакле, нико овде не спори да треба кривично да се гони било какво сакаћење било кога, било чијег тела и делова тела. Немојте ви сада да овде пребацујете нама оно што ми нисмо рекли. Ми само кажемо да таква пракса, такви религиозни култови, таква традиција у српском народу и држави не постоји, да не постоји пример због кога уводите ово кривично дело.

Због кога ви уводите ово кривично дело? Због миграната. Откуд мигранти у нашој држави? Па, ви сте их пустили да уђу. Како су они ушли? Па, разним начинима. Како то они не улазе у ове европске земље? Па, они су подигли зид. А зашто они вас хвале што ви овде примате, а они не примају? Па, зато што виде да је много боље да ми примамо и да ми имамо проблеме, него да их они имају. Не само да ће да вас хвале, него ће и да вас финансирају, да ми овде примамо мигранте, правимо азилантске центре, прилагођавамо наше законодавство мигрантима. Боље него да се то код њих тамо дешава. Најбоље да се дешава овде. О томе ми вама причамо.

Нико овде не брани никакво сакаћење. Нико овде не брани било које кривично дело, напротив. Али, ми овде улазимо у опасну зону прилагођавања нашег законодавства мигрантским процесима. Па, ми смо против тога. Ми желимо да зауставимо продор миграната у нашу државу, по узору на вашег пријатеља Виктора Орбана.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, будите љубазни, о амандману.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ово је била реплика.

ПРЕДСЕДНИК: Не знам да је била реплика.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ово је била реплика, јер сам прозван да је амандман бесмислица, плус и погрешно протумачен.

Само да завршим. Можда су речи „Социјалистичка партија Србије“ нонсенс.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, хоћете ли ви о амандману или не?

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ево, завршио сам реплику.

ПРЕДСЕДНИК: Значи, нећемо да се свађамо стално. Прозивате све партије зато што имају другачије ставове од вашег. Ви сте ваше рекли, они су рекли њихово, то је ваљда дозвољено.

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе ДС.

Нико не жели реч.

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Тај амандман је прихваћен од стране Владе.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Мислим да је добро да је предлагач прихватио амандман да запрећена казна за сакаћење женског полног органа са смртном последицом буде до 12 година.

Просто, мислим да је фер у овој расправи рећи да код нас постоји у нашем Кривичном законнику тешка телесна повреда, да су многи од ових облика подведени под тешку телесну повреду и да су ту забрањене казне до 12 година и да није било никакве логике да ми сада за сакаћење женског полног органа привилегујемо неког у односу на то што већ имамо у закону.

Моја порука је да је свакако у реду што смо нешто из Истанбулске конвенције унели у наше законодавство, али мислим да би било важно да добро проучите закон који мењате пре него што предлагете то. То код нас у једном делу има, и већ су забрањене веће казне, тако да је добро што сте прихватили овакав амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 9. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Двери.

На члан 9... Аха, ви се закопчавате, извињавам се.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштована председавајућа, ово је већ било духовито, за разлику од колеге Орлића који цео дан покушава, а није ниједном успео.

Дакле, ја разумем да ви имате обавезе према разним иностраним конвенцијама, прописима, наредбама, уценама, притисцима и низу других мера којима сте изложени на овом вашем погубном путу Србије у ЕУ.

Већ вам је колега, претходни говорник, са којим бих заиста тешко успео да се сложим, рекао кључну ствар – имате кривично дело тешка телесна повреда. Зашто се прилагођавате извесним истанбулским конвенцијама?

Ево, у овом члану, за који ми тражимо да се брише, ви се прилагођавате такође том новом говору ЕУ, који, наравно, мора у сферу дискриминације да одмах уврсти сексуалну оријентацију, родни идентитет, као нове основе дискриминације иако их наш Устав не познаје. У члану 21. став 3. Устава Србије нема ни сексуалне оријентације ни родног идентитета као основа дискриминације, због чега је ова ваша допуна у Кривичном законнику у колизији са уставном забраном дискриминације, па са овим амандманским решењем предметна колизија уклања, јер би се у супротном законском нормом проширило уставно санкционисање забране дискриминације, што не би било у складу са хијерархијом општих правних аката. Ово тим пре што се поменуто кривично дело налази у глави Кривичног законика којом се прописују кривична дела која се односе на заштиту слобода и права човека и грађанина која су утврђена Уставом.

Дакле, ви имате идеју да овде прописујете нове одредбе дискриминације, да их проширујете на сексуалну оријентацију и на родни идентитет, иако то нису људска права. То није класичан корпус људских права. Ви под притиском из ЕУ морате да проширујете, измишљате нови корпус људских права да бисте, је ли, напредовали на даљем путу Србије у

ЕУ. Ми из Двери не желимо да напредујемо у такву Европску унију која ће нам доносити вредности попут идеологије хомосексуализма или не знам каквих других измишљотина које су апсолутно у нескладу са традиционалним вредностима које су у Србији присутне вековима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 9. амандман су заједно поднели посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Уважена госпођо Кубуровић, очекујем да саслушате моју аргументацију, у име стотина хиљада особа са инвалидитетом, и да прихватите овај амандман.

Несхватљиво је одбијање да се инвалидитет изричито предвиди као забрањени основ повреде равноправности. Устав Републике Србије чланом 21. помиње инвалидитет као забрањен основ дискриминације. Укључивањем инвалидитета у ову листу треба осигурати да не буде предмет тумачења да ли повреда равноправности представља извршење кривичног дела или не. Уопштена формулација о другим рањивим групама и личним својствима, по мом мишљењу, није довољна и оставља неколико стотина хиљада особа са инвалидитетом незаштићеним, јер институције имају тенденцију уског тумачења и уколико лично својство није таксативно набројано, претпоставка је да институције неће улазити у тумачење тога да ли оно спада у друга лична својства.

С друге стране, сексуална оријентација и родни идентитет нису, као инвалидитет, стриктно предвиђени Уставом Републике Србије. Нелогично је да се не наведе инвалидитет, који у Уставу експлицитно постоји.

С друге стране, имамо и препоруку Конвенције УН из 2016. године да се појача правни оквир за заштиту ових особа од дискриминације и поопштре санкције за дискриминацију по основу инвалидитета, а управо овај кривични закон је одлична прилика за то.

Према свим доступним подацима, особе са инвалидитетом представљају групу која је међу свим групама најчешће дискриминисана. Зато је неопходно инвалидитет додати на ову листу ако на њој већ постоји као лично својство друштвени положај, социјално порекло, имовинско стање, јер инвалидитет је сигурно, ако не теже, онда барем подједнако важан за заштиту равноправности.

То су моји аргументи у име особа са инвалидитетом, а знам да су разна удружења додатно молила вас и Министарство правде да се овај амандман усвоји.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: У име предлагача, прихватамо амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 10. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Демократска странка.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу, локалну самоуправу прихватили су амандман. Констатујем да је овај амандман постао саставни Предлога закона.

На члан 10. амандман су заједно поднели народни посланици Срето Перић, Петар Јојић и Зоран Красић.

Реч има народни посланик Срето Перић.

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 10. је у вези с чланом 138а којим се уводи ново кривично дело – прогањање.

Предложили смо да се у ставу 1. који каже: „Ко другог неовлашћено упорно прогања на начин који може осетно да угрози његов лични живот, казниће се новчаном казном или затвором до три године“, реч „неовлашћено“ брише.

Ово новоуведено кривично дело такође свој основ налази у Истанбулској конвенцији. Што се нас тиче, одавно већ постоји разлог за инкриминацију овог кривичног дела, нисте морали да се позивате на Истанбулску конвенцију, али, свеједно, нама то не смета. У немачком кривичном законодавству ово кривично дело је уведено 2007. године и они већ размишљају о начину на који ће да усагласе те одредбе, јер у пракси представља озбиљне проблеме.

Хтели смо да кажемо да не може неко неовлашћено да прогања. Чим неко неког прогања, то је кривично дело, значи да то треба инкриминисати као кривично дело. Ми то прихватамо, за нас је то прихватљиво, али ако ви изричито наведете „неовлашћено“, значи да постоји овлашћено прогањање.

Овде морамо да будемо мало прецизнији. У кривичном законодавству не каже се: „прогања“, него се каже да „гони по службеној дужности“, ако има потребе. Овде морамо бити потпуно прецизни.

Госпођо министарка, као што сте поступили код претходног амандмана... Мислио сам да чак то и не знате, јер сте нов, млад министар, извињавам се, немам намеру да вас увредим, али сам хтео да кажем да имате право и у току вођења расправе по амандману да прихватите. Један од амандмана које такође треба прихватити јесте и овај, па изволите.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председнице. Могу са разумевањем да прихватим образложење које је дато, али иако постоји неспорна подршка да се ово кривично дело нормира, у Законику постоје проблеми који ће се можда у пракси појавити, а нарочито ће можда произвести неуједначену судску праксу. Познато је да наше правосуђе болује од неуједначене судске праксе, то је болест која траје уназад већ

десет, петнаест, можда и знатно више година, и никако од те болести да се излечи. Због чега?

Постоје одређене формулације у предложеном тексту кривичног дела прогањања које ће изазвати проблеме у практичној примени, почев од формулације „одређеног временског периода“. Поставља се питање, који је то одређени временски период? Праћење – да ли је то праћење у току 24 часа, да ли је то праћење у току 15 дана, годину дана, шест месеци, пет дана? Дакле, у сваком случају, можда би била прецизнија формулација да то буде дужи временски период, па да судови и тужиоци на основу тога изналазе могућности како да противправност уоче, односно идентификују у понашању, односно деловању починиоца кривичног дела.

У расправи у начелу указао сам да ми се чини да постоји не идентитет, али приближно идентична формулација код кривичног дела угрожавања сигурности. Код кривичног дела угрожавања сигурности имамо сличну формулацију овој која је садржана у тачки 4) у ставу 2: „Ко прети нападом на живот и тело“ – овде је додато: „или слободу“ – „другог лица или њему блиског лица...“. Овде имамо, отприлике, подударане инкриминација, односно квалификација када је у питању кривично дело.

Оно што ми се чини да такође може да изазове неуједначену судску праксу јесте формулација: „предузимају друге сличне радње“. „Друге сличне радње“ подразумевају широк појам, прилично широк појам. Онда ћемо довести до волунтаризма у поступању тужилаца. Судови су везани за оптужења; не сме да прекорачи идентитет оптужбе или границе оптужног акта, да ли је то оптужница или оптужни предлог, у зависности од запређене казне. Појавиће се ситуације у којима ћемо друге сличне радње широко посматрати када су у питању инкриминације, односно противправна деловања.

У сваком случају, ово кривично дело треба да постоји и противправност у овом кривичном делу мора да буде негде пронађена и препозната, само треба сузити што више могућност да се судови оптерећују могућностима различитих тумачења. Односно, да се у овом случају, по мом дубоком убеђењу, Врховни касациони суд одреди када су у питању одговарајуће формулације, како би се уједначила судска пракса. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 10. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Желите реч? Изволите.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Поштована председнице Парламента, даме и господо народни посланици, члан 10. односи се на прогањање и увођење једног новог кривичног дела, где је, мислим, предлагач закона потпуно непромишљено рекао да је кривично дело: „Ко

другог неовлашћено упорно прогања на начин који...“ , не знам шта, и онда каже, под тачком 5): „предузима и друге сличне радње“.

Не могу се писати закони тако – предузима и друге сличне радње. Добро је да сте прихватили амандман опозиције. Колеге из Демократске странке су такође, а мислим да је и већина посланичких група, поднеле амандман на овај члан. Прихватили сте да то буде дефинисано прецизније и то је добро.

Када сам видео овај члан и да ту пише „предузимају и друге сличне радње“, мени је пало на памет да ви у ствари хоћете да спречите, односно да прогласите за кривично дело оно што су иначе радили активисти Српске напредне странке у изборима када су куцали и звонили на врата грађана, са њиховим личним подацима, и питали их за кога ће да гласају. То је прогањање. И врло је упорно било прогањање, да долазите на врата и питате људе – да ли ћете ви да гласате за овога или онога, а имате све податке о њима.

Сада је то прецизирано на бољи начин јер сте прихватили други амандман на овај члан, али вас молим да убудуће не буду овако широке формулације, које не значе ништа.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 11. амандман је поднела народна посланица Љупка Михајловска.

Реч има народна посланица Љупка Михајловска. Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала. Па, пре свега да похвалим предлагача што су најзад, после дуго година, казна за кривично дело силовања и казна за обљубу над немоћним лицима изједначене, то је добра ствар. Међутим, још боља ствар би била када би се практично ова два кривична дела стопила у једно.

Идеја мог амандмана је била да се заправо дефиниција силовања промени, а у складу са препорукама Истанбулске конвенције и у складу са померањима у међународном праву. Наиме, акценат је на томе да се, практично, обљубом или са њом изједначеним чином сматра све што је учињено над лицем које није дало свој пристанак, било да је било употребе силе, претњи, или не.

То такође није мени пало на памет, то је предлог Аутономног женског центра и разних организација које се баве особама са инвалидитетом, поготово што се дешавало у пракси да се подразумевано претпоставља да ако је лице било немоћно, а то су најчешће особе, односно жене са инвалидитетом, није ни било физичке силе, што, наравно, нужно не мора да значи. Ако сте већ висину казне изједначили, не видим зашто ово није подведено као једно кривично дело.

Овде у образложењу, поред овог првог дела писаног образложења, има део где каже: „Запрећена казна из става 1. члана 178. Кривичног законика која се предлаже амандманом је превисока“. Ја сам ставила казну идентичну оној коју сте ви дали у промени, а то је од пет до

12 година затвора. Волела бих да чујем кратко, макар усмено образложење. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 12. амандман је поднела народна посланица Љупка Михајловска.

Желите реч?

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала. Овде је идеја да се брише члан 179. Кривичног законика уколико би се прихватио амандман на члан 11. Предлога закона о изменама и допунама Кривичног законика. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 12. амандман су заједно поднели народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић.

Желите реч? (Не.) Хвала.

На члан 14. амандман су заједно поднеле народне посланице Маја Виденовић и Александра Јерков.

Реч има народна посланица Маја Виденовић.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Поштована председнице, госпођо министарка, само ћу вас подсетити укратко на оно што смо навеле у образложењу закона.

Сматрам изузетно важним и поздрављам вашу иницијалну тенденцију што сте, у складу са вашом интенцијом и друштвеном потребом, прописали строже казне за дела против полних слобода.

У том смислу, колегиница Јерков и ја поднеле смо амандман где смо тражиле да се у члану 180. став 1. речи „од три месеца до три године“ замењују речима „ од једне до осам година“. Ја ћу вам прочитати, у закону, ради се о члану 181. где каже: „Ко злоупотребом свог положаја наведе на обљубу или са њом изједначен чин лице које се према њему налази у односу какве подређености или зависности, казниће се затвором од три месеца до три године“.

Ми за ово кривично дело предлажемо повећање и законског минимума и законског максимума. Необично је што само ово кривично дело није обухваћено поштравањем санкција.

Нема потребе, претпостављам, вама да говорим о изузетно тешком доказивању овог кривичног дела, изузетно тешком доказивању радњи извршења, о суптилним облицима који прате радњу извршења овог кривичног дела, о страху и патњи коју пролази оштећено лице, примарно жена, жртва, о стигматизацији околине и о том страху који се шири. Молим вас да још једном размислите. Ово је једино кривично дело које не прати подизање законског минимума и максимума, те у том смислу наш амандман иде на више него двоструко поштравање санкција. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Милорад Мирчић, Петар Јојић и Зоран Красић.

Реч има Петар Јојић.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господо, када је у питању члан 15. предложеног закона, Српска радикална странка уложила је амандман, и ја остајем код тог амандмана.

Међутим, ми живимо у периоду моћи и немоћи казне. Госпођо министре, ви сте млад човек, имате амбиције, али оно што је моја порука јесте да одолите притисцима; не дозволите да вам из ЕУ долазе чиновници да бисте ви морали да прихватите све оно што они траже.

Када су у питању измене и допуне Кривичног законика, скрећем пажњу да је речено да Србија мора да прихвати Оквирну одлуку Савета Европе. Србија не мора да прихвати Оквирну одлуку Савета Европе, јер је не прихватају ни све чланице ЕУ. Оне је индивидуално прихватају, али ни у ком случају не прихватају за преиспитивање геноцида. За преиспитивање може бити само што се тиче Холокауста. То је случај код Француске, Немачке, Аустрије и Белгије. Дакле, Србија, и да је члан Европске уније, не би морала да прихвата преиспитивање геноцида. С обзиром на то да имамо Устав...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, у питању је полно узнемиравање.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Ја сам желео да скренем пажњу на закон који је обухватио управо ово што сте ви рекли, али је истовремено обухватио и одредбе које се односе на преиспитивање геноцида.

ПРЕДСЕДНИК: Али није везано за амандман. Потпуно вас разумем, али није везано за амандман.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Ја само кажем да Србија није у обавези и зато министар треба да не прихвата све оно што се сервира из Европске уније, поготово кад дођу нижеразредни чиновници у Министарство правде.

Кад сам ја био савезни министар правде, код мене није могао овако да уђе ни на једна врата. Нико из Европске уније!

ПРЕДСЕДНИК: Верујемо вам, али да се вратимо на закон.

На члан 15. амандмане, у истоветном тексту, поднели су посланик Зоран Живковић и заједно Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Хвала.

На члан 15. амандман је поднела посланица Татјана Мацура.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 15. амандман су заједно поднели посланици Горан Тирић, Балша Божовић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Душан Петровић, Томислав Жигманов, Верољуб Стевановић.

Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем, председнице. С обзиром на то да наш амандман који је у вези са овим амандманом, а односи се на закон о ком смо претходно расправљали, није прихваћен, претпостављам да ће то бити случај и са овим амандманом.

Наиме, ми предлажемо да се раздвоје два кривична дела – полно и сексуално узнемиравање. Ми сматрамо да је полно узнемиравање шири појам од сексуалног узнемиравања и да неко може да вас вербалним, невербалним или физичким понашањем, које има за циљ или представља повреду достојанства лица у сфери полног живота, узнемирава, а да то не буде сексуално. Другим речима, неко може да вас понижава, узнемирава због тога што сте жена, а да то не буде сексуално узнемиравање.

Ви дајете нејасан одговор у мишљењу Владе због чега амандман није прихваћен. Кажете да сматрате да је ова дефиниција коју ви дајете прецизнија. Ми, напротив, мислимо да је прецизније ако установимо два различита, јасно одвојена кривична дела. За њих предвиђамо и различито трајање казне. Тако да је нејасно због чега мислите да је прецизније нешто што је по својој суштини општије.

Претпостављам да амандман неће бити прихваћен с обзиром на то да нисте прихватили ни наше амандмане који се заснивају на овом амандману који се односе на закон о ком смо већ расправљали.

Волела бих да чујем више информација од тога да једноставно сматрате да је ово што предлагете прецизније. Као што сам рекла, ово што предлагете није прецизније, него је просто опширније.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 15. амандман је поднео посланик Милан Лапчевић.

Да ли неко жели да дискутује?

На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе Двери.

Да ли неко жели реч? Изволите.

ИВАН КОСТИЋ: Посланичка група Двери сматра да сва кривична дела која се тичу малолетних лица треба да се још строже кажњавају. Зато је наш амандман био да се казна од три месеца до три године повећа на од шест месеци до пет година.

У времену које је пред нама сигурно ће бити све више и више ствари које нам долазе из Европе, где су се они изузетно добро усавршили у свим тим радњама по питању насиља над децом, тако да сматрамо да би повећање казне по овом закону и по овом амандману било неопходно.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман је поднела посланица Александра Чабраја.

Желите реч? Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Захваљујем. Овде говоримо о кривичном делу – полно узнемиравање, које се, колико знам, сада по први пут нормира посебно у нашем кривичном законодавству. Раније је било помињано у оквиру неких других кривичних дела, али је сада први пут посебно правно нормирано.

Ми смо овим амандманом предложили једну измену. Предлагач је предвидео да се за кривично дело из става 1. кривично гоњење

предузима по предлогу. Наиме, није тачно дефинисано о чијем је предлогу реч. Аналогним тумачењем Кривичног законика, можемо закључити да је реч о предлогу жртве или оштећеног. Сматрамо да је оваквим предлогом предлагач релативизовао и умањио тежину овог кривичног дела предвидевши супсидијарно гоњење по предлогу.

Такође, сматрамо да је предлагач овде занемарио нешто о чему је већ више пута овде говорено, а то је да се жртва или оштећени често, из страха од одмазде, из страха да неће бити довољно заштићен од стране државе, устручава да поднесе кривичну пријаву. Сматрамо да због тога није добро да се тежина, односно одговорност за кривично гоњење овде пребацује на жртву.

У образложењу је речено, између осталог, да се ово кривично дело односи на осетљиву зону приватности, односно достојанство у сфери полног живота. Па, за силовање се предузима гоњење по службеној дужности, па нећемо ваљда рећи да је силовање у овом смислу мање стресно или мања траума за жртву од полног узнемиравања? Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман су заједно поднели посланици Посланичке групе ЛСВ.

На члан 16. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Није овде.

На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Горан Ћирић, Балша Божовић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем, председнице. Овде се десило нешто веома чудно са образложењем које сте дали у мишљењу због чега не прихватате овај амандман.

Наиме, овај члан говори о предметима порнографске садржине насталим искоришћавањем малолетног лица. Ви предлагате да буде кажњено оно лице које свесно приступа тим садржајима. Ми предлагемо да се ова реч „свесно“ избрише зато што сматрамо да се свако кривично дело, осим у заиста ретким случајевима, извршава свесно и да је та реч у овом контексту потпуно сувишна, да то треба да се односи на све, а не само на оне који свесно приступају тим садржајима.

Међутим, у образложењу које дајете позивате се на образложење које сте дали одбијајући наш амандман на члан 7. који се односи на нешто потпуно друго. Ми смо ту нудили да се дефинише појам дечје порнографије, што иначе и даље мислимо да треба урадити, али овај амандман се не односи на то. Овај амандман се односи на то да ми предлагемо да се реч „свесно“ избрише и да овај члан гласи: „Ко помоћу средстава информационих технологија приступи сликама, аудио-визуелним и другим предметима порнографске садржине насталим искоришћавањем малолетног лица, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.“

Дакле, ми предлажемо да се то не односи само на оне који свесно приступе тим садржајима, јер не знам како се може десити да неко несвесно приступа таквим садржајима, и због тога предлажемо нешто за шта ви не дајете заправо образложење због чега не прихватате.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Желите реч?

На члан 17. амандман су заједно поднели посланици Посланичке групе Двери.

Желите реч? Иван Костић.

ИВАН КОСТИЋ: Такође, као и по претходном предлогу амандмана, сматрамо да казне треба да буду повећане.

Ми смо по питању обљубе над децом већ имали један закон који је донет у Скупштини 2013. године, Маријин закон. Нажалост, ова пракса у Србији, не у толикој мери, али опет се понавља, тако да би у сваком случају требало што драстичније казнити људе који врше полне радње над децом. Тако да се залажемо да ове казне буду још строже.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 19. амандмане, у истоветном тексту, поднели су посланици Зоран Живковић и заједно Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Желите реч? Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Амандман се односи на додати члан 187а, где желимо да мењамо став 2. тако да гласи: „Ко ради извршења дела из става 1. овог члана друго лице одведе у иностранство или га у истом циљу наведе да оде у иностранство или дело учини према малолетном лицу, казниће се затвором од шест месеци до пет година.“

Чини се као да је пропуст да се пропише квалификовани облик овог кривичног дела када је у питању малолетно лице и због тога смо тражили да санкција буде виша него што је законом предложена. То је једини разлог зашто појашњавамо, мењањем става 2, понуђено решење.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 20. амандман су заједно поднели народни посланици Посланичке групе ДС и то: Горан Тирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 20. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 21. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Тирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Томислав Жигманов.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 22. амандмане, у истоветном тексту, поднели су: народни посланик Зоран Живковић, заједно народни посланици Ненад Чанак, Мариника Тепић, Олена Папуга и Нада Лазић, заједно народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић, заједно народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић, заједно народни посланици Горан Ђирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов и заједно народни посланици Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Гордана Чомић и Весна Марјановић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Дакле, јасно вам је да су малтене све посланичке групе поднеле сличан амандман, из простог разлога што сте ви Предлогом закона покушали да искључите из Кривичног законика да се казне затвором од три месеца до три године они који крше меру заштите од насиља у породици, у исто време када сте предложили посебан закон о насиљу у породици. Дакле, то је у супротности једно са другим. Добро је да сте прихватили амандман, чини ми се, колеге Омеровића и других колега и исправили ту грешку, али ми није јасно одакле вам идеја да, када говоримо овде данима о насиљу у породици, кршење мере заштите од насиља у породици искључујете као кривично дело.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Волела бих да сте били присутни током расправе свих ових дана, па бисте чули образложење зашто је уопште покушано да се избрише овај став. Разлог је, поновићу га, није тешко, што се у судској пракси уопште није примењивало, нити су судови изрицали казну затвора за кршење мере заштите која је предвиђена Породичним законом.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Александра Јерков, затим Гордана Чомић.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем. Ово је један од амандмана за које су представнице Аутономног женског центра рекле да ће, ако буде усвојен, бити потпуно бесмислено све о чему смо разговарали када смо причали о закону о спречавању насиља у породици.

Када смо говорили у расправи у начелу, ово је била наша бојазан када смо рекли да не сме да нам се деси да усвојимо закон којим ћемо заправо још додатно отежати положај женама које трпе насиље и који ће насилницима у породици послати поруку да ће држава убудуће бити блажа према њима.

Ако судови нису примењивали овај члан закона, онда је то проблем судова, а не проблем закона. Немојте да ускраћујемо некоме право које је имао због тога што неко то право није знао да примењује.

Ми смо, наравно, као и све друге посланичке групе, дали предлог да ова казна затвора за оне који крше забрану приласка остане у закону. Надамо се да ће ово бити прихваћено и позивамо вас и народне посланике да се око овога сложимо, иако је сличан амандман усвојен. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем. Предлог за закон о изменама и допунама Кривичног законика био је да се члан 22. брише, предлога измена и допуна, односно да се брише првобитни предлог Владе да се брише став 5. члана 194. Кривичног законика: „Ко прекрши мере заштите од насиља у породици које му је суд одредио на основу закона, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном“.

Разумели смо да је прихваћен амандман који оставља став 5. члана 194. са речима, а не са – брише се. Немам ја ништа против, напротив, мени је драго да је прихваћен, али мислим да амандман заслужује наш дијалог о образложењу које Влада има, које ја разумем.

Влада прати, десет или једанаест година, једну меру коју је увела у доброј вери и са добрим намерама у Породични закон – нико је никада није применио – и каже: ово неће нико да ради, неће нико да примењује, хајде да је бришемо. То је проблем, зато што може да се деси за три године дођете овде и кажете – хитна мера ником није изречена, ником није урађена процена ризика таква да се изриче хитна мера, да укинемо хитну меру.

Ови закони које ви уносите, као и првобитни амандмани на Кривични законик којима се увело породично насиље као кривично дело, дефинисало, наилазили су на огромне отпоре. Врло се живо сећам реченица да ја хоћу да уништим традиционалну српску породицу зато што тврдим да се у нашим породицама млати – млати ко кога стигне, чиме год стигне, због чега год стигне, а да ...

(Председник: Време.)

Ако имам времена посланичке групе?

ПРЕДСЕДНИК: Немате више времена.

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Министарка, ви сте мени одговорили да ви стојите код тога да је требало да се избрише члан 194. став 5. Ја вас питам, зашто сте онда прихватили амандман, који је исти, колега Мехе Омеровића, Петра Петровића и Милорада Мијатовића?

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Само да будем прецизна, ми јесмо предложили брисање, али је била предвиђена прекршајна одговорност и могућност изрицања казне затвора до 60 дана, што значи да је било предвиђено да у хитном поступку и пре правоснажности одлуке та пресуда може да се изврши, односно да се насилнику који крши меру изрекне казна затвора у трајању до 60 дана.

С обзиром на то да је велики број посланика у Скупштини био против тога, чак и из владајуће коалиције (да не буде само да сте ви), сматрам да је било разумно да прихватимо амандман.

Оно што сам, мислим, показала током целе расправе – није битно од кога амандман потиче, битно је образложење које добијемо. Немам никакав проблем, уколико је предвиђено боље решење него што је имао предлагач, да га прихватимо.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 22. амандман, са исправком, заједно су поднеле народне посланице Стефана Миладиновић и Снежана Пауновић.

Реч има народна посланица Стефана Миладиновић.

СТЕФАНА МИЛАДИНОВИЋ: Хвала, уважена председнице. Поштована министарко, у расправи у начелу поменула сам амандман моје колегинице Снежане Пауновић и мој, а тиче се такође члана 22, односно члана 194. важећег Кривичног законика, с тим да се наш амандман односи на први став овог члана.

Наиме, важећи члан, прочитаћу зарад јавности и колега, гласи: „Ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице, казниће се затвором од три месеца до три године.“

Наш предлог амандмана јесте измена овог првог става који би требало да гласи: „Ко применом физичког или психичког насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским и безобзирним понашањем, застрашивањем, потцењивањем, стварањем било ког облика несигурности угрожава спокојство, телесни или психички интегритет члана своје породице, казниће се затвором од три месеца до три године.“

Заиста мислим да је важно да још једном размотрите усвајање овог амандмана будући да смо ми предложиле да се раздвоје и посебно искажу физичко и психичко насиље. То јесте обавеза коју смо преузели ратификацијом Истанбулске конвенције. Свакако је важно, осим раздвајања физичког и психичког насиља, који као два појавна облика могу али и не морају бити истовремени, посебно када је у питању психичко насиље, важно је да га санкционишемо јер оно претходи физичком насиљу.

Ми смо предложиле и термилошко усклађивање, односно замену термина „душевно стање“ термином „психички интегритет“. Свакако да ово термилошко усклађивање јесте у складу са чланом 25. Устава Републике Србије који гарантује неповредивост физичког и

психичког интегритета, али постоји и суштинска разлика између душевног стања, које представља део свеобухватног психичког интегритета и односи се на базичне емоције (оно само по себи може бити различито), док психички интегритет означава целовитост и неповредивост личности. Само нарушавање психичког интегритета јесте последица конфликтних ситуација; стога је психички интегритет оно што се психичким насиљем и угрожава. Заиста мислимо да би било добро да прихватите овај амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 22. амандмане, у истоветном тексту, поднели су посланик Петар Петровић и заједно Милорад Мијатовић и Мехо Омеровић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман, Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом, па констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Милорад Мијатовић.

МИЛОРАД МИЈАТОВИЋ: Поштована председнице, моје колеге Гордана Чомић, Александра Јерков и Ненад Константиновић објасниле су суштину амандмана који смо поднели Мехо Омеровић, Петар Петровић и моја маленкост, у истоветном тексту. Сматрам да је добро што је прихваћен. Самим тим, ово што је остало у Кривичном закону је добро за даље поступке који ће се дешавати.

Још нешто на крају, на овај сет закона Четврте седнице Другог редовног заседања Социјалдемократска партија је поднела пет амандмана, и сви амандмани су усвојени. Што би се рекло професорски – седи, одлично, пет.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 27. амандман су заједно поднели посланици Горан Ћирић, Балша Божовић, Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Реч има народна посланица Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Овде се говори о одговорном лицу које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету итд.

Ми хоћемо да се то „другом“ допуни речима „другом привредном субјекту“ зато што је мало недоумица шта значи то „другом“, тако неодређено написано, због тога што се овде говори и о физичком и о правном лицу. Субјекат реченице је врло лепо дефинисан, међутим, не зна се на кога се то „другом“ може односити.

Ви овде кажете у образложењу да се зна на шта се мисли када се каже „другом“, да нема потребе за појашњењем. Ми мислимо да има.

Сада ту заиста долазимо до суштине образложења која ви дајете када нам одбијате амандмане. Ви сваки пут кажете да заправо, практично, одбијате амандмане зато што сте ви другачије написали. Ми ни за једно одбијање амандмана нисмо чули ваљано образложење због чега те амандмане одбијате, осим да мислите да је боље то што сте ви написали.

Да ми тако подносимо амандмане, госпођо министарка, нама би одбијали амандмане, и господин Мартиновић би нам ... Заправо, сада не више господин Мартиновић, него председник одбора који је надлежан за то би нам одбијао, са правом, амандмане, зато што ми не можемо да ставимо у образложење амандмана да дајемо амандман зато што мислимо да је тако боље како смо ми написали. А ви на сваки амандман који ми дајемо у образложењу зашто не прихватате кажете – зато што сматрате да је ваша формулација боља. Било би добро да некад чујемо и неке стварне аргументе, а не ове које сте навели.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 27. амандман су заједно поднели посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Поштована председнице Парламента, даме и господо народни посланици, ово је кључни амандман који је предлагач закона, Министарство, одбио, а то је амандман да се укине кривично дело – злоупотреба положаја одговорног лица. Да би грађани знали, злоупотреба положаја одговорног лица односи се на директора у приватној фирми.

Ви сте направили једно кривично дело које каже – одговорно лице које искоришћавањем свог положаја неком другом нанесе имовинску штету, уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела, извршило је кривично дело. Дакле, сваки привредник у овој земљи, сваки директор, сваки власник приватне фирме, уколико није учинио ниједно друго кривично дело из привреде, биће одговоран што је учинио кривично дело јер је неком другом нанео штету.

Поново негативно дефинишите нешто што се не може негативно дефинисати. Овде се не зна од чега се то директор неке фирме брани.

Ово кривично дело, овако формулисано, искључиво служи да Српска напредна странка прети сваком привреднику у овој земљи да може да заврши на оптуженичкој клупи, да може да оде у притвор и да може да буде дискредитован у друштвеном животу ове земље.

Дакле, ово је кривично дело за које се не зна на шта се односи.

У образложењу зашто одбијате амандман кажете – неопходно је да оно постоји. Није неопходно да постоји, нема ни у једној земљи ЕУ

оваквог кривичног дела. Извештај Европске комисије, који сте вероватно прочитали, указује на то да треба укинути ово кривично дело. Пуна су вам уста Европе; имате извештај Европске комисије који каже – укините ово кривично дело. Ви то нећете. То су остаци из комунизма, то је било у кривичном делу – злоупотреба службеног положаја. Такође смо казали да би и то требало укинути.

Међутим, ви просто не желите да уведете у ову земљу правну државу и владавину права. Нема владавине права ако свако може да одговара за нешто што се учини извршној власти или јавном тужиоцу да је учинио неко кривично дело, а не знамо које. Шта је он то урадио? Да ли је примио мито, да ли је дао мито, шта је то? Значи, нема тога.

Немојте више да уцењујете грађане ове земље тиме што себи законски омогућавате да људе држите уцењене свакодневно. Колико сте поднели, колико је оптужница било у „Резачу“? Нема ниједне. Толики људи су похапшени, толики су завршили у притвору, баш за оваква кривична дела, и онда нема оптужнице. Зато што то и не може да се докаже.

Дакле, имали сте прилику да храбро искорачите, да направите неку промену. Ви немате ни политичке воље ни храбрости да ту промену урадите.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Заиста бих волела да ми је неко други скренуо пажњу зашто није извршена декриминализација овог кривичног дела, али ја ћу вас подсетити шта сте 2009. године ви урадили, а управо сада отклањамо и трпимо последице свега онога што је унето у Кривични законик 2009. године.

Да бих била прецизна и јасна, до 2009. године постојао је члан 359. закона, Злоупотреба службеног положаја, који је гласио: „Службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја и овлашћења, прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казниће се затвором од шест месеци до пет година.“

Гле чуда, онај ко ми сад приговара 2009. године мења члан 359, који гласи: „службено или одговорно лице“. Значи, појам одговорног лица сте ви увели 2009. године у одредбе Кривичног законика, те је настала инфлација кривичних поступака управо због злоупотребе службеног положаја.

Тачно је да је Европска комисија и тада оценила ово као једну од најнегативнијих одредаба које се налазе у Кривичном законнику, али ми смо покушали, пре свега изменама и допунама 2012. године, да извучемо одговорно лице у посебно кривично дело управо имајући у виду број кривичних поступака који су се водили.

Морамо водити рачуна о томе да би обуставом кривичног поступка ова држава плаћала и те како велике накнаде штете, које ионако плаћа због неоснованог лишавања слободе, због вођења кривичних поступака, тако да смо сузили криминалну зону, извукли посебно кривично дело. Предвиђена је била и мања казна затвора него што сте ви то учинили чланом 359.

Сада смо покушали да прецизирамо и укажемо да је ово кривично дело супсидијарног карактера увођењем нових кривичних дела у оквиру привредне делатности, дајући могућност судској пракси да оно што представља циљ овог закона, а то је управо да се штити привредна делатност, одговорна лица кажњавају, односно да примењују одредбе нових кривичних дела, а да злоупотреба положаја одговорног лица има само супсидијарни карактер.

ПРЕДСЕДНИК: Време, министре.

Владимир Орлић је тражио реплику на ваше излагање, па онда ви министру.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, госпођо председнице. На суштину која је управо изнета од стране госпође министра апсолутно немам шта да додам. Дакле, што се тиче науке, овде је прича више него јасна.

Што се тиче ове праксе које смо се дотакли и могућих последица, баш због тога што је помињана Српска напредна странка сад, онако упадљиво, жустро, али не само сада, него више пута данас од стране предлагача, ја ћу да дам себи луфт да се осврнем баш на ово што смо рекли по питању те праксе и могућих последица. То је, даме и господо, управо суштина овог предлога, то и ништа друго – да се нешто избаци да би онда неки процеси стали, да би се неке плаћала нека одштета.

Ако неко не зна прецизно о чему је реч, управо по питању злоупотребе положаја одговорног лица, гоњени су највећи, најдрскији, најбезобзирнији тајкуни у овој земљи. Ово је наручени амандман, и то је једино што је било храбро овде. Али наш одговор је – нема од тога ништа. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Реплика министру.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Министарка, увели сте нова кривична дела у привреди. Покрили сте све могуће ситуације у привреди, све могуће ситуације које се односе на тајкуне које колега помиње. Шта је то што вас спречава да испуните захтев Европске комисије у процесу придруживања и у процесу затварања или преговарања, везано за поглавље 23? Како мислите да се затвори то поглавље и да ми уђемо у ЕУ ако не урадите ово што Европска комисија директно у извештају пише да треба да се уради? То је једно.

Друга ствар, имате сва могућа кривична дела у привреди. Сада је моменат када можете да укинете ово кривично дело. Није могло да буде укинута раније, док нису била предвиђена сва кривична дела у привреди

која су сада предвиђена. Дакле, шта вас сада спречава да га укинете? Кога ви то по овом делу, а није урадио ништа друго што може да се докаже, морате да гоните? Па, није исто. Није исто, као што је било ни када је била злоупотреба службеног положаја.

Ви кажете, онај ко није учинио ниједно друго предвиђено кривично дело може бити гоњен за ово кривично дело. А ја вас питам, за шта? И, зашто не укинете злоупотребу службеног положаја? На шта личе та кривична дела? Не знам да ли схватате да ту људи не знају од чега треба да се бране.

Дакле, овде у привреди имате директора фирме који је нанео финансијску штету некој другој фирми. Људи, то је пословање, да ли је овај закључио добро уговор, није закључио добро уговор. Ако овај трпи штету, ви овог можете да гоните за кривично дело. Зашто? Зато што је био паметнији па је боље закључио уговор о том њиховом међусобном односу.

Дакле, ово кривично дело служи искључиво за уцењивање свих привредника у овој земљи од стране Српске напредне странке.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Владимир Орлић, реплика, па ћете ви по амандману.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Слободно књижите и по амандману, јер апсолутно ништа ново чули нисмо.

Дакле, моја препорука и министру и осталима – нема потребе да идемо даље у расправу, ово схватите просто као потребу предлагача да одради оно што је било наручено. А закључак остаје исти – да се задржи, амандман да се не прихвати. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: По амандману је било, значи. Није била реплика.

Ђорђе Комленски, по амандману.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Ја ћу врло кратко. Ово је само показатељ да Министарство не ради ни по чијој директиви и налогу. Апсолутно је јасно да овај амандман не треба прихватити. Ово би довело до обуставе поступака, не за измишљена кривична дела, него управо она кривична дела за која постоје докази. Према томе, не може се дозволити да због преквалификације или брисања овог кривичног дела неко буде на индиректан начин аболиран од кривичних дела која је чинио у претходном периоду.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 27. амандман, са исправком, поднела је посланица др Ана Стевановић.

Ана Стевановић. Изволите.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Хвала вам. Мој амандман се односи на две интервенције. Прво, предлагем да се кривично дело злоупотребе положаја одговорног лица укине, односно декриминализује. У ситуацији када друштвене својине више нема, потпуно је неприхватљиво да у нашем позитивном праву и даље егзистира ово дело. На овај начин,

инкриминисана радња дела је у потпуној супротности са начелима слободног и отвореног тржишта. Одговорно лице због погрешне процене кажњава тржиште или власник капитала тужбом за накнаду штете, али то лице није и не може бити кривично одговорно. Ми смо готово једина држава у свету која кривичноправно санкционише погрешне одлуке.

Законодавац у образложењу наводи да је разлог за доношење закона усаглашавање са одређеним стандардима који су постављени од стране ЕУ, чији Република Србија жели да постане члан. Занима ме, како оправдати хитан поступак због усаглашавања са прописима ЕУ, а одбија се један од основних инструмената европског права?

Иначе ценим мишљење Министарства, али замолила бих госпођу министарку да нам пружи три конкретна примера овог кривичног дела како бисмо и ми схватили да је апсолутно неопходно да се оно задржи, а у циљу заштите привредног пословања, у којој конкретно ситуацији ће се примењивати ово дело, па ћемо увидети неопходност постојања овог кривичног дела, јер то није дато у образложењу за одбијање мог амандмана.

Моја друга замерка је та што предлагач није унео елемент намере код кривичног дела рестриктивног споразума. Не може сваки рестриктивни споразум да буде објект кривичног дела, већ само онај коме су учесници приступили са намером за противзаконитим деловањем.

Зато предлагем да се кривично дело злоупотребе положаја одговорног лица брише, а код рестриктивног споразума унесе намера, као што је то учињено код осталих дела против привреде. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала, колегинице Стевановић.

Реч има народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Господине председавајући, има једна реченица свега: исти наручилац, иста прича, па исти и закључак – да се не прихвати. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Реч има народни посланик Ђорђе Комленски, по амандману.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем. Предлагем да се амандман одбије. Заиста је неприхватљиво образложење повезивати на било који начин појам друштвене својине са постојањем злоупотребе службеног положаја у овом тренутку, јер то једноставно уопште никада није био квалификаторни моменат када се ради о овом кривичном делу.

Још једна ствар, обмањивати грађане Србије да постоји кодификовано право ЕУ и позивати се... Једноставно, није истина. Европска унија се састоји од 27 различитих законодавстава; према томе, на различите начине су слична или оваква кривична дела у појединим законодавствима дефинисана. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Комленски. Реч има Ана Стевановић. Изволите.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Захваљујем се колегама, али бих поново замолила министарку само да нам да три ситуације у којима можемо да видимо оправдање за даље постојање овог кривичног дела. Само бих замолила госпођу министарку да нам пружи конкретан одговор, значи, опис три ситуације у којима ово дело има своје оправдање. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Хвала, председавајући. Само ћу се надовезати, имајући у виду да је ових неколико амандмана који представљају корпус амандмана, а односе се на кривично дело злоупотребе одговорног лица, без утемељења, из једног јединог разлога.

Волео бих када би предлагачи ових амандмана дали објашњење ко ће да надокнади штету и из којих средстава ће се надокнадити штета свима онима који су до сада били обухваћени овим кривичним делом, а сада би били ван домашаја кривичне одговорности. Значи, само једно питање, ништа више, за све предлагаче: ко је тај и из којих средстава ће се наплатити штета од свих оних који ће то право имати у случају, не дај боже, да стварно дође до декриминализације овог кривичног дела? И, која ће то сума да буде? Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јовановићу. Реч има народни посланик Ненад Константиновић. Изволите.

НЕНАД КОНСТАНТИНОВИЋ: Да одговорим колеги Неђи Јовановићу пошто је питање било упућено мени.

Сада има десет нових кривичних дела из области привреде. Према томе, ти поступци који су у току, ако се могу подвести под та кривична дела... Односно, ако имају за шта људи да се гоне, они ће се гонити и даље.

(Председавајући: Колега Константиновићу, извините, ми смо на сасвим другом амандману, али завршите.)

Поставио је колега питање на ову тему.

Тако да ће моћи да се гоне за та друга кривична дела и нема никакве штете.

Не може да буде образложење да ми нешто нећемо да укинемо зато што ће можда нека штета неком да се надокнади. Ако треба да се надокнади, онда ће држава ту штету и да надокнади, што је гонила људе за бесмислене ствари.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. На члан 27. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

(Неђо Јовановић: Ја сам се пре јавио.)

Не, нисам вас имао. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући. Нажалост, нисам добио адекватан одговор. Мој уважени колега Ненад Константиновић и те како добро зна шта значи ретроактивно...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Јовановићу, па немојте, молим вас, сад смо на потпуно другом амандману.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Нисмо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Јесмо. Ако могу да вас замолим, биће прилике наредног пута, али да не разговарамо о амандману који смо...

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Нећемо разговарати о томе, разговараћемо на следећи начин. И даље стоји опасност...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хоћете ли, извињавам се, по амандману 27. који су поднели народни ...

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: То је исто, председавајући, у 27. се тражи оно што су тражили и претходници. Ви нисте правник па очигледно нисте разумели шта је суштина, али ћу вам рећи отприлике шта је оно што сматрам да је јако важно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ја не бих само да имамо реплике на амандман који је прошао. Дакле, пре два амандмана смо то имали. Изволите, завршите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Ни овим амандманом се не отклања она опасност на коју сам указао. Декриминализацијом кривичног дела злоупотребе одговорног лица створили бисмо опасност од постојања могућности накнаде штете, нематеријалне штете. Не би могли ти учиниоци или ти окривљени, по неком другом кривичном делу на које се указује овде од предлагача, без обзира које кривично дело из групе кривичних дела која се сада нормирају по предложеном закону, да се обухвате било којим оптужним актом, било оптужним предлогом, било оптужницом, јер је ово закон који се зна када ступа на снагу и зна се од када ће се моћи примењивати на потенцијалне учиниоце кривичних дела. Дакле, не стоји да могу бити обухваћени новим кривичним делима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала на дискусији. На члан 27. амандман је поднела народни посланик Александра Чабраја. Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Овде је реч о томе да смо предложили да се назив овог кривичног дела, који је у закону дат као „прање новца“, измени у „легалитовање новца стеченог криминалом или криминалном активношћу“.

Наиме, овај назив није нов, био је дат и у члану 231. претходног Кривичног законика. Међутим, сматрамо да пре свега није примерено да се један жаргонски израз користи овако у правном нормирању, а друго, и ради уподобљавања са самим описом бића кривичног дела.

Иначе, у овом члану, који је поприлично дугачак и опширан, нигде се не помиње израз „прање новца“, тако да сматрамо да би

примереније било да и сам назив кривичног дела у закону буде другачије формулисан. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. На члан 29. амандман су заједно поднели народни посланици Велимир Станојевић и Дубравка Филиповски.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 29. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик мр Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем. У овом члану се говори о уређајима и рачунарским програмима пројектованим или првенствено у сврхе извршења неког кривичног дела, рачунарским шифрама или сличим подацима путем којих се може приступити рачунарском систему као целини или неком његовом делу са намером да буде употребљен у извршењу неког од кривичног дела дефинисаних чл. 298–303. Ми предлажемо, а ви сте то усвојили – уколико се ти предмети нађу код некога, биће одузети.

Мислимо да је добро што сте прихватили овај амандман. Нећу се, као други народни посланици, захваљивати Влади на томе што је прихватила амандман. Нама је посао да предлажемо амандмане, а вама је посао да прихватате добре амандмане које предлажемо. Жао ми је што нисте узели у разматрање неке од других амандмана које смо предложили, а захваљујући којима би Предлог закона, закон када га усвојимо, био још бољи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. На члан 30. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Балша Божовић, мр Александра Јерков, Горан Јешић, Дејан Николић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Томислав Жигманов.

Реч има народни посланик мр Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем. Овим чланом се додаје нови члан 340а. Заправо, додати члан мења се и гласи, како ми предлажемо: „Ко прекрши забрану утврђену изреченом мером безбедности“ – наш

додатак је – „или не изврши обавезе предвиђене изреченом мером“ – а затим се наставља онако како сте ви предложили – „казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци“.

Ви сте предвидели да се казне затвором само они који прекрше забрану утврђену изреченом мером безбедности, а ми предлагемо да се у ту групу лица која ће бити кажњавана у складу са овим чланом уврсте и они који не изврше обавезе предвиђене изреченом мером. Не знамо због чега је то нешто што је вама неприхватљиво, из образложења које сте дали и даље то не можемо да видимо, али мислимо да би Предлог закона био квалитетнији и обухватио већи број ситуација уколико бисте овај амандман прихватили.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 40. амандмане, у истоветном тексту, поднели су: заједно народни посланици Милорад Мирчић, Вјерица Радета и Зоран Красић, народни посланик Александра Чабраја и народни посланик Милан Лапчевић.

Реч има народни посланик Зоран Красић.

ЗОРАН КРАСИЋ: Ради се о кривичном делу из члана 387. Кривичног законика Републике Србије који се колоквијално зове – расна и друга дискриминација. Ако се погледа пречишћени текст тог члана после ове интервенције која се нуди изменама овог закона, у ставу 1. штите се основна људска права, у ставу 2. равноправност људи, у ставу 3. забрањује расна мржња и расна дискриминација, нешто слично и у ставу 4; нов став 6, који би био, такође нешто слично мржњи и дискриминацији, а ово што се убацује у ставу 5, то се односи на одобравање или негирање постојања геноцида, да не цитирам даље.

Сад се поставља питање, какве везе ово што ви убацујете кроз измене и допуне овог члана има са било којим ставом из постојећег члана? Ту правите својеврсну папазјанију, која је поприлично карактеристична.

Али, оно што је најважније за комплетан овај закон, знате, када се доноси Кривични законик или када се мења Кривични законик, по правилу је сужен простор за амандманско деловање. Зашто? Ако би се интервенисало, поготово у оном делу посебног дела Кривичног законика где се дефинишу на неки начин кривична дела, онда је готово неумесно мешати се у посао аутора, јер аутор је морао да реши питање поштовања начела легалитета, да води рачуна о противправности, о елементима бића кривичног дела, о друштвеној опасности, о степену друштвене опасности, о свим другим елементима. Ако би се амандманом утицало на то, онда је када предлагач прихвати амандман очигледно да је он погрешно у неком од врло важних елемената бића кривичног дела. Нажалост, имали смо прилике да слушамо и те ствари.

Овде не постоји ниједан основ да се уграђује нови став 5. овог члана, ни правнотехнички ни правногички; не постоји међународна

обавеза да се то уради, и не зна се уопште шта жели да се постигне овим новим ставом 5.

Да постоји велики проблем, доказ је и то што је сам предлагач тако конципирао овај став да у другом делу овог става уноси квалификационе и друге елементе који треба да помогну да се утврди да ли уопште постоји могућност да постоји овакво кривично дело.

Очигледно је да сте ово скарабуцили да бисте доказали да сте на путу ка ЕУ, да испуњавате све могуће услове који су прописани, али, знајте, ово је непримењиво, не треба да стоји у овом закону. Много би боље било да сте донели у овим изменама један нови члан којим кажњавате свакога ко промовише да је негде било геноцида, а геноцида није било.

Погледајте са онима са којима разговарате у Бриселу; још се нисте ни дигли са столице, они излазе и кажу – ова рунда је добро завршена, али ЕУ треба да осуди геноцид који је Србија урадила на територији Косова и Метохије. Па, погледајте овај невладин сектор овде, који се финансира из иностранства, који олако даје квалификације, те да су Срби са ове стране Дрине, са оне стране Дрине геноцидни народ, да су геноцидом постигли нешто, направили неке своје територије, неке своје државе.

Позивам вас да прихватите овај амандман. Закон само може да добије на квалитету.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Тешко је поверовати да постоји спремност у Народној скупштини Републике Србије да се прихвати предлог Владе Александра Вучића где се прети казном затвора до пет година свакоме ко негира постојање геноцида.

Не бих трошила време да читам шта све пише у овом делу члана 387, који ми иначе предлажемо да се брише, односно предлажемо да се ни по коју цену не прихвати зато што је очигледна намера да се заправо кажњава свако ко негира, рецимо, постојање геноцида у Сребреници, где геноцида није било.

Немојте да вртите главом, госпођо министар, зато што је то више него јасно.

Када смо ми у начелној расправи стављали примедбе, а основна примедба нам је била управо ово, и говорили о одлукама Хашког трибунала и невино осуђеним Србима у Хашком трибуналу, ви сте тада рекли да не разумете због чега се ми чудимо кад је овај текст управо вама издиктиран у комисији Европске уније. Е, томе се чудимо, и то је оно што је застрашујуће – да сте ви зарад пута у ЕУ спремни на најгнусније ствари у односу на свој народ.

Донели сте много лоших закона, предложили сте много лоших закона, али нема горе одредбе од ове којом желите да казните сваког у

Србији ко каже да у Сребреници није било геноцида. Али, цабе вам закон, постоје људи који у то верују и постоје људи који су спремни, и по цену казне затвора и по цену хашке казне, да кажу оно што јесте истина – да у Сребреници није било геноцида. Нема те казне, ни новчане ни затворске, којом ћете зауставити родољубе и патриоте у Србији да то тврде.

Доводите заиста у озбиљну опасност, производите вештачке проблеме само да бисте удовољили... Сами кажете, ово је усклађивање са Оквирном одлуком Савета ЕУ. Са Оквирном одлуком. Шта ме брига, и да је обавезујућа и да је оквирна и да је каква год одлука, не може ово бити одредба у Кривичном закону Републике Србије.

Госпођо министар, господо народни посланици, немојте да гласате за овако нешто, немојте да учествујете у кампањи против српског народа која се води од стране наших непријатеља, од стране невладиних организација, од стране непријатеља споља који покушавају да наметну тезу да су Срби геноцидан народ. Нисмо, ми смо слободарски народ и увек ћемо тврдити да у Сребреници није било геноцида, а ви, изволите, чим објавите у „Службеном гласнику“, дођите, хапсите нас, ми смо и на то спремни. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Ја ћу још једном да покушам да појасним одредбу овога члана, иако неки покушавају да искрену моје речи, а нарочито да цитирају нешто што нисам рекла, а поготово да је издиктирано од стране Европске комисије.

Још једном ћу указати на Оквирну одлуку Савета ЕУ од 28. новембра 2008. године. Између осталог, и Акциони план за поглавље 23 предвиђа обавезу да се наше кривично законодавство усклади са овом одлуком. У овој одлуци је наведено, управо се односи на кривична дела која су повезана са расизмом и ксенофобијом. А и ради јавности, просто да будемо јасни да ли се односи на одлуке Хашког трибунала или не.

Самом одлуком је предвиђено да „свака држава чланица предузима неопходне мере како би обезбедила да је умишљајно извршење следећих дела кажњиво, и то: јавно одобравање, негирање или грубо омаловажавање злочина геноцида, злочина против човечности и ратних злочина дефинисаних у чл. 6, 7. и 8. Статута Међународног кривичног суда, који су усмерени против групе лица или члана такве групе одређених на основу расе, боје коже, вероисповести, порекла или националне или етничке припадности, када је такво дело извршено на начин који може да подстакне насиље или мржњу против такве групе или неког њеног члана“. Такође, у истој одлуци се наводи да свака држава чланица може да призна да постоји кривично дело уколико је оно потврђено правоснажном одлуком националног суда или Међународног кривичног суда.

Овде је реч искључиво о Међународном кривичном суду као сталном телу, који је основан Римским статутом 2002. године. Управо,

кривична дела геноцид, злочин против човечности и ратни злочини дефинисана су у оквиру тог статута, а не помиње се нигде привремени суд нити Хашки трибунал, који је почео са радом много раније, још 1993. године, тако да се ова одредба не односи на одлуке привремених судова.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Александра Чабраја.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Захваљујем. Да је овај члан 40. веома споран, нарочито став 5, мислим да показује и чињеница да је о њему било веома много дискусије у уводном излагању, као и данас.

Ја ћу се надовезати на ово о чему су већ говориле колеге и министарка, али бих желела да кажем нешто друго. Није само питање код овог члана и овог става 5. о коме говоримо да ли је био геноцид у Сребреници или није, да ли причамо о Хашком трибуналу или не причамо, овде је проблем у томе што овај члан, односно став 5. крши одредбе Устава, односно члан 43. Устава Србије и члан 46. којим се јамчи слобода мишљења и изражавања; такође, члан 20. Устава Републике Србије који каже да се једном достигнути ниво људских и мањинских права не може смањивати. Наиме, забрањује се изражавање слободног мишљење о некој пресуди. Без обзира на ово образложење, ви не можете било коју пресуду, било ког суда, ставити изнад Устава Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Министре, реплика.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Ја бих волела само да опис кривичног дела читамо до краја и да постоји објективна околност која је овде неопходна, а то је да није само ко јавно одобрава или негира постојање геноцида, већ треба да постоји још додатна околност да тиме доводи до насиља или изазивања мржње.

Свакако, и одлука коју сам вам поменула управо указује да не може постојати кривично дело уколико се тиме крши слобода изражавања, али је битна и објективна околност коју треба да испуни негирање, односно одобравање постојања геноцида, а то је управо да постоји насиље или изазивање мржње.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Да, да, сада ћемо још један круг, само да видимо прво ови који се први пут јављају.

Реч има народни посланик Владимир Орлић. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала лепо. Што се тиче правне суштине, до последње запете прецизно, још једном хвала министарки на томе, овоме нема шта да се дода.

Због јавности која прати, пошто су се чуле различите оцене које су ишле у истом смеру, па, с једне стране, да то је принципијелно питање, тиче се слободе мишљења, чули смо шта треба да подразумева – дакле, могућу штетну последицу, последицу која се тиче резултата у

смислу насиља, изазивања мржње према људима итд. Дакле, то није право на мишљење, то је питање ове последице.

Друга ствар, речено је, није ово само питање Сребренице, као што је од неких представљено као суштински само и искључиво питање Сребренице. Да се разумемо и будемо прецизни до краја, није ово уопште, ни најмање, питање Сребренице. Ово са тим никакве везе нема.

Ја бих разумео да се неко искрено забринуо зато што не зна, али немогуће је да је неко живео у Србији од прошле недеље, када је почела ова седница, до данас и да није већ чуо сва могућа мишљења и сва могућа образложења на ову тему. Дакле, не може нико да не зна да ово нема никакве везе са тим. Може само да се прави да не зна да би од тога правио мало политичке приче, мало звучних тонова за себе и политику коју представља. То није озбиљно, али то није нешто што треба да се говори било коме ко представља посланичку већину у овој Скупштини.

Ми смо, а не неко други, штитили и штитићемо образ овог народа и даћемо све од себе, бићемо успешни колико смо и били, да избегнемо сваку штетну последицу у том смислу. Ми смо, а не неко други, са нашим пријатељима из света успевали да спречимо стављање стигме, попут оне о геноцидном народу, над Србима. Ми смо то успевали, ми о томе водимо рачуна, баш као што у сваком могућем смислу о овом народу и овој земљи ми водимо рачуна. У том смислу, нема потребе да било ко било шта брине. Наши људи то разумеју. Између осталог, зато нас и јесте и ове године у овој сали више од пола. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Зоран Красић. Изволите.

ЗОРАН КРАСИЋ: Па, очигледно да ме на почетку нисте разумели. Ја сам дао у уводу основу и објаснио где је грешка, али цабе то причам.

Морате да схватите једну ствар: и када причате о Истанбулској конвенцији и када причате о неким документима који долазе из Европске уније, морате да знате да европско право не постоји. Право Европске уније постоји, поприлично је селективно. Морате да схватите, квалитет оних људи који пишу та документа и прописују те норме је испод нивоа људи који тај посао раде у Србији. Они су пуки извршиоци неких интереса.

И на крају, да вам само скренем пажњу, Међународни кривични суд, који је основан Римским статутом, није признат од стране САД; никада нису доставили документе о томе да је тај статут ратификован у Америци. Бил Клинтон то није хтео да достави. А ваљда читате новине, афричке државе излазе из тог суда, Америка није члан, Руска Федерација излази из тог суда, сви излазе. Опасност сталног Међународног суда је у томе што, поред и те како квалитетног статута и правила поступка и доказа, имају лошу праксу Хашког трибунала и суда за Руанду. Од тога сви беже.

Немојте да се позивате на прописе ЕУ и услове ЕУ као на догму. То је наш проблем код ова четири закона – што сматрате да све што долази из Брисела може да се једе. Није то добро. Погледајте мало, у Европској унији, ко се слепо држи њихових прописа и стандарда? Французи 5%, Немци 2%. Шта траже од вас? Сто двадесет посто. Немојте то да радите. Показали су се и имамо искуства да су склони грешкама, и то опасним грешкама, и не смемо да дозволимо више да будемо жртве.

ПРЕДСЕДНИК: Александра Чабраја.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Захваљујем. Осврнула бих се оно што је рекла министарка и што је говорио колега Орлић.

Дакле, овде није проблем расна и друга дискриминација, овде није проблем у распиривању мржње, јер ми имамо већ чланове Кривичног законика и чланове Устава који бране ово, односно који се односе на ова кривична дела. Овде је реч о томе да овај члан закона крши Устав Србије.

У образложењу је наведено само то да он представља усклађивање са Оквирном одлуком Савета ЕУ итд.

Не можемо некритички прихватати било коју одлуку, односно морамо је прилагодити тако да она, као што сам већ говорила у неким другим ситуацијама, буде повољна по нас, да нама донесе нешто добро, а не да се само преписује без икаквог критичког става. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала. Још један, последњи круг.

Дакле, што се тиче права на слободу мишљења, није угрожено. Свако има право на став, само нека буде изнет тако да не доводи до насиља и не изазива мржњу и све је апсолутно у реду. Какав год био тај став, колико год критички, само нек нема ове последице, и све је у реду.

Што се тиче примедба да смо превише европски и некритички, па, знате како, направите неку средњу вредност између тог става и оног који смо чули од послушника крупног капитала малопре, да нисмо довољно европски. Закључићете да смо негде таман отприлике избалансирани колико је довољно да апсолутна већина људи у овој земљи сматра да је то исправно, и ми смо задовољни. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Изволите, Александра Чабраја.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Хвала. Уопште не мислим да већина људи у овој земљи сматра да је ово исправно.

Заиста, још једном ћу вам вам одговорити, није реч о распиривању мржње, Устав већ то регулише, и Устав и Кривични законик. Реч је о томе да је у Србији зајамчена слобода мисли и изражавања мисли, слободног изражавања, а да се она крши овом чланом. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Србислав Филиповић.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала. Даме и господо народни посланици, када говоримо о слободи мишљења и о томе шта већина грађана у Србији мисли, морам да кажем да ме чуди да неки имају памћење које је толико кратко.

На изборима су грађани рекли шта мисле. На слободним демократским изборима грађани су рекли да ...

(Председник: Посланиче, молим вас, о амандману. То је јасно.)

Апсолутно, шта грађани мисле и шта већина мисли у овој земљи, то је јасно. Мислим да на то не треба да губимо време даље.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. На члан 40. амандман су заједно поднели посланици Посланичке групе Двери.

Желите реч? Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ја сам дубоко уверен, госпођо председавајућа, да су грађани Србије на изборима рекли – да, ми хоћемо да будемо геноцидни народ, зато гласамо за СНС ... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, то не могу да дозволим. То су увреде, и по српски народ и по посланике за које су гласали.

(Бошко Обрадовић: Хајмо испочетка.)

Да почнемо испочетка? Хајде.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Што би рекла песма, „Почнимо љубав испочетка“.

Дакле, госпођо председавајућа, уважене колеге народни посланици, брисање овог члана Кривичног законика је крајње неопходно из најмање два веома важна разлога.

Први је што је ово, по ко зна који пут, наше клечање пред Европском унијом, наше додворавање Европској унији, наше слугерањство Европској унији, наше бедно прилагођавање наметнутим прописима из Европске уније, чега се, уосталом, Влада Републике Србије никада није стидела. Она је под Александром Вучићем најеврофанатичнија Влада Републике Србије од 5. октобра 2000. године до данас. Ту „жути“ не могу, што би рекао наш народ, ни да присмрде.

Овако каже Влада Републике Србије о одбијању овог амандмана: „Амандман се не прихвата јер предложена допуна кривичног дела“, тра-ла-ла, тра-ла-ла, „представља усклађивање са Оквирном одлуком Савета ЕУ, што је предвиђено као обавеза Републике Србије у процесу придруживања Европској унији, у складу са Акционим планом за Преговарачко поглавље 23.“

Значи, ово је ваша обавеза. Ви сте се на ово обавезали. Вас не интересују национални и државни интереси Србије, вас интересује да испуњавате налоге из Брисела,

А шта је овде суштина? Можете ви да уносите финесе, није, јесте, да ли је Сребреница, да ли је ово, да ли је оно... Ви уводите појам негирања геноцида у кривично законодавство Србије, а онда ћете тај

простор да проширите и да кажњавате свакога ко негира било шта тог типа, па тако и Сребреницу. Дакле, ви уводите нешто што је непотребно српском кривичном законодавству, што је потпуно антиуставно, што угрожава слободу мисли и изражавања и што на сваки други начин једноставно уводи једно кривично дело које ће бити предмет манипулације.

Ми смо против тога, као што смо против уласка Србије у Европску унију, и зато тражимо да се овај члан избрише.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министарка.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем. Ја бих само да будемо прецизни: овим се не уводи кривично дело геноцида, геноцид као кривично дело постоји одраније у нашем Кривичном закону.

Рекли сте да уводимо кривично дело геноцида. Тако да геноцид није сад уведен, већ постоји као кривично дело одраније у оквиру кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом.

ПРЕДСЕДНИК: Реч им9а Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала још једном. Мој коментар малопре на сличну тему, исту тему, онима за које сам мислио да су иоле стварно заинтересовани за њу, звучао је како је звучао. Сад слушамо исте ствари, само много лошије упаковане. Мислим да једино што је било исправно јесте онај део који је предлагач амандмана прочитао са овог папира и који се тиче Акционог плана. То је било добро. Све остало, што ће рећи, све оно што је казао сам, да Бог сачува.

Мислим да ипак не треба да одговоримо очигледној жељи да се ми сад овде бавимо неком крупном расправом, из једног јединог разлога – предлагача амандмана ово што је рекао, ова тема и било шта у вези са њом, искрено, не занима уопште. Њега то апсолутно не занима, ако ћемо искрено. Не може човек који је делио посланичку листу са онима који су се изјашњавали о геноциду у Сребреници, такозваном, на начин како су се изјашњавали, да данас тврди да је то нешто за њега јако осетљиво, нешто што не може да прихвати. Он је тај систем вредности, рогобатних, накарадних вредности, прихватио и ништа му није сметало. И, стало му је до тог питања, као и до било чега везаног за овај народ, исто, што ће рећи – колико до лањског снега. Исто је тако лепо здушно прихватио и Фрању Туђмана и његове активности према Републици Српској Крајини и данас је...

(Председник: Посланиче, идемо на амандман.)

Тако је, образлажем. Знамо да није. И пошто му ништа од тога стварно није важно, што би нама било важно да слушамо и да уопште расправљамо, а камоли подржимо његове предлоге? Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Пријавите се, не могу да вам дам реч.

(Иван Костић: Повреда Пословника.)

Немате картицу. Па, не може онда повреда Пословника.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

(Иван Костић: Картица, ту је, ту је, молим вас реч.)

Тражили сте реч, а нисте били пријављени, то не може.

Реч има Бошко Обрадовић. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ово је реплика? Да ли је тако, госпођо председавајућа? Хвала.

Дакле, тешко је измерити размере еврофанатизма Српске напредне странке и размере спремности да се жртвује српски национални државни интерес зарад погубног пута Србије у ЕУ.

Оно што је овде важно, и ово је велики дан за Народну скупштину Републике Србије, јесте то што су се чули гласови евроскептичне опозиције и што после толико времена у Народној скупштини Републике Србије ви не можете да певате вашим једногласним хором еврофанатизма. Грађани Србије и те како имају прилику да чују оне који другачије мисле од вас, оне који сматрају да ЕУ није наш приоритет, да ми немамо више никакав интерес да идемо у ЕУ по сваку цену и да нећемо – понављам, нећемо – да испуњавамо налоге из Брисела које ви испуњавате од када су вас довели на власт честитајући Томиславу Николићу три сата пре затварања биралишта победу у другом кругу председничких избора.

Ви, господо напредњаци, имате обавезу према Бриселу. Не само да уводите кривично дело негирања геноцида, имате ви бројне друге обавезе, јер су вас они довели на власт, па сада мора да се плати то што су вас довели на власт.

Дакле, то је оно што је ваш проблем, што ви имате сада веома велику, да кажем, тешкоћу јер се у Скупштини Србије чује неко ко мисли другачије од вас, ко каже – чекајте, па тај еврофанатизам је превазиђен у Европској унији. Па, Европска унија више није еврофанатична. Ви сте остали последњи еврофанатици у Европи. Као што смо некада били последњи Југословени и последњи комунисти, ми Срби данас не схватамо политичке промене. Ви сте, напредњаци, последњи еврофанатици у Европи.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

(Александар Мартиновић и Владимир Орлић: Повреда Пословника.)

Договорите се ко ће први.

Само, договарам се са министарком. Нас две хоћемо да радимо по амандманима. Даћемо још мало репликае, а онда прекидамо. Нећемо да будемо кулисе овде за расправу, никоме. Значи, даћу још репликае сада ако хоћете да завршимо закон. Ако нећете, искрено, нећу да будем више кулиса, ни министар ни ја, да седимо овде сатима и слушамо нешто што нема везе са темом.

Изволите. Повреда Пословника.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Члан 107, госпођо Гојковић. Срамота је да се у Народној скупштини каже да је Српску напредну странку и посланике Српске напредне странке на власт довео било ко сем грађана Србије.

Што се тиче претходног говорника, он толико воли српски народ и Србију да се пре неки дан сликао овде са једним послаником Хрватског сабора, који је између осталог рекао следеће: „Тијekom 'Олује' са подручја Крајине је нестало двјесто тисућа Срба.“

(Председник: Посланиче, повреда Пословника.)

„Ја сам то назвао етничким чишћењем у режији српског вођства. Једина сам особа ...“

(Председник: Посланиче, повреда Пословника.)

Да, да. „Једина сам особа из Хрватске коју Срби зову да о томе слободно говори на њиховој телевизији. За оне који не вјерују да су српске вође ...“

(Председник: Посланиче, повреда Пословника.)

„Позвале Србе на евакуацију тј. напуштање својих домова...“

(Председник: Посланиче, не чујете се. Прво, покрили сте микрофон папирима. Молим вас, онда барем у микрофон, да могу да пратим. Не могу ништа да пратим.)

Само да завршим. Ево, у микрофон.

Дакле, господин који је претходно говорио и држао нам лекције о патриотизму хвали се да је пријатељ са човеком који каже овакве речи: „За оне који не вјерују...“

(Посланици Доста је било додајују.)

(Председник: Не могу у повредама Пословника да вичем – о теми.)

Причам о повреди достојанства Народне скупштине.

„За оне који не вјерују да су српске вође позвале Србе на евакуацију, тј. напуштање својих домова, што је довело до нестанка Срба са подручја Крајине, односно до етничког чишћења, хрватска војска није протјерала те људе. Они су сами побјегли...“

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, ко је то рекао? Не разумем ко је то рекао. Озбиљно вам говорим, не разумем. Ви кажете, члан 107, повреда Пословника, повреда достојанства, али не знам ко је то рекао.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Молим? Повреда достојанства.

Ово је рекао Иван Пернар, пријатељ Бошка Обрадовића.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, али не можемо сада о томе.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Морамо о томе, госпођо Гојковић, зато што не могу да дозволим да падне љага на СНС да је нас довео на власт не знам ни ја ко ...

ПРЕДСЕДНИК: Апсолутно, само, молим вас, тражите реплику. Немојте због мене да тражите повреду Пословника. Сигурно не одобравам говор Бошка Обрадовића.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Да ли могу по реплици?

ПРЕДСЕДНИК: Морате да се јавите. Ово није била повреда Пословника. Владимир Орлић се јавио на реплику, па сте ме потпуно збунили. Али не може повреда Пословника, ја стварно не кршим Пословник ни у чему.

Сачекајте само.

Прво ћу да направим паузу. Ја сам се зарекла да ја петак још један не могу да преживим. Учинићу све да ме нема и правим паузу пет минута, јер стварно не могу да дозволим да се ово претвори поново у репризу. Репризе су иначе ужасно досадна ствар.

(После паузе – 20.05)

ПРЕДСЕДНИК: На члан 42. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? Не.

Пошто смо завршили претрес о свим амандманима, закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто смо обавили претрес Предлога закона у начелу и у појединостима, Народна скупштина ће у дану за гласање одлучивати о Предлогу закона у начелу, појединостима и у целини.

Прелазимо на 3. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ОРГАНИЗАЦИЈИ И НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА, ТЕРОРИЗМА И КОРУПЦИЈЕ (појединости).

На члан 4. амандман су заједно поднели народни посланици Вјерица Радета, Петар Јојић и Зоран Красић.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 4. Предлога закона говори о државним органима надлежним за поступање у предметима кривичних дела организованог криминала и тероризма.

Предлагач је овде навео за поступање у предметима кривичних дела из претходног члана, који су све надлежни органи. Ту су: Тужилаштво за организовани криминал, МУП, посебна одељења Вишег суда и Апелационог суда и посебна притворска јединица. Ту сте завршили све везано за ове државне органе.

Ми предлажемо да се у овом члану дода став 2, који би рекао да судије и тужиоци из овог става који поступају у предметима из члана 3. овог закона морају да поседују сертификат о завршеној обуци за сузбијање организованог криминала, тероризма и корупције.

Нама није баш најјасније како је могуће да нисте прихватили овај амандман. Када смо говорили о претходном, односно о првом закону, о насиљу у породици, тада сте правили не знам колико тих група, организација са посебним обукама итд. Ми мислимо да тако нешто треба да се уради и за ових пет група које ће бити задужене као државни органи за кривична дела организованог криминала и тероризма.

Мислимо да ако хоћете стварно да овај посао буде урађен, а треба заиста стати организованом криминалу на пут и треба стати наравно... Хвала Богу, код нас нема тероризма у тој мери и надамо се да га неће ни бити, али организованог криминала има и те како и организованим криминалом заиста треба да се баве озбиљно обучени људи, тимови људи.

Када је реч о организованом криминалу, морам да питам, редовно то радим, државног тужиоца Загорку Доловац зашто се у фиокама држе неке...

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време посланичке групе, хвала.

На члан 5. амандман су заједно поднели народни посланици Срђан Ного, Бошко Обрадовић, др Драган Весовић, Марија Јањушевић, мр Иван Костић и Зоран Радојичић.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Заиста је велика историјска ствар за Србију да СНС после пет година власти креће да се бори против криминала и корупције. То је, овако, један велики догађај. Заиста, сви ми који смо данас овде изражавамо своју велику радост што се једно од најважнијих предизборних обећања Српске напредне странке можда нађе на дневном реду после пет година њихове владавине. У петој години мандата, дакле, они су решили да донесу закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. То је заиста велики напредак, што значи да можда у наредних пет година, негде тамо до десете године владавине, донесу и закон о испитивању порекла имовине свих политичара и тајкуна од 1990. године до данас, који су такође обећали, а који никако да дође на дневни ред.

Наравно, ми подржавамо борбу против криминала и корупције и зато смо овим амандманом желели додатно да прецизирамо услове које свако лице мора испуњавати за избор на функцију тужиоца, односно заменика тужиоца, те би се на тај начин, ми се надамо, смањиле могућности злоупотребе и партијског избора тужилаца, као и непотизма, и свеле на најмању могућу меру.

Дакле, негде постоји проблем у борби против криминала и корупције у Србији. Да ли је то проблем код тужилаца, да ли је то проблем код судова, да ли је то проблем код полиције? Где је проблем? Како је могуће да за пет година власти Српске напредне странке немамо једну правоснажну пресуду где би на вишегодишњој робији у затвору коначно

завршио неко ко је опљачкао Србију у претходних 26 година? То је заиста невероватно, пет година нема једне правоснажне пресуде! Они који су нас опљачкали у претходних 26 година још увек су на слободи, нису завршили у затвору. Зато сматрам да не постоји борба против криминала и корупције од стране Српске напредне странке, већ да је то једна велика медијска пропаганда.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Реч има народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Право на реплику, госпођо председнице, помињање странке.

Помињање странке и, како беше она интересантна теза, након пет година борба против организованог криминала, тероризма и корупције. Наравно, ово себи као констатацију може да дозволи само неко ко о предметној области ништа не зна, јер онај ко бар нешто зна не би себи дозволио непријатност да се срамоти пред очима јавности. Између осталог, и зато што је врло једноставно: довољно је доћи можда једном на надлежни скупштински одбор када се расправља управо о резултатима постигнутим у овим областима па да онај кога баш занима да нешто научи сазна да су резултати у овој области из квартала у квартал, све време колико се СНС стара о овој земљи и овом народу, бољи. Тако поступа неко ко озбиљно схвата посао народног посланика. Онај ко хоће само да прича да би се касније дивио сам себи у монтираном видео-клипу, он то ради као човек који ми упорно даје по два минута бесплатног времена, што је врло лепо и љубазно с његове стране и ја се сваки пут врло радо одазовем прилици да му у два минута објасним колико нешто не зна.

Питање испитивања порекла имовине долази на дневни ред. Без икакве бригае, доћи ће јако брзо. Али, није лоше сетити се оне универзалне мудрости – води рачуна о томе шта желиш, можда ти се испуни. Нешто ми се чини да ће у оном тренутку када мере у тој области ступе на снагу, онај који их тако гласно тобож призива нагло остати без одговарајућих финансијских средстава од стране оних који га финансирају. Шта ћемо онда? Хоће ли критиковати своју памет, такву каква је, или СНС? Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Дакле, ја сам врло добронамерно указао на избегавање, које већ пету годину заредом врши СНС, да се донесе један од најважнијих закона, који уосталом стоји и у програмским актима Српског покрета Двери од нашег уласка у политику пре више од пет година, а то је закон о испитивању порекла имовине свих политичара и тајкуна од 1990. године до данас, са припадајућим одузимањем имовине стечене криминалом, злоупотребом службеног положаја и свим другим видовима корупције на највишем државном нивоу.

Не могу да разумем да ви и даље имате храбрости да кажете – ево, само што није ушао у скупштинску процедуру закон о испитивању порекла имовине, после пет година од ваше најаве да ћете га донети. Дакле, то само говори о оном политичком футуризму који је заправо суштина политике Српске напредне странке – биће, само што није, ево, радимо на томе, још две, две и по године највише, само што није стигло до бољег живота, до доношења тог и тог закона, до овога и онога.

Дакле, веома смо прецизно указали, без тог закона не може доћи до суштинских помака ни у оваквим законским стварима које овде доносите, а које ми подржавамо из угла да је заиста потребно стати коначно на траг том кључном питању зашто нема борбе против криминала и корупције, зашто нема правоснажних пресуда, зашто нема робијаша који су на вишегодишњим робијама зато што су опљачкали Србију у претходних 26 година. Не да их нема, него нема ни једног јединог.

Молим министарку правде да ме демантује, да ми каже пример једног робијаша у овом тренутку у Србији који лежи на вишегодишњој робији у затвору на основу правоснажне пресуде зато што је због мита и корупције или на било који други начин опљачкао и оштетио Србију у претходних 26 година.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Хајде ви да одговорите, па да завршимо расправу вечерас. Мислим да су зрели услови да се одморимо.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Нема никаквих проблема, госпођо председнице. Кад већ толико журе да чују одређено мишљење, није спорно да га чују, чуће га сваки пут.

Питање неке храбрости. Стварно се извињавам што неко доживљава као проблем то што се некога не плашимо. Искрено, немамо чега; дакле, празних речи и приче „нема тога, нема овога, нема онога“ – па, нема можда таман онолико колико нема тих нових резултата када је реч о борби против криминала. Када би онај ко упорно инсистира овде на неким потпуно промашеним темама и празним причама знао да нам каже како се креће нпр. стопа криминалитета у овој земљи из квартала у квартал, годинама уназад, па да имамо о чему да причамо. Тврдим, не зна. Тврдим, не зна, јер слушам како говори.

Још једном, тај луксуз може себи да дозволи само неко ко је апсолутно неоптерећен незнањем. Може да се труди да буде гласан, опет немам ништа против, чак и у духу једне универзалне мудрости – што је ћуп празнији, то више звечи. Али, ако би нешто знао нпр. о тој стопи криминалитета или о корупцији, знао би да је управо захваљујући Српској напредној странци, овој већини и овој Влади Србије она мања, временом увек све мања и мања. То је тренд, то је континуитет као резултат.

Борба против корупције је нешто што је констатовано од стране релевантне јавности, и домаће и стране, и Истока и Запада, као

нешто што стоји боље него што је стајало икада. То што је боље него што је било у време оних са којима би овај гласни човек неку коалицију да прави, али га нико неће, иако се уљудно нуди, то је можда само његов проблем. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 6. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман, а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

На члан 7. амандман су заједно поднели народни посланици Чедомир Јовановић, Енис Имамовић, Наташа Мићић, др Жарко Кораћ, Ненад Милић и Бајро Гегић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

Овде бисмо завршили вечерашњи рад. Сутра настављамо у 11.00 часова. Консултовала сам се са министром, има одређене обавезе и у 11.00 часова ћемо наставити о амандманима, када будемо мало одморнији.

(Седница је прекинута у 20.25 часова.)